

נונג"מ זי"ע, וגם הצעור לברכותיהם בשבייל אנ"ש שבכל אה"ק ת"ז ועל ידם כללות בני ישראל אשר שם, שהרי כל ישראל עליהם נאמר נצחים כולכם, קומה אחת שלימה וכטבואר בלקוחה ריש פרשת נצחים.

(אג"ק דצ"ו ע' טו)

★ ★ *

...במ"ש ע"ד עניין המוציאות, מוכר חני לאמר, שנשותם מהו לתוכן כתבו, שרצו זה לעשות רושם שהוא כשם אופן לא רצה לעזוב רק שהבריחו! ובודאי זכר שכ"פ, ועוד קודם בקומו באן, כתב שורצים לרחות אותו, וכתבתי בשעתו לווער הכפר לביר המצב. והמשיך במשרתו בקדש — מוכיר כפר חב"ד מיסורו והנהלו של כ"ק מו"ח ארמו"ר זצוקלה"ה נונג"מ זי"ע, ורока לאחרי חזרתו מביקורי כאן, שלכאורה עוד צרך הי' להתוסף בכל העניינים הקשורים לכפר אשר שם חב"ד נקרא עליון, הנה לא בלבד שעוזב המשרה, אלא שהעלים למורי מני הדבר. ועוד לאחר מכן, ושנורע מן הצד ולאחרי שכבר עשה מעשה. וטעם ההעלמה, הרי מוכן ופשט שהוא בדרותו הי': אם יכתוב לי עוד הפעם (ובciduo יחסיו לזה ובפרט בנסעו מכאן והי' בידו שליחות בתור מוכיר הכהן), הנה נעה מכל ספק שאברר עוד הפעם המצב וישאר בתור מוכיר. ולכן לא כתוב וועזב המשרה בעניין של כ"ק מו"ח ארמו"ר. במא החליפה — איןני יודע, והאמת נתן להאמר, שאיני רואה נפק"מ גדרולה, כי ודאי הרבר, שפחות העניין וירוד מעין מוכיר כפר חב"ד. ואף שאפשר שמספר הלירות לא רק שלא נפחת אלא אפשר גם נתוסף. וכיון שאין מעוניין להטיף מוסר ובפרט כשהאין נפק"מ לפועל, לא אאריך בזה. וגם זה לא הייתה כתוב באם לא גרים להשתומות גדרולה ביותר באופן כתבו ע"ד מאורע זה.

(מחמתב י"א שבת תש"י"ז)

ד. בחירות לווער

1. מועמדים

...במ"ש אוודות מועמדים לווער כפר, מוכן שבכל מקום שאפשר להיות

משפייע בהנהגת צבור — יש לנצל אפשרויות זו, ולכן צריך ליצור אותה. אף שמדובר שצורך להיות באופן שלא יפרק שהשתתפותו של פלוני בן פלוני הוא נתינת ה墈eral על עניינים בלתי רצויים.

(מכתב ב', תמוז תשש"ג, נדפס ב"הפרטיזן" נ' 87)

2. ועדת הבחירה

חמרה למרא וטיבותא לשקיא (עיין בספר המצוות לאדרמור הצע, מצות מילה פרק שלישי) לכל חברי ועדת הבחירה, על עבורתם ופעולתם בהנחלת הבחירה וכו'.

(מכתב לועדת הבחירה דכפר חב"ד, ג' אדר תשכ"ג,

נדפס באג"ק חכ"ב ע' התיב

3. שאלות הקמת ועד נספח

קס"ר לעשות בחירות נפרדות לחוגנים השונים של תושבי כפר חב"ד.

עד כמה מואר קס"ר זה מובן ג"כ מהמציאות — "שהיה" בזה חדש, כי עד עתה לא שמעתי מאיו מושב באה"ק ת"ז או בחו"ל "שהיה" על דרך זה, ולא עוד אלא שכמה חוגנים [ישנם] בחוככי בנ"י תושבי ארץ הקורש ת"ז, ובכל זה אין עושים בחירות כמספר המפלגות והחוגנים.

כיוון שאמרו חכ"ל לא שמענו אינה ראי', ואפשר למצאו באյו מקום פינה שביה נוהנים כפי הקם"ר האמורה, הרי בוגנע לכפר חב"ד — אין לדבר סוף, שהרי ישם חוגנים החולקים איש על רעהו מפני שייכות לכיבח"ג זה או אחר, אותם החוגנים שכותב עליהם, ספרדים ואשכנזים, המצדדים ללימודו בלה"ק או ללימודו באידיש, וכו' וכו'.

(אג"ק חכ"ה (תשכ"ח) ע' קלש)

...בمعנה למכתכם .. בו כותבים אשר לדעתם החקלאים בכפר חב"ד
وعנייניהם מ קופחים, והסיבה בזה אשר אין וער מיוחד לענייני חקלאות.

והנה מובן שאי אפשר לעשות וודר מיוחד לכל אחר מענייני הכפר, שאם כן הרי אין לדרכ סוף, ותחת הנהלה משותפת, שנם בידה לא עליה ל"ע שלול פירוד הלבבות וכו' וכו', יקומו כמו וודרים, שינורום עוד לפירוד לבבות נוסף, ועוד ועוד.

וכתבתי לווער הכפר הצערתי, שכאשר ידונו בענייני חקלאות, יצרפו בעית השקו"ט ב"כ החקלאים אשר בכפר חב"ד, ז.א. אשר החקלאים יוצנו ע"י ב"כ — לבעאר (אבל לא להצבע וכו') לפני הווער פרטיו המציב בעניין זה מנוקדת מבט של החקלאים.

אבל מובן ג"כ, שכמו שלחוטעלת הכללית וגם הפרטיות מוכרת שהווער יתענין בטובת החקלאים, הנה ג"כ מוכרת וג"כ לחוטעלת הכלל והפרט של החקלאים, שהחקלאים יתענינו גם בשאר תושבי הכפר, ובشيخוף פעולה מכולם יחר, הרי וזה הכליל להצלחה בכל העניינים, הן וחקלאים והן שאר ענייני הכפר ולהוספה ברכת הש"ת בזה.
(מחכתב לקבוצת תושבי כפר חב"ד המתעניינים בחקלאות,
כ"ז כסלו תש"ה, נדפס באג"ק חב"א ע' שפוך)

4. שאלות התפטרות חברי הווער

...לאחריו הפסיק המכ"י ארוך נתקבל מכתבו ממוץש"ק.

ובפליאה ותמי קראתי בו שספק אצלו (ואצל עוד מישחו) האם ימשיך בעבודתו ועוד כפר חב"ד. וטעם הפליאה בוראי מובן הוא, שהרי ברור שוער הכפר, מיסותו והנהלתו של כ"ק מו"ח אדרט"ר נשיא ישראל — כל היכול לסייע להווער דהכפר בכיסומו והחפתחו — אשורי חלקו זכות גROLה היה לנו, ולא עוד אלא גם זה מוסף ומרבה בברכת הש"ת בעניינו הפרטיהם של כל העושים כהאמור.

(שם ע' חשב)

...בהתוכן מ... אורות התפטרות — מובן שאין זה מוצא ותוקן לאיזה עין

שייהו, כי אם בריחה מן המערכת, נסיגה ממילוי התפקיד שהוטל עליהם, והרי יש מקום להתפטרות לאחר משני אלה, לאחריו שmailto תפקידם בשלימות ואין צורך בועה, או לאידך ניסא, לאחריו שהשתדרו בו ככ"ל הדרוש ע"פ ש"ע באופן רגינעה והשתרלה הци נROLה, ובכ"ז לא הצליחו, וכודאי מכירם על אתר שני תנאים אלו גם יחד עריין לא התחלו בהם, ומה יורייחו ע"י התפטרות?!

(מכתב לجدد כפר חב"ד, הכללי, ונוד הרוחני,

ב' מינ"א תש"ב, נדפס באג"ק חז"ט ע' שפ)

★ ★ *

...במה שכותב אורות ההתפטרות, שווה מהתפטר וזה מהתפטר וכו' הנה צריך
היא להסביר להמתפטרים, או עם איזו ניטה וואם צו ווארפערן זיך מיט אַ
ארבעט אצל כ"ק מו"ח ארמו"ר זצוקלה"ה נגב"מ זי"ע, שכן סוף כל סוף
יכולים לקבל את ההתפטרות, ואו ח"ז נשוארים בחוץ. כמו"כ חייבים להבהיר
אתה ולתמיד שאלה המתפטרים כלפי פנים — מתפטרים גם כן כלפי חוץ,
ואין להם הרשות לדבר בשם המוסדות והענינים כאלו שהיו במצבם קודם
שהתפטרו. און זאל זיין געונג צו ארום שפיעלען זיך און פירען פאליטק עם
ב"ק מו"ח ארמו"ר, שהרי — סוף כל סוף הוא הי' המיסיד של הכהן ועומדר
בראשו גם עתה.

והשם יתברך יוכחו ויצליחו, לומר להם זאת, רוקא ברבורי נועם, ושווה
יפעל על השומעים.

(מכתב ב"ד כסלו תשש"ז, נדפס בא"ח היה אברהם" ט' 243)

★ ★ *

בمعנה על מכתבו .. בו כותב אורות ההצעה שייהי מוכיר חוץ. ופלא
שנש הוא, כמנาง כמה מאנו"ש ובפרט העסקנים, איןנו מכאר סיבת ההתפטרות
הקורם. ואם יש בו פוליטיקה אם לא. וכבר הגרתי ברור שאין לי זמן
להשתדר בפוליטיקה מאייה מין שתה"י (ולא עוד אלא שלפי דעתך גם לאנ"ש
אין זמן על זה. כי נמצאים אנו בדרא דעקבתא דמשיחא, וכל רגע יקר). ומובן

שהו נוסף על העיקר, שלע"ע לא ראייתי עניינים של פוליטיקה שלא יהיה כוה תערוכות מודכרים האסורים ע"פ שוו"ע (אלא שלפעמים רק צד אחד עושה זה, ולפעמים שני הצדדים).

וכותב הנני אליו בביטולים גלויים, כי נוסף על ציוויל שצדך לדון את כל אחד לכפ' וכות, הרי בוגנוו אליו, עד עתה, לא הגיעו ידיעות שאיש פוליטיקאי הוא. ובמילא ימסור השקפתו זו במילואה וב הסברה מפני אי שייכות, או עכ"פ מיעוט שייכותה אליו.

אם לאידף ניסא, אז דאס א גלאטע זאך [=זהו דבר חלק]. הרי או אשרי חלקו שיכול לקחת חלק פעיל בבניין כפר חב"ד באה"ק ת"ז, ולשמש צנור (אם גם רצתה, ולא רק יחפץ) למלאות כוונת ב"ק מוח"ח ארמו"ר ביסור כפר זה.

(ממכתב י' כסלו תשט"ז)

ה. ועד בקורות

1. תפקידו

קס"ד שעלה כל ענן יתנו דין וחשבון באסיפות כלליות, או עכ"פ בסוג מסוימים של עניינים, וכג"ל גם ערד"ז לא שמעתי, ועוד שאף שהטענה צורכת שצ"ל העניינים בחשבון ולתת דין וחשבון, הרי זה תפקידו של ועד הכהורות, ולא לדון ע"ד עניינים אפילו חשובים – רוקא באסיפות פומביות, וק"ל.

(אג"ק חכ"ה (תשכ"ח) ע' קלט)

2. אהוב את הכהורות

בהוגן לועדר בקורות וכן בפרטיה הנהנת ועד הכללי, — כבר בתחום כמה פעמים, שככגון דא יש להתחכון בהנהנת ישובים ומושבים דומים באה"ק ת"ז, ובכלל ע"פ הפתגם דכ"ק מוח"ח ארמו"ר נשיא דורנו "אהוב את הכהורות" — מובן שועד בקורות רצוי הוא. אלא שעלה אחר עלי להוסיפ, שכפי הנראה מהתוצאות דفعולות הוועד הכללי שבஹוה, הצליח בענייני הכפר יותר מכל

הווערים שקדמווהו, אלא שככ"ז הרי אין שלם אלא אחד הוא הכה"ה, ולכן יש מקום לווער בקורת.

(ומכתב לנוד כפר חב"ד, הכה"ג, ועד הרוחני, ב' מניא תש"ב,

נדפס באג"ק דיר"ט נ' טפא)

ד

媿ענץח איזורייט עעמך לוד

ימים אלה נתקבל מכתבו... בו כותב על דבר הבחרות למועצה של עמק לוד העתידות לבוא וכו'.

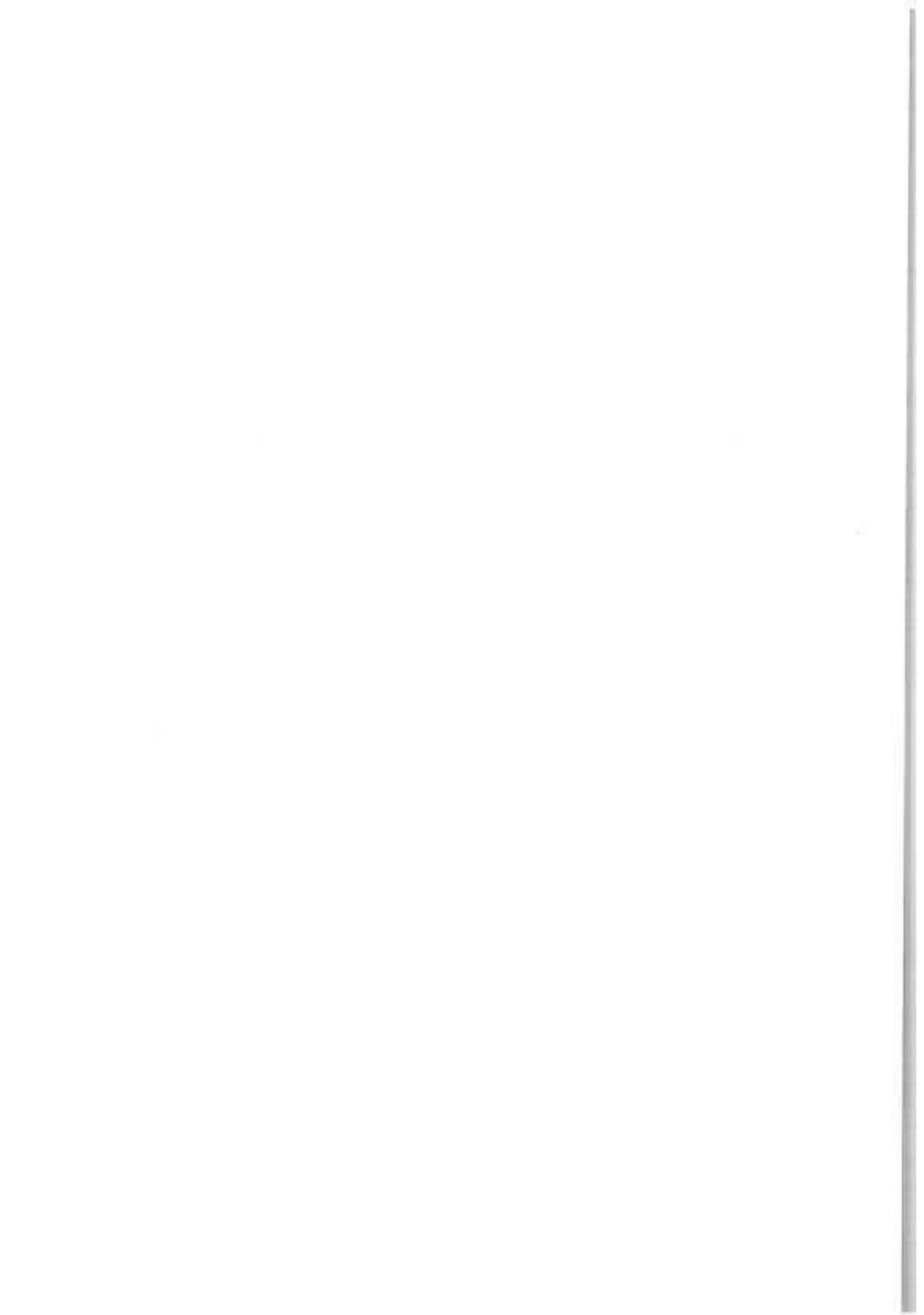
יהדי רצון אשר חפץ ה' יצלה בר' וככל אחד המשיע בידו לכzon עכורת המועצת ברוחה של התורה והמסורת, היא חורחתנו תורה אמת ותורת חיים, הוראה בחיי היום גם כעלמינו זה. ובהתאם להציווי מעליין בקרש — שציווי ה' בורא הארץ הוא גם נתינת כח — בטה יוסיפו אומץ לכיסום עניינו התורה והמצוה בארצנו הקדושה, ארץ אשר עניינה אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, ועד שייהו הוגמא בכל האמור לשאר המועצות אשר בארץ הקודש, מהם יראו וכן יישעו, לילכת בדרך קודש, מצווה علينا כתורתנו הקדושה ומצוותי, עליהם אנו מברכים אשר קדשנו במצוותיו. וכותט פועלותיהם כזה בעבר תעמוד להם להצלחה בפועלות להבא מתחר שמחה וטוב לבב.

(אג"ק דיב"ה (וחשב"ז) תשכ"ט נ' רפו)

פרק ששי

ההתיישבות בכפר וסוג התושבים

פרק ששי

ההתוישבות לכפר וסוג התושבים

א

הזכות בהתיישבות בו

א. שם ציווה ה' את הברכה

נכונה סברתו לקבע דירתם בכפר חב"ד, אשר שם ציווה ה' את הברכה
ח'ים.

(ממכתב ט"ז מנ"א תשכ"ג, נדפס ב"מקדש מלך" ז"ג ע' 58)

★ ★ ★

בمعنى על מכתבו מכשר טוב אשר מעתיק מושבו לכפר חב"ד — הנה
"זה רצון שיהי" משנה מקום משנה מול לטובה ולברכה, וירבה בענייני גור מצوها
ותורה אוור ובמאור שבתורה זהה תורה החסידות וההשפעה על זולתו בכל
זה. ונודול הזכות שנמצאה בכפר חב"ד, אשר מייסדו ומנהלו הוא כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע נשיא ישראל ואשר מעורר רוחמים ורבים על
בל הרורים והמתוישבים בו להמשיך להם ומגין עליהם, וכבודאי המקבלים
מצרים מרבים בשלום ובקרירוב הלכבות, וכמ"ש ברכנו אבינו חולנו כאחד בו'
שהוא דבר משנה: לא מצא הקב"ה כל מחויק ברכה לישראל אלא השלום,
ומבואר באורכה בדרושים החלצו.

בברכה ובפרישת שלום כל המתוישבים, אשר מוכן שלכלם מכוונים
דברים אלו.

(אג"ק חיר"ב ע' תיז)

★ ★ ★

...בודאי לא הסית דעתו מלהזר לכפר חב"ד באופן המתאים ובזמן המתאים, שהרי נתיסד הכהן ע"י כ"ק מוח'ח אדרמו"ר והוא מעורר רחמים רבים על כל הדרים וחותשבים להמצטרך להם, ועוד אז — יצילחים הש"ת בכל המצטרך להם במקום שם דרים.

(ממכותב אי' כסלו תש"י"ז, נדפס ב"מקדש מלך" ח"ג ע' פה)

ב. קרן אוריה

לאחריו שথיקתו האורוכה, נתקבל מכחכו ... ויהיו רצון שמכאן ולהבא אך טוב יبشر תמיד כל הימים בטוב הנראה והגנה. וצריך הי' להסביר לו גנותו שתליט"א — [ש]אשרי חלקה ואשרי חלקו שהשגחה העליונה העמידתם בקרן אוריה כפר חב"ד, ההולך מתחזק ומתחפש, ושבעמישך הימים מובטחני שיחיפש עוד יותר, בכמות ובאיכות גםם בגשמיות. ושכרם של **כאו"א** הלוקחים חלק בוה אין די באר.

(אנ"ק ח"ג ע' קעט)

ג. צנור וכלי לכל הברכות

בمعنى על מכחכו מר"ה לאלנות, הרי לפלא ולתמי' שככל אחד בפני עצמו שואל לחוזות דעתו בהנוגע להתיישבות בכפר חב"ד, וושנים המהדרים ושוואלים איזה פעמים.

והרי ברור אמרותי שכפי הנרא לי הרי הצנור והכלי והמקום לברכתי הש"ת והצלחתו, אשר כ"ק מוח'ח אדרמו"ר וצוקלה"ה נג"ט ז"ע מעורר רחמים רבים להמשכתם לאנ"ש פלייטי מדינחנו פנימה הנמצאים עתה באה"ק ת"ו — הוא כפר חב"ד, אם בכפר דעתה או בחלוקת ההולך ונבנה. ולכן על כל אחד ואחת מהם להשתדר להתיישב שם בקביעות באופן המתאים ומובילו לרמתות ולחוב על יدي זה לאחרים. ואפלו אלה שמאיויה סיבה נזקקים עתה לפרנסת, או לחלק מפרנסתם, לעובודה במקום אחר באה"ק ת"ז — עליהם להփש דרכיהם וגם תחכולות אשר לאט לאט תסתדר כל פרנסתם בכפר.

ודואים כמושג, אשר מתרבים מקור[ות] הפרונטה בכפר ע"י הבנינים

והמוטדרות החדשנות. ותקותי חזקה ובתויה, שיילכו הלוּך וגורול' בהחפתחוותם. ולא זו בלבד אלא שגם הצעיריים מהפעילים מבין אן"ש אשר באה"ק ת"ו בכללותה, יש להם להתבונן ע"ד אפשרות התיישבות נס הם בכפר הוות. ומוכן, שהוא לבד אלו הקשורים למקומות אחרים מפני מקצועם עבורתם בכרכ'ם חב"ד, שנוכחותם נדרשת במקום אחר ובמילא גם פרונתיהם שם.

וכטה יעברו זמן קצר וירבו אלה הרוצים להתיישב דוקא בכפר, ומוכן שדין קידימה יהי' לאלו שעסקו בבניינו ובהתפתחותו, משא"כ אלו שעמדו מן הצד, וכי יאמר לאלו שכבר היו שם והעתיקו למקום אחר מפני עניינים מדרומיים וסיבות שאיןם במצבות, ושבאמת אין זה אלא הסתת היצור שבחי צנויותו עשויה הכל בכדי לככל את האדם מעבודת הש"ית ולהפריע כזה ככל יכולתו, ונוסף לויה שעינו רעה גם בטובתם הנשמית אפילו, ובמילא גם כזה משתדרל לבלבלה ולמעטה. מתאים להג"ל הרי לדuchi, גם אלו שלעת עתה העתיקו מהכפר למקומות אחרים, עליהם לחפש דרכיהם ואופנים לחזור למקוםם ולהתעסק בהכנות צינורות וכליים לברכה והצלחה הנ"ל.

ומטובי פרטם חוות דעתיו זו בין אן"ש והרי חסה התורה על ממון של ישראל, לכתחוב אליו שאלות בעניינים שמראש מובן המענה שלו. ויה"ר שיתבעטו אצל כל אחד ואחת העמלות והסתירות גם בעניין זה עד שיתבטלו כליל ויראו מקום אשרם הרוחני והגשמי במקום [כו] הם נמצאים ולא יחפשו במקומות שאיןם...

(אג"ק ח"י ע' שמג. וראה גם שם חט"ז ע' נג. שצב. חכ"ב ע' רנן.)

חכ"ז ע' ויה. חכ"ה ע' שייא. שיזות קדוש תש"ט ע' רבנו)

★ ★

...יש להשתדרל ככל האפשר להיות מתושבי הכפר. כי לדuchi ברור, שהוא הצנור והכלוי(ם) לקבלת הברכה והצלחה הנשפעת ע"י כ"ק מו"ח אדרמו"ר אזוקללה"ה ננג"ט ז"ע, העומד ומשמש במרום ומעורר רחמים רבים על אן"ש תושבי כפר חב"ד ביחסו.

(אג"ק ח"י"א ע' קיג)

★ ★

בمعنى על מכתבו... במ"ש קס"ד עזיבת הכהר ח"ז — הרי כבר כתבתי
לכמה מאג"ש, אשר הייסיכה בכפר חב"ד היא לטובות וטובת ב"ב שי', הן
בטוב הנשמי והן בטוב הרוחני. אלא שמדובר, כמו בכל עניין ברכות הש"ית,
שכל שירכו בכלים לקבלת הברכות וככל שייהו הכלים מנוקים מבוררים
ומוואיכים יותר, כן תורתה הברכה. ומהו מוכן ג"כ המענה שלי על שאלתו
— שהוא בשילול.

ויהי רצון שתיבונן בהכתבוב, האלקים עשה את האדם ישר (אלא) והמה
בקשו חשבונות רבים. וכמאמיר רוז'ל: כל דפשיט — מעלי טפי.
(מחכטב אדר"ח אדר' תש"ז)

★ ★ *

...ועל שאלתו אם להשאר בעבודתו בקרש בכפר או לחפש עניינים אחרים
— הרי פלא בעניינו ובויתר, שככל אחד חזר ושאל אותה השאלה שכבר
ענייתי עלי' כמה פעמים.

וה"ה בנדון הנ"ל, אשר כיוון שכפי שכותב הצליח בעבודתו בהועדר לסדר
הענינים ולסייע בהתחפות הכהר, וכיון שידועה דעתך ברורה אשר
התישבות בכפר ובפרט העבורה להתחפותו הוא השער והצנור לקבלת
ברכות הש"ית לאג"ש שכאה"ק ת"ז שבאו ממדינתנו לפנים, הרי, לדעתך, אין
כל מקום לספק. ויצילחו הש"ית שיכוין לרצון כ"ק מוש"ח אדרמור' בהתייסדות
הכהר ובאופן פתוחו.

(מחכטב י"ב אדר תשס"ו)

★ ★ *

...וכבר ידוע[ה] חוות דעתך שכותבי לכמה מאג"ש, אשר הכהר
והתיישבות בו הוא צנור וכלי לאג"ש לקבלת ברכות הש"ית והצלחתו
בהתנצרם להם בגשמיות וברוחניות, ובמיוחד יש להשתרל להיות מההשוכבים
שם ככל האפשר... ומהנ"ל מוכן שטוב להתחעס בחקלאות, ואם טעימים
הנ"ל אמיתיים הם שאי אפשר הדבר, אולי יש מקום בתור מקצוע, ובכלר

להיות מתחשבי הכפר ומהחיים בתוכני הדבקים בתורת דברי אה"ח היא תורה החסידות והולכים בהדרכותו ומנהגיו.

(אג"ק ח'ז ע' שכב. ראה גם שם ח'ז ע' שפא).

חו"ב ט' תיה. חט"ז ע' רפו. חכ"א ע' קפח. רצ. רצט)

ד. צנור לקבالت ברכות נשיאנו

... בהנוגע לשאלתו הפרטית לשחררו מתקפיו, הנה כבר נלאתי מקבלת בקשות כמו אלו מכמה אנ"ש, ואכיע אחת ולהזכיר השקפתו ואה"כ יעשה כפי שיעלה ברצונו, והוא:

המשרות בכפר חב"ד ובמוסדות חב"ד שיש לאנ"ש באה"ק ח"ז הם הן הצנור והכללים לקבالت ברכות נשיאנו ה'ק' וצוקלה"ה נגנית ז"ע לא רק בעניינים רוחניים אלא גם בעניינים גשיים כפושטם להם ולכני בהם [זה]ה בהנוגע לקביעת דירוה בכפר חב"ד]. אלא שאף אמרו רוזל, וכן לאדם (אפיל) שלא בפניו, הנה אי אפשר לזכות לאדם בעל כרחו, מוכן שאפשר גם כן שאחרדים מאנ"ש ינסו להעמיד צנור וכליים אחרים וגם בוה יצילחו, אף שМОכן שאין מוצא טעם ושכל בהנחה בו וחיפוש כזה, אבל כבר ידוע שתגמם המובא ברא"ה, א Kapoor קען מען ניט ארויופשטעלען [=ראש אי אפשר להרכיב], ואין דיעותיהם שווה — וככל הדברים האלה הוא בהנוגע אליו ולמשrho נקרש. (אג"ק ח'ז ע' שמ)

ה. עיריפות ראשונה – התיישבות בכפר

בمعנה על מכתבו .. בו מפרט הסברות השונות בעניין קביעת מקום דירותם לאחרי החתונה, בשעה טובה ומצולתה, וسؤال חוות דעת בורה.

ולדעתו הנה לראשונה יש להביא בחשבון התיישבות בכפר חב"ד, כיוון שתקומי חוכה שעומד הוא בראשית החתפותו, ואשרי חלקו של כל אחד ואחת שיתסתפו בחתפותו זו ככל אפשרויותם.

(אג"ק ח'ז ע' שננו)

בمعنى על מכתבו... בו שואל באיזה מקום יתיישבו לאחר החתונה בשעה טيبة ומוסלחת, וכפי התיאור בכתבו הנה נכון יותר להתחנון להתיישב בכפר חב"ד. והש"ת יצליות שתה"י דירותם מקום ממש יפוץ המערינות חוצה, מעינות תורה החסידות... ומוכן שיכל להראות מכתבי זה לאנשי הכהן חב"ד שבת ישיעו בורוז.

(אג"ק ח"א ע' שdem. וראה גם ח"ז ע' תגכו. חט"ז ע' קעג. קפג.)

קצת. רפ"ן. ח"ט ע' שפוג. זכיה ע' שירא. "היכל מלחמת" ח"ג ע' געד)

★ ★ *

במשך הזמן שאלוני כמה אנשים אודות התיישבות בכפר חב"ד, ולחלק מהם עניות בחוב, ואתענן לדרעת אם פנו אליהם ומה הי' סוף דבר.
(מחכט להנהגת כפר חב"ד, ב"ז שבת תש"יד, נדפס באג"ק ז"ח ע' גכו)

ו. לא להתרשם מהובות ודברים שליליים

בمعنى על מכתבו... בו בותב שקבל חלקה חקלאית ובונים עחה, ושאל אם יבנו ביתו, אף שע"ז יכנס בחובות או לחפש עכורה כו'.

והנה כבר כתבתי לכמה מאג"ש, ובקשהים לפרסם, אשר לדעתינו צנור וכלי הפרסה لأن"ש הם בכפר חב"ד, וכל מי שזכה שיש לו חלק בו עליו להתחathon כוה בכל היכולת. ואין להתרשם שננסחים בחובות לבניין הבית כדבעי, כין שכחוך עמו הוא יושב, ובכל המתיישבים במצב פחות או יותר שהוא אחד לרעהו, ובמילא יהיו תנאי התשלומים נוחים וכו'. והש"ת יצליות בכל גנ"ל ובכתבו השני יبشر טוב בזה.

(אג"ק ח"א ע' קי)

★ ★ *

...نعم לי לקרות בכתבו על הרחבת המשק שלו. ואין להתפעל ממה שהזוקק ל採取 הלאה להרחבת משקו, ובטעות ישתרל לסליק חובותיו ברוחניות, ובמילא יסוליקו ג"כ חובותיו בגשמיות.

(מחכט י"ד אלוול תש"יב)

★ ★ *

...לכתחבה של דעה אינה מסוגלת להמשיך לנור בConfigurer חב"ד, אני יכול להסביר לות. כי אף, אם בכתחבה, ישנים איזה עניינים שלילים (בודאי בכל מקום מודרים הרוי אין בעולמנו כללית השלים), בכלל זה ברצון הטוב ובנישאה מתאימה אפשרי להתגבר עליהם. ועל פי ידיעתי במתכתיים מהושבי הConfigurer, בודאי שתמצא שם יידירות וחכירות, ותוכל לא רק להסתגל לאחיהם שם אלא גם להיות שבעה רצון במלוא מוכן המלה. אלא שככל עין בח"י האדם צריכים להשתדרל כזה, והעיקר לשלוות את הגישה בסגנון מכתבה "שבושים אופן לא תסתגל", ובפרט שאין נישתה מוסרת כלל וככל על המציאות.

ויהי רצון מהשם יתברך המשגיח על כל אחד ואחת בהשגה פרטיה, שינוי בטוב לפני, וביחד עם בעליה שי' ימשיכו לדור בConfigurer חב"ד מותוק קרוב לב אמויות, ובطוב לבב יבנו בנין עדי עד מוסדר על יסורי התורה ומצוותי.

(אג"ק זכ"ג ע' תה. וראה גם שם חט"ז ע' גלא)

□ • □

ב

סוג המתיישבים

א. בהתאם לרצון מיסדו

...תיכף בשינשו לבני יפרסמו ערך"ז בהוספה אשר כל המעוניים עליהם להרשם לדירות ההולכות ונכנות, כਮוכן כאשר יתאיםו לרווח הצריך להיות שורה בתוככיConfigurer חב"ד מותאים לרצון מיסדו ומנהלו הוא כ"ק מוח'ח אדרמו"ר. (מחמכתב לוועדConfigurer חב"ד, כ"ה מנ"א תש"ז, נדפס באג"ק חט"ז ע' טפא)

★ ★ *

...מה שכתבתי כמה פעמים על דבר הקירוב של מר .. הנה מובן ופשוט שלא הייתה כוונתי לקפח עניינו וחלקו של מי שהוא. אלא של דעה כרור הוא,

שישנו די מקום בהכפר בשביל הנ"ל ועוד לכמה מתיישבים (וכלבד שיהיו מסווג המתאים לאופי ומהות תושבי הכפר כפי רצון כ"ק מו"ח אדרמו"ר ושיתנהנו ברוחו). וחבל שאין משתרלים בהגדלת מספר המתיישבים... (מכתב י"ב אדר תשס"ו)

★ ★ *

...במ"ש אורות השכון — הנה ציריך הי' להוורע מ' הם סוג המועמדים. וכודאי אם רק הסוג מתאים, יהו[ו] הם בתוך המועמדים.
(אג"ק חט"ז ע' קי"א)

ב. יוצאי חליציהם של חסידי אדרמו"ר הוקן

...כפר חב"ד — מקום התישבות יוצאי חליציהם של חסידי רבינו הוקן...
(אג"ק חכ"ד ע' ר)

ג. מאג"ש והקרובים אליום בروحם

כבר באה העת להשתדל להרבות מספר המתישבים בהכפר, מכין שאר אנ"ש והקרובים לאנ"ש ברות, הנמצאים באה"ק ת"ו, ובפרט מהצעירים הנשואים, וגם מבני הנעור, אשר מפני סיכון אינם שוכנים למלוד כל היום, בישיכת תומכי תמיימים, אבל אפשר לחיבר אוחם ולזוכתם בלימור איזה שעות וחייבים של סבינה תסידורית חב"דית כל היום כולל, לרבות הלילה. ובקשר עם הרוחק בדירות השורר באה"ק ת"ו יש לקות שהברירה תהיה בידי לבוחר עדית מכין אלו שירצו להתישב בהכפר...

(מכתב לעוד כפר חב"ד, ג' ניסן ה'תש"יב. נדפס באג"ק ח"ה ע' רפ"ד. וראה גם שם ח"ו ע' מט. רנת. חי' ע' גצה. ולא חי'ג ע' לוה. וזה חכ"א ע' גנה)

★ ★ *

...מ"ש בונגע להכפר, הנה תמהתי במאדר מאר, כי מחר נימא שכחתבי לאחדים שיתיישבו בהכפר, אמרו לו שאין מקום פניו בשビルם (ومהם היו כאלו שהיו טווחת שניהם ברכר — הן של המתישבים, שהם מתקדמים מעט

לחב"ד, והן בשבייל הכפר כי הי' מהם תועלת), ועתה מכניםים לשם אנשים, אשר כפי מכתבו האחרון מתאימים כלל לרווח חב"ד בפרט ולסדר בכלל, ולפלא שגמ' על זה מחכים דוקא לפקודה נמרוצה מכאן, ובאם לאו איז רעכט אפטאן די גראטטע קראומקייט [=ሞיזדק לעשות את הרבר העוקם ביותר]. (מכתב י"א אדר ב' תש"ד, נדפס ב"אחד היה אברהם" ע' 230)

ד. יסוד הכפר – ע"ז משפחות שלימות

מלכתחילה נשלחו לשם [=לכפר חב"ד] לאו דוקא אנשים זקנים ולאו דוקא כאלה שהם תלמידי ישיבה, אלא נשלחו לשם משפחות שלימות בנערינו ובזקינו ובבנינו ובכנותנו כדי לייסר שם כפר.
(שייחות קודש תשכ"ח ח"א ע' 402 – הנזהה בלתי סוגה, בתרגום חופשי מאידיש)

ה. ה"חוטבי עצים" של הכפר

ספר מר יוסף קלרמן על אחת מפגישותיו עם הרבי:

הי' זה בחזות הלילה כשנכנסתי לחדרו של הרבי. כמו תמיד, גם הפעם התעניין הרבי בפרטיות אודות "הכל בכל מכל" המתරחש בארץ ישראל. לאחר שעניינו על מספר שאלות שהציג לו הרבי, נתתי אני לרבי מתנה שלחו עמי עובדי הנגררי" בכפר חב"ד: מדף שלוחן עץ שעליו חרוטה מפה ארון ישראל השלמה. הרבי לא הסתיר מפני את קורת רוחו מכך, שגם "חוטבי עצים" והngrרים בכפר חב"ד תודורים הם בהכרותם את עמדתו ביחס לשאלת נבולות ארץ ישראל.

בשאלהתי לפני הרבי את הכוונים הארץ הiliary שהתקיים בכפר חב"ד, תארתי את ההתלהבות הבלתי רגילה שזרעה בכינוס בקרוב חסידיו, על כן העיר הרבי: "מה מתפלא אתה כל כך, על זה שהחסדים נכנסים להתלהבות בכל הקשור אודות הרבי שלחתם?"

(בסוד שיז"ח"א (ופרצת תנש"א) ע' 67)

ו. מבין העולמים

ההשתrelsות לסתם אליהם עוד אנשים מתחאים, הן מבין העולם והן מבין הווותיקים — נחוצה שתהי, בכל אופן, וכראי להשיקע כחות ומרץ בוה...
(מכתב להנהלת כפר ספריא-ח'ב"ד,
כ- אדר ה'תשי"ב, נדפס באג'יק ד"ה ע' 85)

★ ★ *

...אשרי חלקם של כל אלו שיטעו מוחז לארץ וمبرוקין, להתיישב בכפר ח'ב"ד ובסביבותיו ולמלא שם את השלחנות שכ"ק מו"ח אדרט"ר נתן, נתן גם עכשו וויתן גם להבא. וזהו הדרך הישרה, דרך המלך, לבצע את כיבוש א"י, ע"י הבעש"ט, רבני הוקן והנשיים מלאי מקומם במלא מוכן המילה, ובתום הקב"ה שיוניק להם בריאות, הצלחה והמצטרך בצרפת גשמיities כפושטה... רצוני לחזור עוד פעם אשרי חלקם של כל אלו, שיטעו להתיישב בכפר ח'ב"ר, לא רק אשרי חלקם בעזה"ב לאחרי מאה ועשרים שנה, אלא אשרי חלקם בוה, ולא רק בעניינים רוחניים, אלא בפירוש בעניינים נשמיים, בבני חיה ומזוני רויחי.

(שיחות קודש תש"ט ע' רבעו — הנחה בלתי מוגה, בתרגום חופשי מאידיש)

* * *

...כפר ח'ב"ד יהי' המקום של פרנסת בהרחבת, פשוט בנשימות כל פלטולים. כל העניינים [הלא טוביים] שהו בעבר, לא היו אלא נסיבות שאין צורך להתחשב בהם.

כל אלה שיטעו להתיישב בכפר ח'ב"ד ובסביבותיו נס מכאן, ממנהתו וمبرוקין, תבואו עליהם ברכה. ואין זה רק ברוך בקשה, אלא שMOVEDת הרבר שתבוא עליהם ברכה, ולא רק ברוחניות אלא נס בנשימות, וכן"ל שכפר ח'ב"ד יהי' המקום של פרנסת בהרחבת כפושטה.

ماוחר יותר — יהי' כבר מאוחר מרדי. בMOVEDת לנבי בעת המשיח, שלאה שיבואו להצטרף מאוחר יותר יוננו להם: מי שטרח בעבר שכת יכול בשכת.

ולכן, כל אלה שאין להם תפקיד ושליחות במקומות אחרים, נכון הרבר שישעו לבנות ולהרחיב את כפר חב"ד.

וכאן יש להבהיר ולשלול נתינה מוקם לטעות, שככל המדבר לעיל אין זה נוגע כלל לעניין מצוח יישוב ארץ ישראל — בעניין הנסעה לאرض ישראל בכלל, הרי ידוע מכתבו של ר' ק מומ"ר אדרמור' שלחה לווארשה [=שאי] רעטו נוחה מזה] — והמדובר לעיל אינו אלא לעניין כפר חב"ד, שכןConfigurer חב"ד ישנו עניין מיוחד הפצת המעינות שיסיר כ"ק מומ"ר, ועניינו זה יש לחזק, אך שלא ילמדו מזה מאומה לעניין יישוב ארץ ישראל.

זה מה שאני עצמי איני נוטע להתיישב שם הרי וזה מצד טעםם מסויימים, אבל לציבור בכללתו אין זה שייך. אדרבה, אלה שיקימו את המדבר לעיל תבווא עליהם ברכה בנשימות וברוחניות...

(שיחות קודש תש"ט (הוצאת תש"ד) נ' רב.

הנזהה בלתי מוגה. בתרגום חופשי מאידיש)

ו. ספרדים

...זה כמו שניהם שהנני מרבה בכתביכה וגם ע"י המבקרים כאן, שיודרוו להרבות מספר המתוישכיםConfigurer חב"ד, ולא רק מאשכנזים אלא גם ספרדים.

(מכתב י"א איר תשט"ז, נדפס בהפרטין נ' 86)

* * *

...ביום הבכירות זה מאשר הנני קיבלת מכתבכם, בו מודיעים על דבר התישבותםConfigurer חב"ד אשר בארץנו הקדושה, תבנה והכוון על ידי משה זדקה נ' בב"א,Configurer שנתיים ומתחנה על ידי בעל השמחה דיים זה.

שם אפילו בחיי חיותם ועלמא דין אין המקום מפסיק לקבלת ברכותיהם של צדיקים, על אחת כמה וכמה כשרה הגבלת כל הנפש הקשורה בגוף והגוף, ועל דרך המבואר באגה"ק לרבענו הוקן — בעל החניא (פוסק דנסתר רתורה) והשו"ע (פוסקanganלה רתורה) — ביאור לס"י כ"ז.

וביחור כשהמדובר הוא בנשיה יישרל רועה נאמן, אתחפשותא דמשה אשר בדורנו, אשר עליו — ועל אתחפשותא שלו — אמרו ר'יל מה להלן עומר ומשמש אף כאן עומד ומשמש, ומעורר רחמים רכיבים על כל השיכים ומקושרים, בתוככי כלל ישראל להמצטרך להם ובמי ביהם שיחיו הן בגשמיות והן ברוחניות.

מיוסד על כל זה בטוחני, שימתרדו בטוב בכפר חב"ד אשר שם ציוה ה' את הכרכה בטוב הנראה והנגללה בכל ענייניהם, ועל ידי החזקת והפצת תורה החסירות הדרוכותי וממנהני" ברא' אמות של כל אחד ואחד ומשם בחלוקתם, יקרבו עוד יותר יותר את הנגולה האמיתית והשלמה, וכמבואר בספר תניא קריישא פ' ל"ז, ונזכה במהרה לקיום הייעור: כולם ידרשו אותן וג' ומלאה הארץ דעתה את הו"ג.

(מחכתב לעולי מרוקו אשר בכפר חב"ד, י"ב תמוז תש"ז)

נדפס באג"ק חט"ו ע' רפו. וראה גם שם ע' שפוך)

★ ★ ★

כמה שכותב אודורות כניסה המרוקאים בתוככי תושבי הכפר, שיש חשש שניצלו זה באופן בלתי רצוי, אין מפרשין ובריהם, ובפרט: כאשר לא יכנסום בתוככי אנ"ש, בודאי יש מקום לחשש שיוכנסו למסגרת אחרת, ומובנות התוצאות האפשריות.

(מחכתב להנהלת כפר חב"ד, ז' תמוז תש"ח)

לא לעקור אחר המאורעות

(צרור התייחסות של הרביו לאחר מאורעות בלתי רצויים ל"ע
שארעו בכפר חב"ד)

א. לאחר רצח ה"ת' ישראלי ארי" דוברוסקין הי"ד

1. שם ציוה ה' את הברכה

[לאחר המאורע של רצח התמים ישראלי ארי" דוברוסקין הי"ד ע"ו מסתננים ערבים, בפרדס ליד הכפר, ענה הרב]:

ביום ההולא ביחור יתحقق באמונתם בה"י ובמשה עבדו, ואחפתותה
בעל הילולא, ובכתחום אשר אף עתה עומד ומשמש, ומעורר שימושכו
ברכות והצלחה בנסימות וברוחניות לכל צאן מרעתו, ושמירת עינא פקיה
דלת ניים, וכפסק רבותינו חזון והאמצעי והצמח צדק. לא נכון לעקור משכנן
מן המאורע, כי שם דוקא יצוה ה"י את הברכה והרחמים נחלת בל' מצרים.
(אג"ק חי"ע ט' שנה. וראה גם ע' רכו. ולא. שוד. חכ"א ע' רפוא)

2. הגדרת מספר המתוישבים

והעתה קבלתי הידיעה המבאה לה אשר אחד הי"ד מכחורי התלמידים של
ישיבתנו בלבד נמצא הרוג בפרדס על יד ספריא, והנני מחקה לקבל פרט
האסון ר"ל. ומה שהMRI ציינו בכתביו לכ' מיר הוא שהנני חושש לרושם המבاهיל
שעשה האסון הנורא זהה, ובפרט על הנשים, ויבלט בירוד מנערות
הכלכליים והדרחות וכו' של הכפר, אשר עלול להביא לידי תוצאות שליליות
 וכו'. וכן הצורך לעשות כל האפשר בכדי להרגיע הרוחות, ומוקוני אשר
בمرة ירוועה אפשר ה' לפועל זה על ידי התקשרות מיוחדת מהמשרדים
המתאים, הגם שאיני יודע באיזה אופן תחבטה, מאחר שאין לי כל
הידיעה בזה, וכו' הנמצא על אחר בטח ידע כיצד לכלל דבר.

מה שנראה לי מהאמצעים לכיוון זה הוא הגדרת מספר המתיחסבים בכפר.

...והנני חשב להרניש העניין עוד הפעם בעית הזאת, כי לדעתו אם יקבלו בני הכהן ידיעה שהתחילה בפעולה נמרצת להנידיל מספר המתיחסבים, יהי' בואה כדי להביא מרגעע, עכ"פ במקרה, ברוחות הסוערות.

(שש ע' קצה)

ב. לאחר רצח חמזה מתלמידי ביה"ס למלאה ככפר חב"ד יחד עם מדריכם הת' שמחה זילברשטיום הי"ד

1. הרחבת המוסדות

[לאחר המאורע של רצח חמזה מתלמידי ביה"ס למלאה ככפר חב"ד, יחד עם מדריכם הת' שמחה זילברשטיום הי"ד, שלח הרב מברק]:

לכל אחד ואחת מאנו"ש, תושבי כפר חב"ד, המוסדות אשר שם, וביחד בחוי ספר למלאה וחקלאות, התלמידים, המורים, המנהלים, העסקנים וההורים:

תקותי חזקה, אשר בעור הש"ת, השומר בעינא פקיחא ומשגיח בהשגחה פרטית, תתגבורו על כל מונע, תתחזקו בכניםם הפרטיים והציבוריים, תרחיבו כל המוסדות בכמות ובאיכות, ומתחך מנוחה והרחבת הדעת יתגדל יותר אדר לימוד תורהנו חומתנו, תורת חיים ודרכי אלקים חיים, וקיים מצוחה' בשמחה וכטוב לבב וחוי בהם, ומכפר חב"ד יפיצו מעינות החסידות תורה ומעשי נשיאינו הקדושים עד שיגיעו גם חוצה, לקרוב לאכינו שבשמי' את כל אחינו בני ישראל בחסור וברחמים, ולהביא הנואלה האמתית והשליטה על ידי משה זרcano בקרוב.

המשתתף בחפלהם ותעניתם, ומוכתחני בהש"ת שכירוב ממש נס בשמחתם אמתית פנימית ושלימה בנשימות וברוחניות גם יחד.

(אג"ק ח"ג ע' 2)

בمعنى לשאלות – יתחילו ממרכז במבנה החדש של היישוב ובשאר הכבישים בכפר. המנגנון על שם המוסדות שלמדו בהם הנרצחים הי"ד להתחתוחות וכו', בהתאם עם המשדרים המתאים יש לסדר שה תלמידים ילנו בפרדס בשמירה.

(שם עי' לא)

2. ביטופם הכספי

בمعنى על מכתבו .. הנני להוטיפ, שתמי" גדרלה על שכנראה אינם מנצלים כלל החעוררות הקהיל והציבור באה"ק ת"ז בקשר עם המאורע ל"ע ול"ע, שבוראי השפיע גם על יחים המשדרים והמוסדות שפונים אליהם מומן לומן לעורה בענייני הכפר. ובוראי שבעת רצון זו היו מלאים בקשוויתם דעד עתה, וגם הבקשות שכקשר עם המצב העכשווי, ומה טוב שעכ"פ יעשו בזוה עתה, וכಹקדם האפשרי, ובאופן המתאים.

ברוכה להוספה בעכורה בחיווק והתחתוחות כפר חב"ד, הוספה ההלכה ונדרלה ובשמחה וטوب לבב ומתחך שמחה והרחתה הדעת, שעי"ז תתוסף ההצלחה בתוצאות העבודה הן בנסיבות והן ברוחניות.

(ממכתב ט"ו אירז תשט"ז)

3. המקום המשומר ביותר

...כבר הודיעתי רעמי ברורה במברק, שאורוכת — צריך להרחיב כל העניינים בכפר חב"ד, ואם בכל מקום ומקום, הנה לא ינום ולא ישן שומר כל אחד ואחת ישראל, על אחת כמה וכמה בכפר חב"ד שנתייסר ע"י כ"ק מו"ח ארכמו"ר נשיא ישראל ומנהלו גם עתה .. הנה אין מעוני לסתור ח"ז. אבל מהמקום המשומר עתה ביותר באה"ק ת"ג, הוא כפר חב"ד. והרשות כידיו לפרסם דעתך זו ברורה, לכל שימצא לנכון. וגם אנ"ש בכלל.

(אג"ק דיז"ג עי' לג. וראה גם שם עי' סא. סד. סו. צט. קז. קכט)

4. ההעתקה מהכפר — שיטות

...מ"ש שלוני בן פלוני העתיק דירתו מהכפר ודר במקום אחר, לרנגלי המאורע, ל"ע ול"ע, הרי לדעתו שיטות עשה...
(אג"ק חכ"א ני רפ)

5. לא להתפעל מנטיונות

א. כ"ק מוח אדמור יסד הארץ ישראל כפר חסידי חב"ד. והרי "רבינו" צדיקים קיימים לעדר", ומכ"ש מעשה צדיקים. ומאו יש להם לחסידי חב"ד כפר נחלה באה"ק ת"ז.

לא צריכים להתפעל משום נסונות, גדולים או קטנים, ובפרט מהנסין היוטר אחרון,

ישנם במקרה שרוצים לבאר ואת ע"פ העניין של "בקרכבי אקדיש", אבל באמת אין זה ביאור, וכפי שכותב שם גופא "זידום אהרן". ההבנה ד"בקרכבי אקדיש" — גם זה אין יודעים, ולהסביר עניין אחד הכלתי מוכן ע"י עוד עניין הכלתי מוכן — הרי זה "תנומין של הכל". "זידום אהרן".

בודאי שאסור להרהר אחר מדותיו של הקב"ה, אבל אין פירוש הדבר שהענין עצמו מוכן בשכל. לעת עתה לא מצאתי ביאור על זה, אבל וראי הזכר, שמויה יהיה — "כפלים לתושי".

עוד — שיבינו גם בשכל האנושי, ש"אורך הו"י כי אנפת כי", שה"אורך" יהי על האנפת גופא, משום שיראו גם בענייןبشر שזהו טוב הנראה והנגללה.

ב. בהנוגע לפועל:

מאחר שצורך להיות "כפלים לתושי", הנה נס אלה הנמצאים כאן בחו"ל ישתחפו בהחזקת כפר חב"ד. ואלה שעד עתה נס בן השתפות — יגבירו השתפותם מעטה ביותר שאות.

והשתפות זו צריכה להיות לא רק בממוני, אלא גם בגופו ובנפשתו. ועל

דרך שאמר פעם כ"ק מ"ח אדרמו"ר בנוגע לבניי הנמצאים ברוסיה, שעל ידי החזקת התורה של היהודים הנמצאים במדינות החופש, על ידי זה יהיה גם ליהודים הנמצאים ברוסיה.

ובמילא צרכים להשתתף גם בגופו ובנשותו, שיסופו כאן בלימוד התורה, ובפרט בלימוד פנימיות התורה, ובקיים המצאות בהידור, שהוא יהיה סיווג גם להם.

כ"י הרי "כל ישראל אחיהם ממש" הם, כאמור בתניא, "ואב אחד לכלונה", ועאכו"ב שמאוחדים כלנו יחד ע"י הלימוד וההנאה של תורה והנאה משה שבדורנו, כ"ק מ"ח אדרמו"ר.

צרכים לבאר כל העניין בפרטיות:

כל אחד צריך להשתתף בחזקת הכפר בממוני, בגופו ובנשותו.

בנשותו — שככל אחד יוסיף בלימוד תורה החסידות והנאה בדרכיו החסידות, שהוא יתן נתינה כח גם להם. והעיקר הוא שהיה קרוב הלבבות, "כאיש אחד חבריהם".

בגופו — לפועל על עוד אחד שגם הוא כהן לישתתף בחזקת הכפר, ובכדי לפועל על הוותת הרי זה — בגופו.

בממוני — כפשותו, לחוק את כל המוסדות הקיימים מכבר, וגם לבניית מוסדות חדשים כפי דרישת השעה, עד שכפר חב"ד יהיה המקום בארץ ישראל שמןנו יומשכו המעניות של הבעל שם טוב ושאר הרביים עד כ"ק מ"ח אדרמו"ר — חזתה.

וע"י השתתפות החדרות באחבת ישראל, יהי "כפלים לחש"..."

ג. אחד מאופני ההשתתפות הוא, שיסעו עשרה או אחד עשר באיכח לאرض ישראל, בעיקר יהיו בכפר חב"ד ובישיבת תומכי תמימים בלבד, הקשורה עם הכפר, וגם לבקר במקומות הקדושים, ואח"כ בכואם א"ה חורה,

יביאו עמהם את "אוירא דארע ישראל" לחוץ לארץ, ולהמשך ואה למטה מעשרה טפחים, וכן גם שם יביא הרבר תוספת הן בישיבה והן בכל הסביבה....

ד. כיוון שההתוועדות חסידית קשורה במאמר חסידות — אומר עתה מאמר, שהוא (הינו אמרת ב' מאמרם בהთוועדות אחת) שלא כפי הסדר הרגיל, ויהי זה השתתפות לכפר חב"ד מצד'.

[כ"ק ארמו"ר שליט"א צוה לנו ניגן מכ"ק ארמו"ר הצע"ג נ"ע, ואח"ב אמר את המאמר ד"ה איה וחיווי חה — המשך למאמר הקודם].
 ("תורת מנחות" — התוועדות חט"ז ע' 355 (התוועדות יומם ב' דzag השבועות, תשס"ז). וראה גם שם חי"ז ע' 61)

6. הוראות ל"חג השבעות

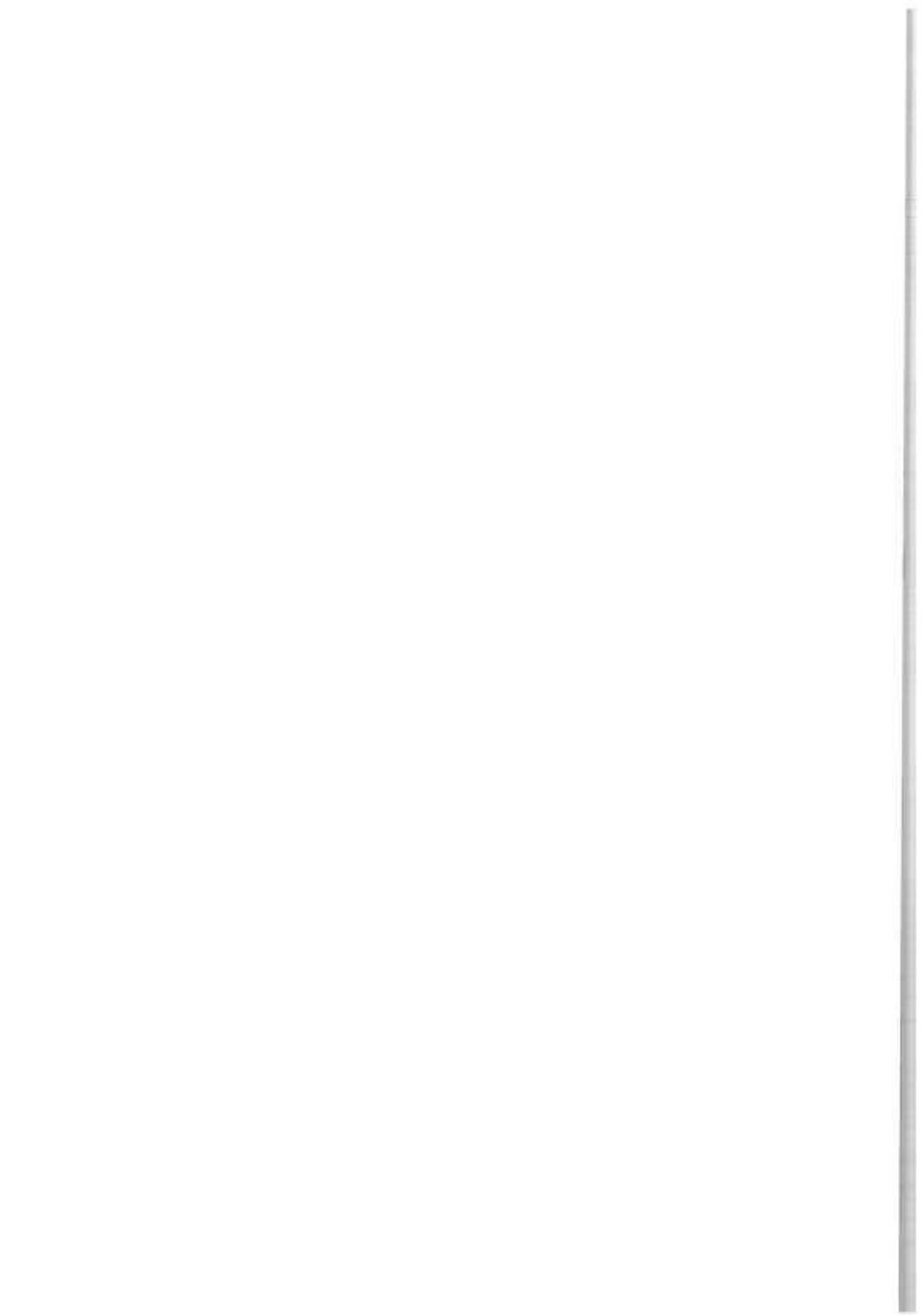
(בחמשך להמאורעות ל"ע בכפר חב"ד):

הצעתי שבמשך המעת לעת רצמן מתן תורהנו שהוא גם הילולא דרך מלכא משיחא והבעל שם טוב, יתחלקו למשמרות אומרי תהילים ולמשמרות לומדי חסידות — אנשי הכהןangan"ש ומתלמידי לוד שיחנו בכפר חב"ד, ויסימנו ויחתמו הי"ט בהთוועדות חסידותית כאחים ממש כי אב אחד לכולנה ובהתעוועדות והחלטות לחזוק כל עניין הכהן וביחור מוסדות החינוך הקיימים וביסוד חדשים בית ספר למלאכה, רפום וסמיינר לבנות ועד.

(מחクトב לאנו"ש כפר חב"ד, ר"ח טין תשס"ז, נדפס באג"ק חי"ג ע' קלג. וראה גם שם ע' רמא)

פרק שבעי

**ואהבת לרעך כמוך
אהדות וקרוב לבבות**

פרק שבעי

וְאַתָּה תַּלְעַז לִמּוֹד

אחדות וקרובות לבבות

א. אחדות — כלי לברכת ה'

אחר מהעניין העיקריים כדי [להיות "כלי"] לקבל את שפע הברכות, הוא עניין האחדות, וכט"ש בתניא פרק ל"ב, ומכוון בכמה מקומות ברא"ת, וגם בספרי מוסר, והדבר מוכן גם בשכל אנושי.

ענין נוסף בו הוא, שיש להחזיק בזיכרון נשיא הדור, כ"ק מו"ח אדרמו"ר, החכימע עלייו, משום שכאשר מבקשים לפעול באמצעות צינורות פרטימיים, הרי שלעתים משנים את המבוקש ולעתים לא. וענין שלישי בדבר, שכדי שהצינורות אכן יעבירו את ההשפעה במילואה, יש להחזיק בהוראות ובדריכים של מי שהחזיק על הצנורות, שהוא הממוצע המחבר את מקור כל ההשפעות אל המקבלים.

המורם מכל הנ"ל הוא, שהענין של הפך האחדות ופירור הלכבות .. הרי זה לא רק היפך הרצון של נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדרמו"ר, שעל ידו נמשכות כל ההשפעות, אלא שכלי מי שיש לו חלק בזה, ח"ג, הרי הוא בגדר החובל בעצמו והחולב באחרים.

(אג"ק ח"ז ע' קה, בתרגום חופשי מאידיש)

* * *

להזכיר השלום, ולאחד ולקרב הלכבות של כל אחד ואחד זה לזה, ולהתחזק בבטחון — אשר בודאי הוא רק כמו שנאמר כי מנשה ה' אלוקיכם אתם. וכש מבחינים שהוא רק נסיך — בטל לגמרי — ומתגללה פירוש הפנימי רהנ"ל — מנשה (ומגביה) ה' אלוקיכם אתם למעלה מכל העלומות והסתיריהם עד כדי לדעת (ולהתקשר בקשר אמיתי וחוק מאור), גiley פנים

בפנים (לקו"ח פ' ראה יט, ב ואילך). והטוב דלמעלה נעשה טוב נראה ונגלה למטה גם כן, הטוב לנו — בגשמיות וברוחניות גם יחד, שמחתנו (ל' רביים). (משמעותה כי אדמור' בברכה כללית של תושבי כפר חב"ד בקשר למאורעות שהתרחשו שם. אור לי"ד תשרי תש"כ, נדפס באג"ק חי"ט ע' י"ז)

★ ★

בmeaning על מכתבו .. בטוחני אשר מייסר הכהן ומנהלו הוא כ"ק מ"ח אדרמו"ר זצוקלה"ה ננג"מ ז"ע מעורר רחמים רבים השומרים ומגנים על הכהן ועל כל אחד ואחת מתושביו, וביתר שאת וביתר עוז מכאן ולהבא וככלשון רבנו הוקן המועתק גם בהמברך שלו: "במרת הרחמים שהוא גדולה ממרות החסד שבתחלה נחלה בלי מצרים מבירה מן הקצה בו" (עיין דרך מצויה רף קי"ד ע"ב).

ודא עקא וכמו שכחתי כמה פעמים אשר העדר הקירוב לבנות, ועוד יותר מזה פירור הלבבות, מפרייע ח"ז להמשכת הברכה והצלחה האמורה למטה מעשרה טפחים.

(אג"ק חי"ג ע' כה. וראה גם שם ח"ז ע' קז)

ב. "אל"ף ב"ית — אהדות ברכה"

...כחתי ואת כבר פעמים רבות לאנשי הכהן בכללות, שלפי פתגם העמיה ذرك: "אל"ף ב"ית — אהדות ברכה" — הרי ככל שתנרגל האחדות, לא רק בעניינים רוחניים אלא גם בעניינים נשמיים, כך תגרול הברכה מהשי"ת, לא רק בעניינים נשמיים אלא גם בעניינים רוחניים. וזה עצמו שהאחדות באה בקושי, הרי זו הוכחה נוספת שבוה הדרבר תלוי.

(אג"ק חי"י ע' עז, בתרגום והפשי מאידיש)

★ ★

בmeaning על מכתבו .. בו כתוב ע"ד הקס"ד שהי' לו במכירת ביתו, והמכירה הייתה באופן כזה שיש כזה מקום להיזק ח"ז של השכנים וכו',

ובמי לא היהת החלטת אנשי הכפר והוועד בראשם לבטל מכירה זו, ושאל חותם דעתך.

והנה זה כמה כתבתי שהצלחת אנ"ש בכלל ואנשי הכפר בפרט תלויי בזה שיסכימו להאמת, שאין הם אנקורענטין אלא מסיימים איש לרעהו. אבל כל כמה שאין זה ניכר בפועל ובמעשה, הרי מקללים הצנורות וההשפעות, וע"פ אמריך הצע"צ: א.ב. אחדות ברכה בו.

ובמי לא גם בנדון הנ"ל, כיון שככל השיכים להכפר ובראשם הוועד, החליטו, שאי אפשר לשנות אופי הכפר הייך מאשר התווה בעדרם כ"ק מורה" אדרמור, ובפרט שיש גם מקום להיזוק בגשמיות, אני רואה בזה מקום לשאול חותם דעתך ברابر ברור.

(מחכתב י"א אדר ב' תש"י"ד)

ג. אחדות ושיתוף פעולה

...מה שהודרג כמה פעמים ובמשך כמה שנים, הוא העניין דקיורוב הלכבות, ופשיטה שלא תהי' תנוועה הפכית. מכל שכן וכל וחומר מוה, שלא יהיו מעשים הפכים מהעניין דקיורוב הלכבות בדברו ועל אחת כמה וכמה במעשה.

שתיוף פעולה בעניינים הזכורים מתאים ליחסות עניינים אלו — מכל אחד ואחר, ופשיטה שלא לעשות דבר גנד עניינים אלו.

התעניינות כל אחד ואחר בטובת שאר תושבי הכפר, ופשיטה שלא לעשות היפר זה...

(מחכתב י"ז אדר תש"י"ח, נדפס ב"מקדש מלך" ח"א נ' 81)

ד. אחריות – מזרורי דורות

...עוד דבר רוצה אני להזכיר, אף על פי שהנני קרוב ונוגע לעניין ובמי לא אפשר לחזור שמהפך אני בוכותם, אבל חשבני בכל זאת שבצדך גמור יכול

אני לומר כי חומר אנשי הכהר הוא חומר מיוחד במינו, לא רק כשהם לעצםם
ובהונגע לכפר, אלא גם לכל הסביבה.

כ"י אף אם תמצא גם בינויהם, כמו בכל שאר המושבות, חילוקים ופירושים
בגנגע לעניינים טפליים ואולי טפל דטפל, הרי בפנימיותם ועצמותם הוא גוש
מלוכד אחר, שאחדותם הוטבעה בהם מדרוי דורות ברוח של קרבת אחים
ועוד יותר מזה, וכלשון רבינו הוקן בתניא פ' לב — "אחים ממש, רק
שהגופים מחולקים".

ומוכן, אשר גוש מלוכד כזה יש בו כדי להביא תועלת עצומה אם רק יתנו
לו התנאים המתאימים להתחפה[חוטו] הו, וכנ"ל לחתת בחשבון אפיו
המיוחד.

(אג"ק ז"ר ע' כה)

ה. קירוב הלכבות ואיחוד הלכבות

בהתWOODות פורים תש"ט חילק הרב משקה לשלויחים וכיו"ב. בשינויו
ר' [וושא] ריבקין שאל אותו הרב: אתה הנבאי בבית הכנסת בכפר חב"ד?
הלה השיב בחוב. שוב שאל הרב: הרי אתה הנבאי שם בבית הכנסת? הלה
השיב בחוב. שוב שאל הרב: של "בית מנהם"? והשיב בחוב. אמר הרב:
אפשר נם שם להתוועד. מילא, כשהשוו בחרה תערכו התWOODות ותומינו
את הוועד של כפר חב"ד, הוועד הנוכחי עם הווער הרוחני, עם הרבניים
ושיהי קירוב הלכבות ואיחוד הלכבות, עד סוף כל הדורות. וגם במעשיה!».
(שיוזות קודש תש"ט ז"ב ע' 286 — הנחה בלתי מוגה, בתרגום חופשי מאידיש)

ו. שלום ואחדות

...צורך לעורר את תשומתיכם של .. ובבדיקות בדבריו נעם, שהו' עליהם
להתכוון בכך שהוא המקהה השני ל"ע ול"ע בת... והלא דבר הו, ואפשר סוף
סוף יוקלטו דברי — שכעריו פירוד הלכבות שבינויהם וינכירו השלום בכל
הענינים.

ואם לא זכיתי שווה שכחתי כמה פעמים, הן לנשים והן לנשים של הכהפר, אודורות ההכרה הפוי גROL שיהי שלום ואחדות בינויהם, ולא נתקבלו דברי עדר עתה .. הש"ת יערום עס ואל ווי דורךנעמען [=שתחדרו בהם] רוי התבוננות באתערותא דלהתא מצד עצם.

(מכתב ביד כסלו תשט"ז, נדפס ב"אחד היה אברהם" נס' 243)

ג. השלום – כלי המחויק ברכה

יהי רצון שתתcosaפ' הברכה והצלחה הן בגשמיות והן ברוחניות בכל עניין הכהפר, הן העניינים הכלליים והן בעניינים הפרטניים של כל אחד ואחת מתושבי הכהפר.

שהרי הכהפר הוא מיסודה ובנהנלהתו של ב"ק מו"ח אדרמור' נשיא ישראל בעל השמחה.

ובפרט אשר נתוסף עניין השלום בין תושבי הכהפר, כל אחד ואחד למינרו ועד קטן, שהוא נ"כ בין איש לרעהו, כיוון שהנפש והרוח מי יודע גדורתן ומעלתן וכו' (תניא פרק ל"ב עי"ש).

ובפרט שכולם חברים אמיתיים בתורה ומצוות ועד שנעושו חברים לנוטן התורה והמצוות, רעך ורע אכיך (עיין רשי' שבת ל"א א' ד"ה דעתך), והוכתנו בחרותנו תורה חיים, לא מצא הקב"ה כל' מהויק ברכה לישראל אלא השלום.

וביחור בכהפר ח"ד שהוא כנ"ל מיסודה ובנהנלהתו של ב"ק מו"ח אדרמור' נשיא ישראל.

(מכתב לונד כפר חב"ז, ד' תמוז תשכ"ג, נדפס באגד"ק
חכ"ב ני' תשצ. וראה גם שם ח"י ני' שמאי)

* * *

...מה שמכיר אודורות העניינים בהכהפר, מוכן שהמצב שם .. וחוששنى שכבר נשמע גם בחוץ, כי קבלתי מכתבים מן הצד – (בחילק מוהם) אשר

אין רצאים להתיישב בכפר — למרות שהצעתי להם — מפני .. הנשלענערוי [=המריבות] וכו' של האנשים, וחדשים לבקרים שם בשמחה תורה הי' מעין זה.

...ויהי רצון, כמו שכחתי לאיזה מאנ"ש שם, אשר כיוון שהכפר מוגן בניסים, הנה גם כוה תהיה הנגנה ניטית, נס כחוך נס, שמכלי להבטח על מרווח שבל מוחיק ברכתו של הקב"ה הוא השלום, לא יזקוק ח"ז המאורעות הנ"ל לקבלת ברכתו של הקב"ה .. ויהי זה כפר חב"ד במלוא מוכן המילה. וכבקשתו של ב"ק מו"ח אדרמו"ר בראשית קבלתו הנשיאות — הנה יהי כל זה רוקא בחסד וברחמים.

וכיוון שלא זכיתי לדבריו ישנו המצב בו, הנה יעשה זה בכוח עצמו, ובכלך שיעשה הדבר, ויתפרקלו הלכבות דהתושבים אחר אל אחר, וכולם יעשו יחד אונורה אחת לעשות רצונו ית' כלכבלם.

(מכתב ב"ח מ"ז תשט"ז, נדפס ב"אחד היה אברוחס" ע' 243)

★ ★ ★

...כנראה שה"ה גם בענייני הכפר, אשר אמר אמרתי שאחרי הבחירה של ועד החדש בבחירה חשאיות — הרי זה יהי' דבר מוסכם מכל. וכנראה שהחוויות סוערות גם עתה, ובמה שנקרו בלו"ז פוליטיקה, וכל אחד ואחד בתקפו עומר.

ויהי רצון מהשי"ת, אשר החדש אדר שמרבי בשמחה, ושמחה פורץ גדרים ועאכוב' העלומות והסתירות, הנה גם בענייני חב"ד — כלשון מדרש אסתר רבה — יהי' השלום כריכוי וכAMILIA יהי' גם הכרכה והצלחה ברכיו. (מכתב ט"ו אדר תש"ז, נדפס שם ע' 228)

ת. דברים שאין להם מקום

זה מזמן רב לפ"י ערך, שהגניתני היודעה ע"ד המאורעות .. (ענין הרמת יד על חבירו), ומה שקדם לו בcpf חב"ד. ומובן הצעיר וגם החמי' על מאורעות כאלו — שאין להם מקום אפילו בין אלו שהם ללא כל שייכות

לחותת היחסיות והדרכותי". ועוד יותר הצער, כשהנוכרים שהוא כבר בפעם השלישייה שאירע מעין זה בכפר הנקרא בשם חב"ד. וע"פ ההוראה אשים גם מי שיש בידו למחות ואין לו מוחה כו'. ופשיטה שכמו שנדרול הכלולן של המשתתפים בפועל במאורעות אלו, אפשר שעוד יותר גדול — של כל שאר בני הכהן, ובפרט אלה מהחשוכים שהי' בידם למחות, והחעסכו בעניינים אחרים, שבמילא גם הם הגורמים והמאפשרים שמאורע כזה יארע בפעם השנייה ועתה בפעם השלישייה.

והי רצון אשר יכירו כל הנ"ל, שהשי"ח נמצא גם בכפר, ולא רק במדינתנו לפנים, כミלא צריך לנדרול ולכבוש את היוצר הרע, שהרי אם היה אחר פניו מני' אפילו בסנה הרי נמצא הוא אפילו בהר' אמות של פלוני בן פלוני האומר אשר כה האנורף בידו ורוצה לעשות כשרירות לבו, גם שם השיית' הוא בעה"ב, אלא שהוא ארך אפים, ומתחכה שואלי, סוף כל סוף יעדתו על האמת, יודעו שאין אנו אלא בשער ודם הלהשיט, והריחה שבוערת בקרבו והחוצה מה המתאימה לפאניע [=שם של גוי] להבריל, והוא מפני שהוא מאפשר לייצר הרע להשוויל, אפילו אם על ידי זה הריחו כלשון רבנו הוקן — נמשל האוחז בראשו של מלך ומורידו למטה ומומן פניו בתוך בית הכסא מלא צואה. וכਮכואר בתניא סוף פ"ג.

והי רצון אשר בקרוב ממש — לפי ההבטחה אשר לא ייד ממן נדח, הנה כל אחד מהם יעשה תשובה בכל שלם, וכי' גם תשובה המשקל, פירוש להחילה לעשות בקצתה השני, היינו לפנים משורת הדין ליהורי אחר, ובגבורות וב יכול רعش ורונש בהנוגע ליצר הרע הפרטיו שלו, שהוא יכיא כתיבה וחתימתה טוביה לשנה טובה ומחוקה.

(ממכتب ב"א אלול תשס"ו, נדפס בקובוטרם "צדיק למלך")

ח"ז ע' 139, בתרגום חפשי מאידיש)

הגייתני שמוועה מבהילה .. וזהיא:

שקרה .. מאורע דהרמת יד על חבירו, וכנראה שגם בא לפועל ר"ל, ועוד את שהי' זה בפומבי ומבל' מהאה מהנוכחים.

אפשר שכבר נשכח מה שכתבתי כזה בהמאורע על דרך זה שהי' לפני איזה שנים, ואפשר יש אצלם העתקה או מכתבי של, אצל אנשי הכפר. ואם דברי אינם מספיקים — הנה יספיקו וראי דברי תורה ק' בגודל חומר העניין, ר"ל.

ובאותי עוד להרגיש בוה, שאין זה רק עניין פרטני של אותו שהרים יד וכו' והשני, אלא שהוא עניין הנוגע לכל הקבוץ בה דרים, ובמקרה רין — לכל תושבי כפר חב"ד.

ובמקרה דכפר חב"ד הדבר מבהיל עוד יותר (ובמילא גם החומר שבדבריו) על ידי זה שהוא בסתירה מוחלטה לאחד [מ]יסורי תורה החסידות הכללית ותורת חסידות חב"ד שהודגש על ידי רבני הוקן בעל התניא — פוסק בנסתך תורה — והשו"ע — פוסק בנגלה תורה — שואהבת לרעך כמוך חד הוא עם אהבת את ה' אלקיך, שאהבה זו היא שרש לכל רמח' מ"ע וממנה הן נשבחות וכו', שבכלל מ"ע היא גם מצות וראת ה' שהיא שרש לשס"ה ל"ת, כי ירא למורוד במתה"מ הקב"ה, נמצא שככללות — האהבה היא שרש לכל תרי"ג המצוות גוףא דמלכא. ומכלל הן אתה שומע וכו'.

אין רצוני להאריך בעניינים מבהילים כנון דא, ואחכה למכתב מפורט מהם בפרשת המאורע, וכן האם אהוו באיזה אמצעים בחרור מהאה בהעניין. ולהוועני במקירך תיכף בקבלת מכתבי זה, שם (שם האם) האיש המרים יד למען לעורר רחמים רבים וכו' עליו ועל בני ביתו שי', וכל ההקרים כזה הרוי והמושבוח.

(מכתב גונן כפר חב"ד, י"ז א' ג' תשי"ז, נדפס באג"ק חכ"א ע' טע)

בקשר עם המאורע בALTHI טהור בהרمة יד וכו' .. מוכרכני לכתוב בשורות הבאות לקמן, הכהלה העניין, והן:

דרעת לנבון נקל, אשר ממשך כל שנים קיומ הכפר, שמרו והגינו עליו באופן שלמעלה מדרך הטבע, ח"ל. שבודאי זה בתהוורות רחמים רבים של רכובינו נשיאנו וביחור כ"ק מו"ח ארמו"ר מיסיד הכפר ומנהלו, עד שמיום הוסר הכפר בשנת תש"ח הנה, ח"ל, לא נפרק — מכל תושבי הכפר איש. ומובן הנם גלי שבות. וכיון שהטהוורות רחמים שלמעלה ציריך להתחאים לה כל מתחאים, וכל מחויק ברכתו של הקב"ה היה השלום וכברט כשהמדובר הוא בתהוורות רחמים רבים של נשיאי חב"ד אשר מסרו נפשם על העניין דאהבת ישראל, וכמ"ש והוא איזה פעם, פשוט שעל כל תושבי הכפר להזהר ביוור וביוור בענייני השלום וקרוב הלכבות....

ויהיו רצון, אשר יוצר האדם היוצר יחד לכם ויודע גורל הערמות מרדנש הכהמתית יוצר הרע וכו', קשי וחשך הגלות הכספי ומכופל, יראה בעניינו בתכ"י, יוכפר כל העניין ותוצאותיו, כפירה במילואה, כלשון רבנו חזקון, שייה" לרצון לפני הוי ומרוצה וחביב לפניו ית' וכו', ואך טוב וחסיד בטוב הנראת והנגלת ימצא את כל אחד ואחת מתחשי כפר חב"ד מעתה ועד עולם.
(ממכתב לجدد כפר חב"ד, ר' תשורי תש"י, נדפס באגijk חט"ז נ' ז. וראה גם שם נ' א)

★ ★ ★

...במ"ש אודות הרמת יד וכו' — מובן שמכהיל הרבר, וההצדקה שזה هي' אחר לקיחת משקה וכיו"ב, הנה אדרבה המסקנא מוה היא הפכית ממה שכותב, זא. שלקיחת המשקה לא רק שאינה מצדיקה ח"ז את הנ"ל, אלא אדרבה אותן העולמים להרמת יד ר"ל וכיו"ב — עליהם להמנע מלקיים משקה. וכיודע דברי רכובינו נשיאנו בזה, ובפרט כ"ק מו"ח ארמו"ר, גם זה פשוט.

(ממכתב ה' מ"ה תש"י, נדפס בكونטרס "צדיק מלך" ח"ז נ' 161)

★ ★ ★

...מ"ש אודות העניות בכפר, בראשת, ובצעריו אנゴ"ח, הנה מוכן שפירוד הלבבות הולך ומכהיל יותר. כי נראה שלא נחטעת, אלא עוד כי — ואף שראויים בענייןبشر שנמשכת הצלחה בלחוי משוערת, ובכל זה אין זה פועל הווה עכ"פ למעט פירוד הלבבות, ועכ"פ בפירוד התלויה בענייני שיטות, היינו הפכו של שכל האנושי ולא רק שכל דקרושה. ותיקף כאשר אומר ה', כמה טוענים ודוקא בקול גדול, לא. ולא עוד אלא שמלבושים באיזטלא דיראת שמיים ושפיעץ חב"ד. ואוכדר עצות הגני מה אפשר לעשות בוה עור, להטבתה המצב, כיוון שכנראה לא חלי ולא מרגש — הן אלו שבוכי הקורה והן אלו העומדים מן הצד.

ויהי רצון שיעירה הש"ת על כא"א מאתנו בתחום כלל ישראל רוח טהרה ממרום, מכל התהשך כלל עם הכלם למטה. ויהי רצון שיהי זה בקרוב ממש ובחדר וברחמים.

(מחותב כ"ד שבט תשע"ז, נדפס ב"אחד היה אברהם" ע' 244)

ט. קירוב לבבות — הרוך לביטום ופיתוח הכפר

...ובהמצאננו בימי חנוכה, אשר מצות ימים אלו להסיף באור מיום ליום .. תAIR דרכו של כא"א מתושבי הכפר בתוככי כללות עדת החסידים, שיראה האמת שהדרך האמיתית היא רק דרך המלך, מלכו של עולם, מוארה במאור שבתורה והי תורה החסידות, *شمיסורותי* אהבת שם אהבת התורה ואהבת ישראל, ובמלוא יתកבו הלבבות ועד שיהיו כולם כאחד, ויתאנרו כולם בהמעשה הוא העיקר, שבנון האמור הוא — *ביסוס הכפר* והתחתו בכל העניים, הן הגשמיים והן הרוחניים, ובעניין שהזמן גרם, ופשט ענייני הבני הפרטים והכללים, שלתכלית זו מוכרא קירוב הלבבות, ופשט של"א לעור פירוד הלבבות, מריבות, ערעורים ומהפכות וכו', כי אם לחוק לבכם ולפחה כל העניים ע"י הוספה שתוף פעולה ביצורוף כל הכהות הפעילים אשר בכפר חב"ד .. ופשיטה שכל שיש בידו לסיע ליעץ ולפעול לטובת הכפר ועניינו, לא יתחשב בחשכנות קטנותיהם ענייני כבוד מדומה ושאר פיתויים [אשר מקורם בלחוי טהור, ובמלוא אין לו מקום בר' אמות של

בני' בכלל ואצל חסידים במיוחד], ובפרט כי מוחנכה שענינים לכלהות רגלא דתרמוDOI וער — לפרטן מן המיצר דעתני כפר חב"ד באופן של שלום כי ברבים היו עמדרי.

(אג"ק חכ"ד ע' מב. וראה גם שם ח"י ע' שם)

ו. לימוד "קונטרס החולץ"

...מצוא'ב העתק מכחבי להנחלת החלמוד תורה ולההורם, ממנה מובן אשר (בשנונו חכמינו ז"ל יש מקום מגרא' או והבי שלום ויש) מקום מגרא' רודפי שלום וכו', ומובן שככל מקום ומקום צריכה להיות ווירות תורה בהונגע לתוכנת מקום זה.

לצערנו הכי גודל, בנוגע לכפר חב"ד אשר השנה נעשה בן עשרים לכך, לא וכיית להתחבר עד עתה על דבר קיוב הלכבות, או על כל פנים שאין המצב פוחת בזאת, כי אם חדשים לכקרים מתקבלים ידיעות שנחותף פירוד בנוגע לעניין פלוני, מתחילה מחלוקת בנוגע לבני' פלונית, ותיקף ומיד מתחקלים התושבים לשני צדדים או שלשה צדדים יותר, וכמובן שנמשכים לה האנשים והנשים גם יחה, ולפעמים גם הבנים והבנות והתוצאות מובנות. ואם בזמנ הרגיל כך, על אחת כמה וכמה בסמיכות לבחירות טמשימות וכאות.

והי רצון שמני' וכי' אבא לשדה בי' נרגא, כוונתי — שאוთה ההתלהבות והקאר [=ויריתחה] שבשנים שערכו ובמושבים אחרים וכמפלגות מסויימות השתמשו בהם לפירוד לבנות וכו' וכו' — ייצלו הכוחות שמתעווררים בעת כו' והקאר [=ויריתחה] וההתלהבות למלחמה היוצר, וכולם ישתפו פעולה להרחבת כפר חב"ד הן גשמיות והן ברוחניות. והרי כמה שטחים ישנים שבהם הי' יכול הכפר להתרחב פי כמה כאשר היו מתחסנים בהם כרביעי, וולעת עתה אין איש שם על לב בזה. וחוורת זה "נופלים" על עוני שלמוני עסק בו ועובד בו ומצליה בו וכו' ובמילא הרי "טוכרה" למצוא חסרונות ומגרעות בעבודתו ובאופןיו וכו' וכו'.

ואם באמת ובתמים רוצים להביא שיפורים בכפר, הרי ימצא כל אחד

ואחת מתחשי הכהר כר נרחב לפועל בענייני הכהר לביסוסו והרחכתו בכמות ובאיכות, בו יוכל לעשות גדרות ונתרות, שהרי בכהר חב"ד ציהו הוי את הרכבה על ידי מיסדו הוא כ"ק מו"ח אדרמו"ר, אשר מה לפנים ה' עומד ומשמש אף עתה עומר ומשמש, ובתווך הבי גדור דרש ותבע במפניו ובחוק הבי גדור אשר כל אנ"ש יהו כאיש אחר חברים וכו' וכו').

כיוון שבכל עניין אמרו (וח"ב קסא, ב וככ"ט) חכמוני ז"ל רמה קודשא בריך הוא אסתכל באורייתא וברא עולם, כך בר נש עסק באורייתא ומתקן עולם, כדי שיקבעו לימוד בכל בית הכנסת כהר חב"ד — ואשר ישתחפו בלימוד והשיטה — אלה העומדים בראש הצדוקים החלוקים איש על רעהו ונם כל אלה ההורכים בעקבותיהם — ליטור השיך בנידון DIDN, בקונטרס החילצון, אשר בודאי מצוי הוא, כיוון שנדרפס כאן בהוספהمامר כ"ק מו"ח אדרמו"ר בזה, ובאם צורך בזה, הרי יוכל להרפיסו בהקדם (על ידי פוטוסטאט) מkonteres שנדרפס מאו, ובכלבד שיתחייב בהקדם בליימודו, לימוד אליבא דנפשא, לימוד המביא לידי מעשה, אשר יחלצו כל הנ"ל וכל תושבי כהר חב"ד לנוקם נקמת הוי' במדין, וכפירוש רכנו הוקן בזה, ונשייאי חב"ד ממלאי מקומו ועד לנשייא דורנו כ"ק מו"ח אדרמו"ר.

(אג"ק חכ"ה (תשכ"ח) נ"י קגט)

★ ★ *

מהנצון ביויר וביויר שכוביעות שיעורים הנלטרים ברכבים יהי' שיעור בלימוד קונטרס החלצון, ובהסברת שיתה' מוכן לכל אחד ואחד מהশומעים. והשיעור יהי' מסודר בזמנים שכל אחד יוכל לבקרו. ולהטיל בזה מעין חובה על כל תושבי הכהר שישתחפו בשיעור זה. והרי כרך נאמר בכלל על רכבי תורה וכפרט על פנימיות התורה, הלא כה רכבי כאש ני' — שהוא מטהרת, אלא שכיוון שההתורה תורה חסר — מטהרה היא בחסר וברחמים.

(מוחתב לגונד כפר חב"ד, ט"ו אדר א' תשע"ט)

יא. האחדות תמנע חרירות עניינים בלתי רצויים

בمعنى על מכתבו .. הנה אוכיר את כולן כל אחד ואחת מהם על הצעון

הك' של ב"ק מו"ח אדרמור זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע, שבוראי יעור רחמים רטמים אשר שומר ישראל שלא ינום ולא יישן ישمرם מכל עינויים הלא טובים ח"ו, אך טוב וחסד ימצא את כל אחד ואחד מהם בטוב הנראת והונגה.

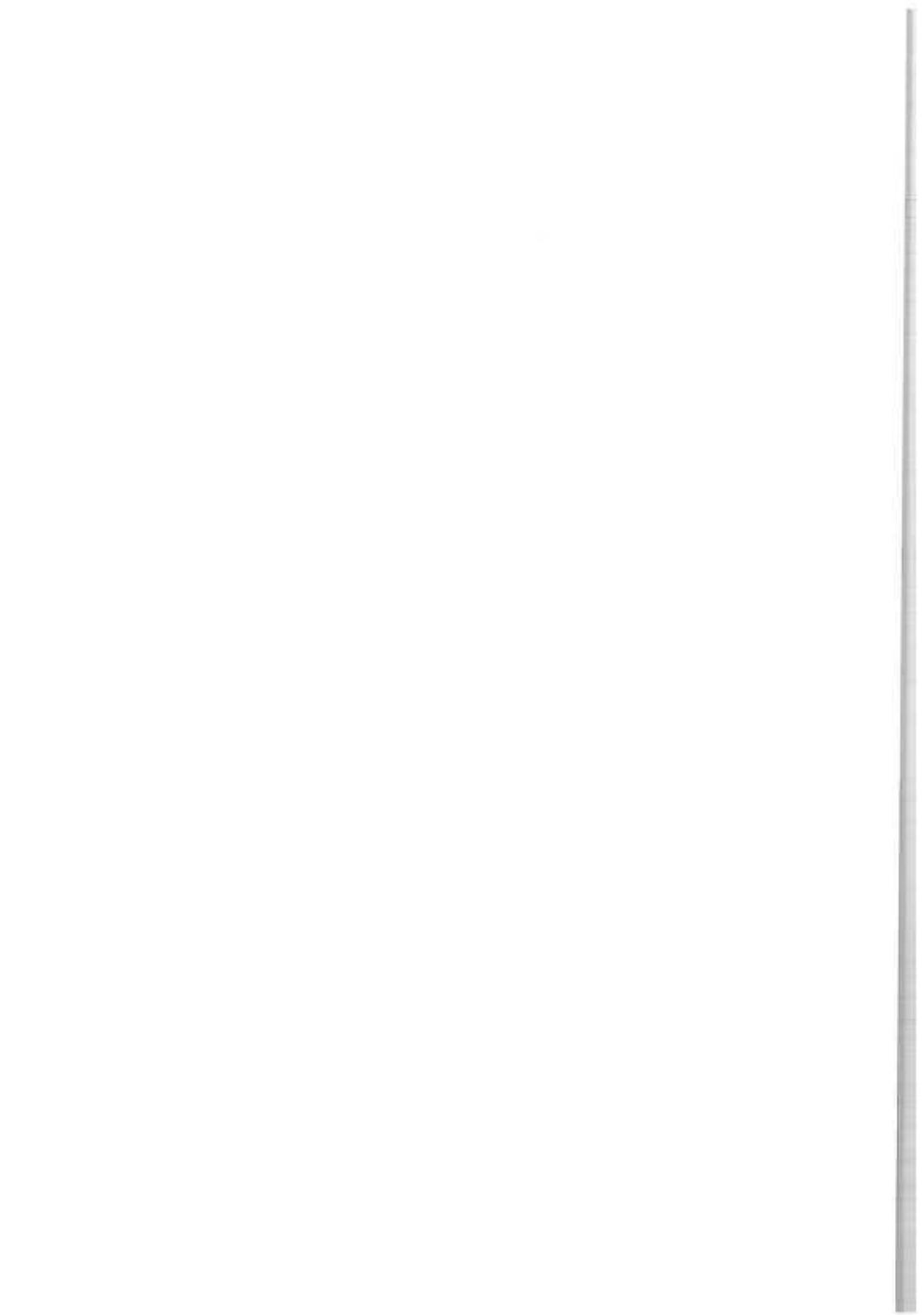
ואחרות של חסובי הכהר ד' עליהם יהוו, כאיש אחד, תעמוד כחומה לכל יכול לחדר לשם כל עניין בלתי רצוי ח"ז בנטיות וברוחניות, ובמבחן"ב וכ"ז ממה שכחਬ אשר "עם אחד ושפה אחת לכולם — לא יציר מהם כל", על אחת כמה וכמה בשיהי' בפנויות ומצד הקדושה ובתוספת הצלחה הנשפעת ע"י נשיאינו הק' זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע.

(אג"ק ח"י ט' רכו)

יב. אחירות התסידרים – עד בית המשיח

... פשוט ומוכן והוא העיקר מכל ובכל הנקורות האמורות, שצורך קירוב הלבבות שביניהם להיות גדול ולהלך. וכיוון שרואל אמרו בזה, הלשון רמעבר על מדוחאי, ה"ז הוראה ברורה, שאפילו אם נדמה לאחר שצורך הוא בתענות שלו, ואפילו אם אין זה דמיון אלא האמת, בכל זה עליו להعبر על מרותיו. ונגדל השלום — שימוש וphansוק ברכותיו של הקב"ה שם עד בליך, להמשיכם למטה מעשרה טפחים, ולהזיקה גם בכליים גשיים, היינו בהונגע לעניינים גשיים בבני חי ומונו רווייה, אשר פשיטה שלוה דרושא וככילה ניתנת גם הרחצת הדעת ומנחת הנפש, ובידי חסובי הכהר כל זה ובבחירותם חופשי. ובודאי יקיימו ציווי תורהנו מפי ב"ק מו"ח אדרמור, "אחוות פון חסידים וועט זיין פירן בי' משיח'ן" [=האחוות של חסידים תוליכם עד ביאת משיח].

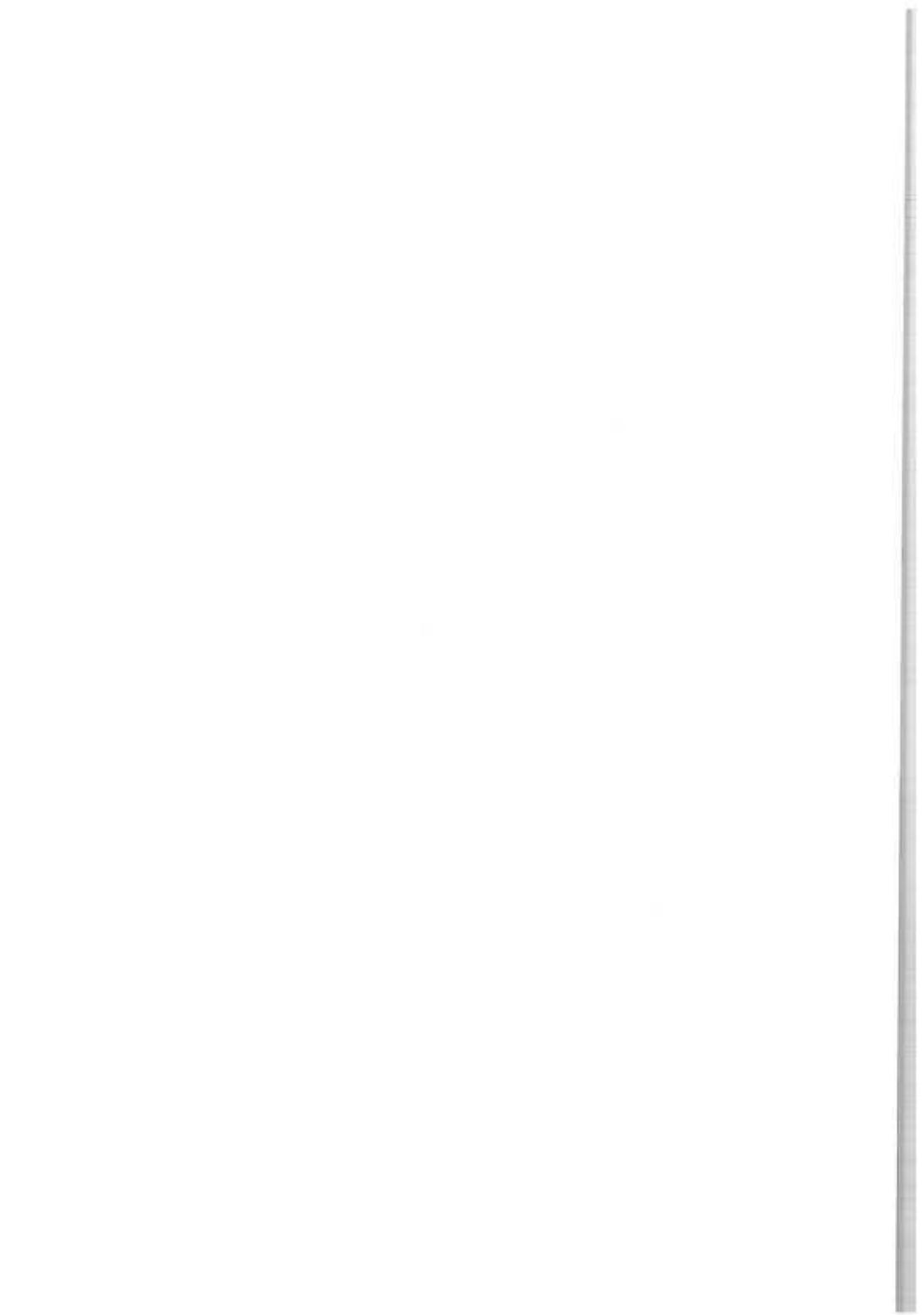
(ממכתב להנהלת כפר חב"ז, י"א איר תשט"ז, נדפס באג"ק ח"ג ט' מז)

פרק שני

תפארת הכפר

**מוסדות התורה והחינוך
שבכפר חב"ד**

פרק שמיני

תפארת הכלע

מודדות התורה והחינוך שבסכפר חב"ד *

א

**בית אגדת חסידי חב"ד — אהיל יוסף יצחק לויובאוזויטש,
๗๗ של כפר חב"ד, ארחה"ק ת"ז**

א. נחלה בארץ הקודש

אחר מהענינים להם התואזה והשתוקק נשיא דורנו, כמו רכובינו נשיאנו שלפנינו, הוא שתחי לו נחלה בארץ ישראל, ארץ אשר עני ה' אלוקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה. ולא רק בארץ ישראל הרוחנית: ב"ק האדרטורי"ם לדורותיהם הקרישו הרבה כוחות, שלווה שלוחים מוחדים, והשקיימו ממש רב בכך שתחי להם נחלה נשמית בארץ ישראל הנשנית, כפי שירודים מכתבי ב"ק אדרמור' האמציע אודות הנחלה בחברון, ועוד. גם לנשיא דורנו הייתה נחלה בארץ ישראל, אלא שמשמעותה שונה ומשונה הי' בואה "הפסק", אבל הפסק והעשה בטעות ע"י יהודים שנגררו אותם לעניין זה כל' ידיעתם. וכאשר נורע הרכבר, עשו לה מיד תיקון, ותקנו את העניין לנMRI, ואדרבה, ע"י הפסיק והירירה, תהיה עליה עוד יותר (שהרי גם בתוך הארץ ישראל עצמה ישנם חילוקי מדריגות, וזה מקודש מזה).

— את הכספי שקיבלו עכורים הנהלה הכניסו לבנק ביום הגאולה י"ב'יז'ג תמאו. הכספי כבר נמצא בבנק במומן. וכיסף זה מעבירים לוכות ולרשوت כפר

* בפרק זה נכלל חומר על המוסדרות בכפר חב"ד שנפרש בסדרת אגרות קודש, התועודאות כו', אך לא נכללו בו אגרות ומענות חדשות שלא נכללו בסדרות הניל' וגנוחים בארכיוינהם של המוסדרות, ועוד חזון למועד אייה.

חכ"ד, הכפר של נושא דורנו, זאת, על מנת שתיכף ומיד ימצאו מקום ככפר חכ"ד שיהי הנחלה של נושא דורנו.

ועד היום — בט"ז תמו בו קיימת סירה באשלמותה (והרי בני ישראל נמשלו לבנה, והם "עתידיים להתחדש כמותה"), יום ההילולא וההסתלקות של ה"אור החיים" הקדוש.

— והרי ידוע הקשר המירוד שהי' לו עם הבعش"ט, נושא החסידות הכללית, שמלאי מקומו הם רוכתינו נשיאנו, החל מהרב המגדר ממעורטש ורוכנו הוקן — עד נושא דורנו, גם עכשו "הוא בחיים", ואדרבה, הרבה יותר מבחייו, "יתיר מבחייו", כיון שאין לו את הנבלות הנוף כבר למעלה משלושים וחמש שנים — עד היום, בט"ז תמו — כבר תה' נחלה לנושא דורנו בכפר חכ"ד. תחילת אמונה בשכירות ובורך עראי, אך זאת על מנת שתהי' זו הكرמה והכנה לבית קבוע, בית קבוע שבו יקרא, וכבר נקראשמו "אהל יוסף יצחק לויוואויטש".

— הסיבה שהוא נקרא "אהל" (שהוא בית עראי), משום שהבית הקבוע של נושא דורנו הוא דוקא בתורה ותפילה שלטני, והוא בית גשמי — הבית הגשמי אינו אלא "אהל".

יהי' זה רוקא בכפר חכ"ד אותו יסיד הרב, ועליו מסר את נפשו, ובקשר אליו הכריז ועורר והריעש ב"שטרעם" שצרכה להיות אהבת ישראל ואחדות ישראל ושמננו יפוצו המעינות לכל אה"ק ונם לח"ל. כבר בט"ז תמו יקבע מקום לנחלה זו, ויתחילו כבר ללימוד בו את תורה של נושא דורנו ובעל הגאולה. ומכיוון שבשנה זו התחילה למלוד שיעור קבוע ברמבי"ם, ילמדו בבית זה את שיעור הרמבי"ם של ט"ז בתמוא. אלו שיעשו זאת יהיו חברי ה"כולל" שכפר חכ"ד, שיוכנסו ללימוד את תורה של נושא דורנו ואת שיעור הרמבי"ם בבית זה, וימשיכו ללימוד שם בכל ימי השבע. מיום ראשון עד יום שישי, ערב שבת קורש, לפחות ע"י חלק מחברי ה"כולל".

וכאמור, הכספי כבר הוקרש, והוא נמצא בנק במזומנים לתכליות זו. וכך

יקבל נשייא דורנו בחורה את הנחלה שהיתה לו באה"ק. ובנחלת זו תהיה כל החיות וכל השטוריםם, לא פחות, ועוד יותר מכנחלת הקורמת.

ומכיוון שהענין בא על תיקונו בשלמות, בודאי שלא זו בלבד שהרכבר לא יזק כלל וככל לאלו שנגררו אותו לכך כי ידיעתם, אלא, מכיוון שהם הצעטו על שנגררו לכך, הרי "לפום צערא אנרא", ויקבלו שכר באותו עניין עצמו, בכך שהם משתתפים בהקמת הנחלה לנשייא דורנו בכפר חב"ד, שהיא נעלית יותר מכל הנחלות הקודומות. ואומרו, הכסף נמצא כבר בנק במוモン, ו"זcin לארם שלא בפנוי", ואם כן, הכסף כבר שלו על פי דין תורהנו התקדושה, תורה חיים.

...ובודאי יבנו גם שם שכונה שלימה בסמיכות לבית זה, ויהיו שם "חטאים חדשים" – לא "חדרים" כ"חטאים", אלא "חדרים" כתושבי השכונה.

...ו"ימשיכו" למקום ולשכונה זו, לא רק "קרובים" אלא גם "רחוקים", ואפיו "רחוקים שכרכוקים", ואפיו "חוצה" ממש. ועי"ז יקרבו אותו להרות בכלל, לתורה ומצוות; ובמיוחד – לפנויות התורה, תורה החסידות; ובפרט פרטיות – לתורתו של נשייא דורנו. וכל זה בשמחה ובטוב לבב, ובתכלית השלימות.

יהי רצון שם"נחלת" זו נכווא ל"נחלת בעלי מצרים", "נחלת יעקב" ש"קראו" (לבית המקדש) בית – שבקרוב ממש יבוא משיח, ויהפכו ימים אלו לשנון ולשמחה, שמחה גדרלה ורבה ועצומה. ונחילה לזרק, עוד לפני שבת קורש, על אחת כמה וכמה שנמשיך בזה בשבת קורש. ו"הקייצו ורנוו שוכני עפר", ובתוכם בעל הנגולה. ובבוא, עם עני שמייא, לאה"ק, ולכפר חב"ד; ולוקחים את כל כפר חב"ד, ועל אחת כמה וכמה את ביתו של נשייא דורנו הנמצא שם, בירח עם כל בתיה הכנסת ובורי המדרש שככבל, ובכל חו"ל, לירושלים עיה"ק, להר הקורש, ولቤת המקדש ממש (לא רק ל"מקדש מעט"), "מקדש אדר' כוננו ידרך", ובשמחה ובטוב לבב.

(משיחת אור לט"ו תמוז תשמ"ה)

ב. זורו הבני'

...בהתמשך להזכיר אודות בתי חב"ד — יש להוסיף ולהזכיר במיוחד אודות הכתום והקרויים על שמו של כ"ק מוח'ח ארמונ"ר נשיא דורנו, "אהל יוסף יצחק", אשר, במקומות אלו שאוחזים עדין באמצע או בהתחלה — השתדרלו לסימן לקרהת י"ב"ג תמו.

[ואף שבשנה זו חל י'ב תמו ביום השבת — הרוי, כמה עניינִי "סיום" שיעיכים נם בשבת, ובפרט שיוטיפו בוה במוואי שבת וביום ראשון וכו'].

ולכל בראש — בנוגע להקמת בית חב"ד ע"ש נשיא דורנו, "אהל יוסף יצחק", בכפר חב"ד שבאה"ק חובב'א:

בדרכם הבטלים — התחלו בהכניין, ונשאו תקוועם באמצע...

ולכן, ישתחפו בהוצאות מכאן — בהוספה על השילוח הראשון, יהי' ביל' גדר גם שילוח שני, מלבד הסכומים שנאספו ביןתיים.

ובודאי ידרשו במלאת הבניין באופן שלקרהת י"ב"ג תמו יהי' הבניין בשילומו — עכ"פ בשלימות האפשרית בזמן זה, ולאחריו כן, יוסף נשיא דורנו עוד יותר, מכיוון שעוד לפניו "הקיים ורנו שכני עפר", כך, ישתחוף בעצם בסיום וחנוכת הבית וכו' וכו'.

(משמעות ל"ג בעומר תשמ"ז, נדפס בהתוועדיות תשמ"ז)

ל"ג נ' 355 — הנזה בלתי מוגה)

ג. דמיונו ל-707 דברוקlein

כאן המקום להזכיר, אשר, ביום זה, ט"ז תמו, היום שבו קיימת סירה רוחנית הנאולה באשלמותה — מחנכים את "בית אהלי יוסף יצחק ליוובאויטש" בכפר חב"ד:

בכפר חב"ד — מיסודה ובניהלו של בעל השמחה והגאולה — השתדרלו ובנו בית, אשר, גם מראהו החיצוני, דומה, בכל הפרטים ופרטיהם, לבית שבו התגורר כ"ק מוח'ח ארמונ"ר נשיא דורנו, בעל השמחה

והנואלה, במשך עשר שנים, עשר השנים שחתמו את תקופה חייו בהיותו בחים חיתו בעלמא דין — הבית שנ kra בגימטריא ד"פרצת" — "770".

והעיקר — בונגעו לרוחניות והנשמה של הבית — התורה שיצאה מבית זה, כולל גם ההוראות בונגעו למעשה בפועל ("גדול תלמוד שמביא לידי מעשה") שיצאות מבית זה — שיתפשטו מ"770" שככבר חב"ד ע"ד שנתפסטו וממשיכם להתפשט מ"770" שבמדינה זו, בעיר וובשכונה זו, אשר, "שם צוה ר' את הברכה חיים עד העולם".

וכאמור, ביום שבו קיימת סירה רחודש הנואלה באשלמותה — מהקיימת "חנוכת הבית", ומשתדרים שהדבר יעשה "ברוב עם הדרת מלך".

�ודר והוא העיקר — שמכיתה זה תחפשת תורה והוראותיו של בעל השמחה והנואלה, ביחד עם קיום השליחות שהטיל על כאו"א, שנקדמתה ותוכנה — לעשות מהעולם כולו דירה לו ית'!

לכל בראש — שיהי ניכר ובולט העניין דירה לו ית' ב"בית אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש" אשר בכפר חב"ד, ועוד"ז ב"בתי חב"ד" בכל מקום שם, שכל א' מהם נקרא וקשר עם נושא דורנו.

�ודר שפועלים שהעוני דירה לו ית' יהיה ניכר ובולט בנגלי בכל העולם כולו.

יע"ז שמהאספים כולם יהרו, על מנת להחאתך "כאיש אחד בלבד אחר", מתוק החלטה טובה ותקיפה למלא את השליחות של נושא דורנו, מתווך שמחה וטוב לך, ובתכלית השלימות.

(תורת מנוח — התווועזריות תשמ"ו ח"ד ע' 76 — המזה בלתי מוגה)

★ ★ ★

בונגעו לזה ש"בית אהלי יוסף יצחק ליובאויטש" ("770") שככבר חב"ד דומה גם בצורתו החיצונית ל"בית אהלי יוסף יצחק ליובאויטש" ("770") דכרוקליין, הי' זה — לפי המשועה — ע"פ הוראה מפורשת של הרב.

ומספרים באותו יום שהעללה הרבי את ההצעה להקים את הבניין (טז' חמשו תשט"ה), הניש הרבי למכיריו הרוב בניין שי' קלין תמונה של "770" המכוון, והורה לו להציג לחברי הוועד שהבנית העתיד לcoma יהיה בדגםת "770".

(שבועון "כפר חב"ד" גלגולן 823 ע' 39)

★ ★ ★

על החשיבות העצומה שייחסו הרבי לבניין ניתן לממוד מהתבטאותו לפני אתר העמkipim, כי בית זה ישמש תחליף עבור מי שבנטיבות שונות לא יוכל להגיע ל-777 שבניו יורק.

(מתוך "הכפר של הרבי" ע' 41 — בהוצאת ועד כפר חב"ד, תשנ"ט)

ד. דיקונים בשמו

בית — לפועל החישבות וכביעות,

אגודת חסידי חב"ד — שהעכורה בכל העניינים האמורים היא באופן דאנגורה דאיש רעה יעוזו, עור חסידי לפני המשורת הדין וחודרת באופן פנימי, ונקבעת (בית) בכל פרטיה הבהיר דחכמה בינה ודרעת, כולל ובמיוחד — הפצת פנימיות התורה, כפי שנרגלה בתורת חסידות חב"ד, "יחפרנטון", באופן של הבנה והשגה בחב"ד שבנפש,

אהל יוסף — חולדות יעקב (יושב אוהלים) יוסף — ושמו בשלמותו

יוסף יצחק — שמו של המודר והטورو והמבקש והmercruk וכו' והפטוח והטולך דרך לבא"א ע"י עבורתו ואופנה, שעבודתו בכל נ' הקין דתורה ותפללה וצקה, ובכל א' מהם בפ"ע, הייתה באופן ד"כל מארך" ("מארך" של נשיא הדור),

[כפרטיות יותר: יוסף — מילזון הוספה, עד להוספה באופן ד"יוסף ה' לי בן אחר", שעושים מאחר" — "בן"; ויצחק — ע"ש "כל השומע יצחק לי", עבורה מתוק שמחה].

ליובאָוּוַיטשׁ — ע"ש עניין האהבה ("ליובאָ") — במשפט המדינה ההוא,
הינו שהעבורה דהפקת התורה והוירות חרואה באהבת ישראל ואחדות
ישראל,

๗๗ ש' כפר חב"ד, ארה"ק ת"ז — אשר רמו רמו חסידות — **๗๗**
בגימט פראצט, וארה"ק תבנה ותוכון באופן דו"פרצת" — ירחיב השם את
גבולך.

(מחכטב לכינוס השלווהים לאה"ק, ט"ו במנ"א תשמ"ו, נדפס בלק"ש)

חכ"ט ע' 429. "השליחות לארץ הקודש" ע' קמ)

ה. ספרוי'

בשנת תשמ"ה כשהוקם בכפר חב"ד "בית אגדות חסידי חב"ד אהל יוסף
יצחק ליובאָוּוַיטשׁ", הורה הרבי לשולח לשם כל ספרי החסידות שהו"ל ע"י
קה"ת.

(אג"ק זכ"ה (תשכ"ח) ע' קצה)

□ • □

ב

ישיבת תומכי תמימים המרכזיות

א. מקומה — בכפר חב"ד

...נכון וביתור שבנינו מרכז דוחומי תמיימים שיש לבנותו — צריך להקיםו
בכפר חב"ד. אבל מוכן שככדי לאפשר וזה על הכפר להקציב זהה שטח מספיק
וגם מרוחך ובמקום המתאים.

(מחכטב למועד כפר חב"ד, ט' שבט תשס"ז, נדפס באג"ק חי"ב ע' רפה)

ב. מקומה בכפר

בהתוגע למקום עמידת בניין היישבה, כבר כתבתי ש策יך להיות כרייתוק

מקום האפשרי מחייב ספר למלאה. אבל מוכן נס כן שאי אפשר להעמידם במקום שחוושים בו להצפה, וכשיתתי בשאר העניינים, יש לתקן הבנים והשתחים באופן שיהי מקום להחפות יותר אח"כ.
(מחותב להנחת ישיבת תויית, הנחתת ב"ס למלאה,
כ"ה שבט חששׂ, שם נ' שי)

ג. הנחת אבן הפינה

...הנחת אבן פינת הבניין המרכזי של היישוב תומכי חמיים אשר בארץנו הקדושה.

— תבנה ותכנון במהרה בימינו על ידי משיח צדקנו —
הנני שלוח ברכתי לבבית ונפשית לכל המשתתפים בשמחה של מצוה גדרולה וגו.

השתתפים בעת הנחת אבן הפינה ואלו שהשתתפו בהכנות לו ואפשרו אותה.

תקוטי שהשתתפות כל אחד ואחר תה"י השתתפות מלאה וגם בעתר,
השתתפות בממוני בגפו ובנשמו:

בממוני — כפשוטו — להתרב להקמת הבניין בסכומים הcy גודלים;
בגפו — להשתREL ולטרוח בטרחא בכל הרושש להיות מהמעשים
ומפעלים גם אחרים להיות משתתפים אף הם;
בנשמו — היינו אם אפילו נראה לו שהתעסקותו במצבה זו תמעט לפִי
שעה נוספת לימודו בתורה וכיו"ב.

כח זהה הנרכות בנשמה, להזכיר מחי הנשמה של היהוד — בכדי
להקים בניין ומוסד של לימוד תורה דרכיהם. ועוד אשר נס כוה ישנה להכתחה
— עשר בשכיל שתתעורר, כי מה שלא יוסיף לפִי שעה בלימודו — יתרנה
על ידי זה בלימוד והפצת חורת הרבים שגם בה קונה חלק בעמלו.

כי הצדקה של "זבולון" לאפשר חורתו של "יששכר" – אין זו צדקה בלבד, אלא גם חלק יש לו בתורתו של יששכר.

★ ★ ★

ואם בכלל מקום גדור תלמוד תורה שהוא לנדר כולם, על אחת כמה וכמה בארצנו ה'ק' ח'ו, ארץ אשר עני הוי אלקיים בה מראשית השנה ועד אחרית השנה, וכפרט בכפר חב"ד שנתה"ס על ידי ב'ק מו"ח ארממו"ר זצוקלה"ה נגנ"מ ו"ע, אשר מספר נפשו על הפצת התורה הנגלית והפנימית, תורה תמים ושלימה, ואצל מרוחזו על תלמידי ישיכות תומכי תמים ועל המיקום — זה הכפר — להיות העסק בתורה כמסירה ונתייה, בחיות ואור, ומוגלין זכות לימי כספירה, ימי ההכנה וההשתוקקות לקבלות התורה, וכברנו רוז'ל באגדה:

בשעה שאמר להם משה תעברון את האלקים על ההר הזה, אמרו לו ישראל, משה רבינו אמיתי עבדה וו, אמר להם לסוף חמישים יום, והוא מנין כל אחד ואחד לעצמו, מכאן קבעו חכמים לסתירת... מחשבין נ' יום לשמחת התורה.

תקותי שוהי הומן גרמא לעורר ולחזק בכל אחד ואחד אהבת התורה וענני, ומהו — לתוספת פעללה, בכל אופנים האמורין לעיל, בבניין והקמת מבצר תורה זה — ישיבת תומכי תמים בכפר חב"ד.

★ ★ ★

ועל ידי מעשים ועכורה זו, להרים הכסף מענני העולם ולהקדישו לתורה חמימה (הנגלית והפנימית) ומוסדרותי, לא לעסוק "כל ימינו בדברים שהגונף צריך להן אלא נשכ פנויים ללימוד בחכמה ולעשות המצווה".

מעשינו ועבדותינו אלו יקרבו ויביאו את הגאולה האמיתית על ידי משיח צדקנו.

(מחתב לכל המשתפים בהנחת אבן פינת בנין "תומכי תמים" אשר בכפר חב"ד, ב' אייר תש"יח, נדפס באג"ק דיז' נ' סד. וראה גם שם ע' קסח)

★ ★ ★

תהא תחלה אגף שני בחודש השני להצלחה בשתי הבדיקות ובתורה הנגלית והפנימית בכיוור אומ"ר הוקן במאמרו (בלקו"ת) במרcer (השני).
ככבוד ובברכה לכל המשתתפים שליט"א.
מבורך גהננת ישיבת תומכי תפימים גהננת אבן הפונה לאגף השני,
אדרא"ח אייר תשכ"ג, נדפס באג"ק חכ"ב ע' תפם

ד. גודל הבני

...במה שכותב אורות פרטוי הבניין החדש רישיבת תומכי תפימים אשר ככפר חב"ד — כמודעה ככר כתובתי, שעל כהה — צויר להתייעץ על אחר עם היורים בדבר, ולשמור על הנקרה — שתהי' אפרורות להנידיל ולהרחיב, אף שכמוכן גם בתחלת הבני אין צורך להיות מצום. ועל דרך ה策ות, הרי ידוע אשר מצויום הוא שרש הרינויים.
(מחכתב להגנת ישיבת תומכי תפימים, כ"ח מניא תש"ז,
נדפס באג"ק חי"ז ע' שטן)

ה. חנוכת הבית

בעור הש"ת תתקיים חנוכת בניינים המרכויים של היישוב "תומכי תפימים" אשר באה"ק ח"ז — בכפר חב"ד, חדש כסלו, והוא חדש הנסים והגאולה, הבא עליינו ועל כל ישראל לטובה.
והנני שולח ברכתי ברכת מول טוב לכל המשתתפים בחגיגת גודלה של בית גדול זה.

ביחד עם פני לכובית לכל יורי ותומכי היישוב בפרט ולאחינו בני ישראל הוכבי תורה ומצויה בכלל, אשר חנוכת בניינים אלה תעוזם ביותר שאה וביתר עוז להוסיף במאמצים נמרצים כדי לסייע כל הבני בהקדם היכי אפשרי, לסלק החובות הקשורות בכל שלבי הבני ולאפשר להישיבת להתגרד ולחרחוב בכם ובעיות, מתחאים לדרישת גומם הכרה השעה.

ואם בכלל עת ובכל מקום הי' צורך להרחיב אהלי תורה, על אחת כמה וכמה בארץנו, אשר ארץ הקודש יקרא לה ובימינו אלה — ימי הרת עולם.

ובפרט — הרחבה ישיבות "חומכי חמיינים" — אשר נצטו מאות רכובינו נשיאנו מייסדי ישיבות אלו — לחנך את התלמידים באופן שיהיו "נרות להoir" עיניהם ולכם של בני ישראל למען ילכו ברוך התורה והמצוות כלימי חיים.

וחיללה להעלים אוזן לרווחם ושותם של בנים הרעבים ללחם — לחמה של תורה, והצמאים למים — מים חיים של תורה חיים וופקים על דלתי היישיבה בבקשה פנימית-נפשית לקבלם ולהכניסם לתורה (ולאהבת התורה), לעבודה (ו' תפלה — ולאהבת השם) ולגמ"ח (ולאהבת ישראל).

ובוראי שהוכרון אשר בשנה זו יملאו מאה וחמשים שנה להסתלקות רבינו הוקן, בעל התניא והשלchan ערוך, יוסף אומץ ומרץ בכל האמור, בתוככי כל פעולה טובה להפצת התורה (הגנלה והפנימית), בלימוד המכיה לידי מעשה, עכורת ה' בשמחה ובכטוב לבב.

ויהי רצון מלפני אבינו שבسمים שישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידים
ויברך את כל המעשימים והעושים, אותם ואת ביהם ואת כל אשר להם,
שליט"א, בכל המצטרך בנסיבות וברוחניות גם ייחד.

(מכתב אל כל אחינו בני ישראל חובבי תורה ומצוות,
א' דורות וירא תשכ"ג, נדפס באנג'ק חכ"ב ע' שנא)

ג

תלמוד תורה

א. הנגנת התלמידים

...פלא גדול שאין מוכרים כלל על עניין עיקרי בוגע לתלמידי התלמוד תורה, והוא שמכמה צדרים הניעתו שמווע לא טובה וכו' בוגע להנגנת תלמידי התלמוד תורה ... [האם מנצלים] במרה וכי גדולה להדרכת

התלמידים במדרונות טוכחות וכענני יראת שמים שאין נכננים בתחום לימודי התלמוד תורה, כמו ברכות, חפלה כדכבי, כיבור הורים ומורום ווקנים, וגם התנהגות נימוסית בין אדם לחברו (והרי זהו מלימודים המיוחדים של ימי הספריה לנוהג כבוד וה בזה).

ותיכף לקבלת מתחבי וזה יתאפשר לאסיפה של כל ההורם, האשכנזים והספרדים ... וידונו על בעי האמורה — הנגנת תלמידי התלמוד תורה, ונוסף להה הנגנתם בהתלמוד תורה בשמרות סדרי הלימוד, המשמעת וכו' — וירוננו על דבר זה בכוכב ראש הרואין, דיון המביא לידי מעשה, תיכף על אתר לכחים ועוד מן ההורם שעלייהם האחריות להנגנת האמורה מכאן ולהבא, והם יקבעו מספר מההורם ישינויו בעינה פקחא על התלמידים וכו' ועוד דברים המתאים לתקן המצב בהקרם ולשפоро הולך ומוסיף הולך וטוב.

ויהי רצון שאתבשר טוב בכל האמור בדוואר החוזר, ובנקורה הפנימית אשר נתקרכו הלבבות קרוב אמתין, וכל אחד מהם וכולם יחד עושים כל התלי בהם שיקויים בתלמודי התלמוד תורה בתוככי שאר תלמידי ותלמידות המוסדרות אשר בכפר חב"ד — אשר כל רואיהם (ככית וכחוין, בחול ובשבת יוון טוב) יכירום כי וሩ ברוך הוא הטה.

מתאים לרצון כ"ק מוו"ח אדרטוי"ר מייסד כפר חב"ד, כפי אשר הביעו ודרש דרש כמה וכמה פעמים.

(מכתב לבאי כה הורי התלמידים דתלמוד תורה בכפר חב"ד,

ט"ו איר תשכ"ח, נדפס באג"ק חז"ה (תשכ"ח ט' קמג)

ב. שפת הלימוד

בمعנה על שאלתכם, שעד עתה היו אצל כתות שפת הלימוד עטחים הי' באידיש, ומטחפים כוה בוגגע למפני הבע"ל מפני כמה טעמים שמוכרים במכתבם, ושאליהם חוו"ד בזה.

תנה למורות הטעמים שמוכרים — מוכחה הדבר שימושיכו בכתות הני"ל דוקא בשפת אידיש וכמו שהי' עד עתה .. ובזה בשעה שרואים אשר הלעומת

זה לוחם بعد כל קוז וTAG ואין דבר נחשב למאותה ובכלך לנצח, הרי לא תה' תורה שלימה שלנו בעניינים שלהם שצרכיהם לשמרו אפילו על ערכותא רמסאנא, ועודכו"כ בעניין הנוגע בחינוך שקשה במאור לשער מראש את התוצאות משינוי קל ממש' שונות הילדות על משך חי האדם כי' חלדו... והאריכות לדרכו תייחו בטה' אך למותר...

(מכתב להנחתת ישיבה ותלמוד תורה כפר חב"ד,

כ' מ'ח תש"ד, נדפס באג"ק ז"ח ע' כז)

הנני מאשר קיבל המכתבים ונקורתם — שאלת השפה בה יימרו עם תלמידיו ה תלמוד תורה.

וכפי המענה בשיחה הטלפונית, רעת' אשר כיוון שעיקר תכליות ה תלמוד תורה הוא לחנך התלמידים ביראת השם ואהבתו וללמוד תורה השם ומצוותיו, אשר ארוכה מארץ מורה ורחה מני ים, שכן זה ההורנו כל כך חכמוני ז"ל מביטול חינוקות של בית רבן ועד שאסרו אותו אפילו לבניין בית המקדש.

הנה על פי האמור מובן שהשפה בה יימרו התלמידים לא והוא העיקר, כי אם נקורות האמורות — ייעילות והרבוי בכמות ובאיכות בידיעת התורה ומצוותיה.

[כן מובן שבמקומות שפת הלימודים יש לה השפעה על ענייני יראת שמים וכיו"ב, או י גם לקביעת השפה חסיבות בהתאם לה].

ב) מובן גם כן שבאמצע שנת הלימודים אין עניין לשנות שפת הלימוד מכמה וכמה טעמיים [באם אין הכרח מוחלט לעשותות השינוי].

ג) בתנאים מסוימים כשההורנים רוצים לקבוע שפת הלימודים, ובתנאי הנ"ל שאין בזה שיקות לריאות שמים וענייני ש"ע וכו', או אין לכפות על ההורנים שפת הלימוד בה יימרו את בנים, כי אם להסביר להם; באם אינם צורכים בטענותיהם; וכמו בעניינים דומים, — קובעים שפת הלימוד כדרעת רוב ההורנים שאחריו רבים להחות.

ד) נקורה מיוחדת בכפר חב"ד, אשר לצעריו הבי גדור "ונפלים על המציאות" לעשוו מכל עניין סלע מחלוקת ופירוד הלכבות. והרי זהו אומנותו של הקלוגיניקער להלכיש כל עניין באיזטלא של יראת שמים וכו'. וכנראה מסגנון מכתבי הנהלה וההורים קרה זה בנוiron דידן. שכן בראי לעשות חיפוש לאור הנר, נר הו' נשמה אדם, מה הם הנימוקים של כל אחד מהלוקחים חלק במחלוקת חדשה זו.

הסיקום מכל האמור, שגם בשיחה הטלפונית לא הי' משמע שרוצים לשנות תיקף ומיר, ובנ"ל — אינו עניין באמצעות הלמורים. וכיון שעדר תחילת שנה הלמורים הבאה הרי עוד כמה ומן בשבייל עיריכת חשבון הנפש וכו' בנ"ל, ידונו עוד הפעם בסמכות לשנת הלמורים הבאה על כל הבני', דיון מוסר על הנקורה או רות מטרות התלמוד תורה בנ"ל.

ומה שמוציאים מעלה מיוחדות בנוגע לשפט אידיש, צריך עיון אם רכישת מעלה אלו היא מתפקיד התלמוד תורה או מוחבכם של ההורים והאוירה בבית, וכן.

(מכתב לבאי כה תורי התלמידים דתלמוד תורה בכפר חב"ד,

טי"ו אירן תשכ"ה, נדפס באג"ק זכייה (תשכ"ח) ע' קמב)

ג. תוכנית לימי החופש

בודאי למותר לעורם על רבר תוכנית מיוחדת לימי החופש שההכרה להכינה בעור מוער, וכפתגס כ"ק רבוחא, או כי מען שטעלט זיך אוועק אווי נייט דאס [כפי שמעמידים עצמס בתחילת, אך העין נمشך והולך], וה"ה להנenga דימי החופש, ובכפר חב"ד מכמה טעמיים נכוון לסדר שהחופש יתבטא רק במיועט ומינימלי של הלמורים, ותו לא, ובמנגן ישראל מאו ומקרם, ואם בכל הערים ובכל המושבות הייתה הנenga כו' כראית, על אחת כמה וכמה במושב אנ"ש.

(מכתב להנהלת ישיבה ותלמוד תורה כפר חב"ד,

כ"ג תמוז תשט"ו, נדפס באג"ק חי"א ע' רענ)

ד

בית ספר למלאכה

א. מקומו — בכפר חב"ד

...ישנים כמה אברכים ובחורים, אשר אי אפשר, מפני כמה סיבות, להכנסם ולהמשיכם ללימוד כישיבה כל היום כלו, אבל ילמדו איזה שעotta ביום גילה וחסידות, בהנאי אשר ילמדום נ"כ אומנות ומלאה, הנה וכן במאר .. ולכארה טוב שהמוסד יהי' בהכפר אבל בהנהלתם.
 (מחותב להנחלת ישיבת לוז, כ' סלולו הייטשייב. נדפס באג"ק חי"ה ע' פד. וראה גם שם ע' פה. חי"ח ע' גלו. חי"ט ע' פז. חי"ב ע' פד. גו)

* * *

...ככלתי מכתב מהנהלה בית ספר למלאכה, שבשום אופן אי אפשר שיבנה בה"ס למלאכה באופן מתאים לתקיומו אם לא יגידלו את השטח שנacakt בשכilio ובמתח ליותר להאים על הכרח הרבר, כיוון שב"ס למלאכה הוא תועלת הרבים, ובעתיר הקרוב נ"כ מקור של פרנסה או סניף לפרנסה לכמה מתושבי הכפר, ועל הכפר להשתדל ככל יכולתו שיבנה כלו דוקא בכפר ולא שייה' אפילו חלק ממנו במקום אחר, ובודאי ידונו על העניין מנוקרת מבט זו.

(מחותב י"ב אדר תשט"ו)

ב. מקומו בכפר

מאשר אני קיבל מכתבם מכ"ה אלול, ואף שאין הזמן גרמא לכתיבת מכתבים, הנה היות ששאלתם רוחפה הני עונה כהכרם.

תוכן שאלתם: באשר יש שי אפשרות בהנוגע לקביעות מקום לבניין בית הספר לחקלאות ובית הספר למלאכה בכפר, אם בסיטיגות זה לזה או בריחוק מקום, ושאליהם חוות דעתך בזה.

הנני אינני רואה חלק השילילה ברוחניות הרברטים כשייחו שני הבניינים סטוכיים. ואדרבה, מצד הגשמי, הנה עליהם להתייעץ עם כל אלה המעוניינים בדבר, ויעשו באופן שיעור להתחפות המוסדות ולהתפתחות הכהפר. והשיית יציליהם. וכי רצון אשר בעגלא דידן יישו לבניין הבניינים הנ"ל בפועל ממש ושוייה בהצלחה בגשמיות וברוחניות.

(מחטב להנהלת כפר חב"ד, ה' תשרי תש"יד, נדפס באג"ק ח"ח ע' ב)

★ ★ ★

בענין המקום שבו הבית ספר ל תורה ומלאכה בהכפר, אם להעמידו תחילה הכהפר או בסופו, הנה כפי שמתארים המצב, יש להעמידו בתחילת הכהפר, שהוא יותר ניכר יותר, ועוד כמה קולות שבוחה כמו שכוחים במכבתם. ועיקר העיקרים — שהוא קרוב יותר אל הפועל, היינו שסוף סוף יתחילו בפועל ממש ללמידה וכו'.

(מחטב להנהלת ישיבת תומכי תמימים בלבד, י"ט סיון תש"יב,

נדפס באג"ק ז"ו ע' ג)

ג. ברוחה של ליאו באוויטש

מאשר הנני קיבלת שלשת מכתבייהם .. בהງוע לבית ספר למלאכה...

והנה מובן מעצמו, שאין יכולתי לשנות דרך ליאו באוויטש וגם אין זה בראצוני — אפילו אם היה בו דרישת משרד העבורה ביחיד עם הרשותנט. וכברור דברתי ע"מ .. כשהייתי תחילה הדבור אודות בית ספר למלאכה, שהוא ברוחה של ליאו באוויטש, כי אם לאו — הרי ידי מסולקות ונום לא אתחילה בות. והוא תמה גם על הקס"ד בו שאפשר שיתעוררבו בעניינים כמו אלו. ומובן שהשkeitתי בו לא נשנתה במשך זמן זה. ובמיוחד מה שמכרכה ואי אפשר לוותר על זה — שהומן המוקרש ללימודי קדש יה"י יותר מזמן המוגבל ללימוד המלאכה (מה טוב שהיה!) שני שלישים מהזמן לתפלת ולימורי קדש ושליש לימור המלאכה).

ב) מוכחה שסדר הלימודי קרש יהי' לפני הספר של לימוד המלאכה ונום לאחר המלאכה – סדר לימוד בלילה.

ג) מוכחה גם כן שלימוד הרדא"ח יהיה הן בCKER והן בערב.

ד) הנקודה העיקרית בכית ספר למלאה – שלימוד המלאכה הוא طفل ללימודיו הקרש, ולא, ח"ז, להיפך...

(אג"ק ח"ט ע' קטן. וראה גם שם ח"ח ע' קלון)

★ ★ *

תקותי אשר לימודם והנהגתם בכלל מתאיםים בכל הפרטים לבן ישראל אשר כל אחד מהם נקרא בן אברהם יצחק ויעקב, וכיחוור אשר לומדים בכית ספר בכפר חב"ד מיסטרו וכנהגתו של כ"ק מוח"ח נשיא ישראל.

(מחכטב לבוגרי מחזור ד', תלמידיו ביתם לגנות בכפר חב"ד,

כ' מ"ח תשכ"א, נדפס באג"ק ח"ב ע' גלח)

* * *

בנעם קבלתי מכתבים, עם רשות התלמידים המסייעים, שיחוי, בבקשת ברכה לרגל סיומם חוק לומודם בכית ספר למלאה בכפר חב"ד.

ולמזהר להרגיש אשר אין הסיום אלא בכית הספר, מה שאינו בן בנגע לרוח בית הספר בו נתחנכו ואין צורך לומר בכל עניין תורה ומצוות מווארים בתורת החסידות וכחדרכותי', לא שייך כזה סיום ח"ז, אלא אדרבה מעליין בקדש. ובוראי יוסיפו חיל כזה מוסף והולך, בחיקם היום-יומיים ובכל דרכיך דעהו, וגם בהשפעה על הזולת, איש איש בכל יכולתו, ואין הדבר תלי אלא ברצון.

(מחכטב לחניכי כתה המשכית מחזור ה' בית ספר למלאה כפר חב"ד,

ה' ניסן תשכ"ב, נדפס באג"ק ח"ב ע' גצח)

ד. בי"ס לדפוס

...כין שבונים שם [=בכפר חב"ד] "בית חדש", כפר חדש (כנראה הכוונה

לבית ספר לרופום "יד החמשה") — צריך לקיים מה שכותוב "וועשית מעקה לנגר", היינו, שיהי' חזוק בלימור פנימיות התורה, במנגנוני וחדרכותיו, ועייזו — "ולא תשים דמים בכיתך כי יפול הנופל ממנה" (אפילו מי שהי' ראיי ליפול מששח ימי בראשית), ובפשטות — שיקויים מה שכתוב "והשבתי חי רעה מן הארץ וחרב לא תעכוור בארץכם", וכל הברכות האמורות בפרשא, ערד "וואולך אתכם קוממיות", ע"י משה צדקנו, בפהורה ביטינו.

(תורת מנהם — התווונדיות חי"ז ע' 92. וראה גם אג"ק חי"ו ע' קב. חי"ג ע' קסג)

ה. טוני המקצועות

...מוכן אשר בתקפו עומד מה שכתחמי במכחבי מכבר ואמרתי בע"פ להריה"ח .. שכית ספר הנ"ל [בית ספר למלאכה] צריך להיות לא בלבד אלא בכפר וכו', ולא יהי' במקצוע של עלעקטורי ראריא וכיו"ב, אלא דפוס נגורות, וכן שאמרתי טעמי ונומי להריה"ח...

(ממכתב להנהלת ישיבת לוד, אדר"ח איר תש"יב, נדפס באג"ק חי"ט ע' ח)

ו. הנחת אבן הפנה

תへא הנחת אבן הפינה בחג הגאולה בשעה מוצלחת, ויצליחו המנරיכים והמשתדרלים וויצו להשתחרף בקרוב בגמר הבניין ובתכנית מוחרכת ומוחתך שמחה. בברכה.

(סבוך להנהלת בית ספר למלאכה, י"א תמוז תש"ב, נדפס באג"ק חי"ט ע' שטג)

ז. חנוכת בית לעורי-רב, והනחת אבן פינה לבית הכנסת

בשנת השכ"ב נשלח הרב שלמה אהרן קורנובסקי על ידי הרבי, להשתתף בחנוכת בית לעורי-רב והනחת אבן פינה לבניין בית הכנסת במוסדות בית הספר למלאכה אשר בכפר חב"ד, ואלו הדברים שאמר לו הרבי בשעה שהטיל עליו את השליחות האמורה:

"אם כי השתפות יכולת להיות גם מכאן, אלא שאינה דומה ההשתפות מכאן להשתפות במקום ממש. זאת לא מטעם חשיבות הדבר שכאילו בנין

זה ומאורע זה חשוב יותר מאשר המוסדות האחרים. לכל בתיה החינוך, בנייני הציבור והפרט בכפר חב"ד — אותה חשבונות. אלא שכטביה הנוכחית .. עניין מיוחד שבדאי להוציא כספים ולהשתתף בה".

הרבי פירט שלושה עניינים — עולם, שנה, נפש — עולם (מקום) ארץ הקודש ת"ז ובכפר חב"ד המקודש. שנה (ומן) בימי הרצון של חג הגאולה י"ב ויג' בתמוז. נפש (מעשה) בפועל ממש של חנוכה בית לחינוך ילדי ישראל והנחת אבן פינה לבניין בית הכנסת, והמשיך:

"ואם כי, כאמור, יכולה להיות השתתפות זהה גם מכאן, אבל מכיון שנודרנו כאן שלושת העניינים יחד והוכחות נמסרתו לנכ"ר שעיל ידו אפשרה הקמת בניינים אלה — لكن אני שולח אותו לשם של אדרם — ועל ידי נסיעתו ונוכחותו שם, אני נמצא שם ואני הוא המדבר מטעם גרכונו. ייתן ה' שיהיה בהצלחה מרווחה בכל הפירושים".

(*"התקשרות"*, גליון ג'זט נ' 14)

ת. מקור לפונטה

ומען לעניין .. והוא על דבר בניית בית ספר למלאכה וכיתה ספר לחקלאות, למותר ללביר, אשר המצב אינו הולך ומשחרר. וכן עלי זה, שכפי שתבהיר, לא יהיה דבר זה מקור גספה לפונטה לכמה מאנשי הכהן, ופונטה בנסיבות ממש, הנה אח"ז שנHALO המו"ט בזה עם כמה מהמשדרים אין בידי לבטל עתה את הרכבר מבלי שיינרוום בזון כו'. ומפני טעמיים שונים ומשונים עדין לא הוחל בזאת. ואולי אחד הטעמיים שאנשי הכהן אין רואים בזאת עדין להתיישב להכפר כו'. אין רצוני לכתוב ביטויים אי נעניימים, אבל עליהם להתיישב ולהתבונן בעצמם, שכאמ לא תהי האפשרות לבנות בניינים אלו בכפר זה, אה"י מוכרת, למורת רצוני, לחפש מקום לבניינים אלו במקומות אחרים (באמת אין ציריך אני לחפש, אלא אדרבה היפך עמודתם הם, הנה מבקשים עצמם מכמה מקומות, והמכתיחסים כו"כ הנחות). ואם יראו שהדבר מתארך הרי יכנו במקומותיהם ..

(מחמכתב לנהנת בפר חב"ד, י"ד א' לול תש"ג. וראה גם אנ"ק חז"נ רפט)

ט. שם המוטר

בענין שם להטוסר, הגה, לעת עתה, אין כדי לחתוך שם (בינרען זיך) בשם קבוע. ויש להשאיר מקום פניו בוה, ויקרא רק בשם בית ספר לרופס או לנגורות וכו' אשר על יד ישיבת לוד. דילא כוורה אין כדי לפרט השם חומכי חמימים, כי או תה' סתיויה בעניני המגבית לצורך בית ספר זה והגבית בשכיל תומכי חמימים. וד"ל.

(מחכתב להנהלת ישיבת תומכי חמימים בלבד,

י"ט טיון סיון תש"יב, נדפס באג"ג חייו ט' קה)

י. הזכות לעבודת בט

בمعنى על מכתבו .. בו כותב אודות עבורתו בבית ספר למלאכה בתורת מדריך רוחני, ואשרי חלקו, כי כפי שקבלתי ידיעות מן הצד, נראה שינוי לטוב בהתמלידים מעט החילה להתעסק בהנ"ל, הן בנוגע ללימוד והן בהנוגע לשימוש המצאות. ואף שמדובר שאין זה מספיק עדין, הרי כיוון שניכרת הווה לטוב, ורק כל התחלות קשות, בודאי ישתרלו הוא וחבריו בעבודה קדושה זו להיטיב המזב עוד יותר, וחפץ ד' בידם יצלה. וייחי רצון שיוכלו תלמידיהם לשמש דוגמא למופת מהתלמידי בית ספר חב"ד.

בהתאם להנ"ל מובן גם כן, שכיוון שאין הקב"ה מקפה שכר כל בר"י ומduto של הקב"ה מריה בוגר מדה — הרי עבורתו ותוסיף גם הצלחה בהנוגע למעמדו ומצוותו הוא, בשלושת הקיים תורה, עכוודה (שהתפללה בוגר קרוביות תקנות) וגם"ח (שכלולה — עניין המצאות). ובקביעות עתים שלא בלימוד תורה הנגלה ותורת החסידות יראה הצלחה רבה, שבזמן מועט לפי ערך יצליח בכובען מרווח ביזור, וככיפורש רבנו הוקן, אשר נעשים מוחו ולבו זכרים אלף פעמים בכמה.

מכל הנ"ל מובן גם כן, שאין לבכל ולגרום פיזור הנפש על מחשבות של נסיעות למקום אחר. ובפרט — אם הכוונה להשתלמות בתורה ועניינה, התלויים בסיעיטה דשמייא הבאה על ידי עניינים הנוראים לסיעיטה

רשמי, שאין לך עניין גדול מוה מלוחזיא יקר מועל, וכדרו"ל על פסוק זה...

(אג"ק דיני' נ' קצג)

יא. לא לסגור המוסד ביום החופש

נבהליך בקבלת ידיעה מן הצד, אשר נותנים, או כבר נתנו, חופש לה תלמידים מתחלה חדש מנהם אב ואולי עוד קורם לוה, ולאחר כך בדעתם ליתן חופש גם בשילויו אלול גם בתחלה תשי' כ' וכו'. ולפלא על הקס"ד אףלו — בכנון דא, ביטול תורה מבהיל. ובפרט בהוitemש אין למודי חול מצד ההכרה — שבמילא יש לנצל אותם שימלאו תלמידי בית ספר למלאכה השעות החסרות בלימודי קדרש במשך השנה.

ואם אףלו מצד איזה סיבה או פני באה קס"ד כוה, מפני מה לא שלאו מכאן הסכמה על זה, דכיון שנם אני משתתף בהנהלה בית ספר למלאכה, הרי גם אני נשא אחריות בכיטול תורה והל כמה עשיריות מבני ישראל שהגיעו כבר לניל מצות, וביחד עם זה סומכים, אשר כיוון שהמוסד שייך אליו — בודאי בידועתי והסכמתי — ואולי עוד יותר מוה — אומרים להם שכמה חדים בשנה פטורים מלימוד התורה, ולכן נכוון הוא ואין לפkapק על זה.

ובפרט פרטויות שנוסף על כל הנ"ל עניין השוואת בבית ספר למלאכה מכיא גם כן להשגה בענייני יראת שמים וקיים מצות מעשיות, וסגורת בית הספר למלאכה מבטל גם כן השגה הנ"ל. ואני יודע מי הוא שיש לו בריאות פלייצעם אויף דעתם [=כתפיים רחבות לוה] — לקחת זה על עצמו.

והנה בהנוגע ללימוד המקצוע — שווה קשרו במשרדים חיצוניים, אני יודע הסדרים כוה ועוד כמה יש להשפייע עליהם, אבל בנוגע ללימודי קדרש צריך להיות בית הספר למלאכה פתוח כל השנה כולה. ורק של תלמידים מיוחדים יש ליתן חופש לאיזה ימים בשכיב להחראות עם ההורים או בשכיב הפסיק למנוחה בין תקופה לימוד א' לחברתה. אבל לא לכל התלמידים בכת

אחת, ולא באותו הימים שנוגע ביותר שיחיו התלמידים בכוחתי בית המדרש או בית הכנסת ולא מבחוץ להם.

איini יודע הסדרים נוגע להמשכורת, אבל — כאשר בשבייל חרשי הקין אינם משלמים בכחיו ספר הנותנים חופש, מוכן שאשתדל למציא המשכורת בשבייל חרשים אלו על פי תנאים הנ"ל. וברשותם וכיכולתם ועל אחורייתם למסור החזעתי בקשתי ודרישתו הנ"ל לכל המורים למורי קרש בבי"ס הנ"ל, ותוקתי חזקה שימלאו אותה. ואם נחוצים הם — המורים — מטעם בריאות או מטעמים אחרים למנוחה של איזה שבועות, הנה יסדרו זה שלא לכולם בכת אחת, ובמילא ישאר בית ספר למלאכה — פתוח כל הזמן.

מוכן ופשוט גם כן, שכאמ ישים תלמידים כאלו שבחום אופן לא יתרצו ללמידה כל השנה כולה — בלי הפסיק כי אם לאיזה ימים, אין לנרש בשבייל זה מבית ספר למלאכה, אבל תקומי שהיה מספרם מועט ביותר, ויתממעט עוד יותר בשיראו שהסידורים בבית ספר למלאכה גם בשילוי קייטה טובים הם הן בנטמיות והן ברוחניות.

(מחותב להנחלת בית הספר למלאכה בכפר חב"ד,

כ"ט תמו תשע"ג, נדפס באג"ק חי"א ע' זכבר)

ב • ב

ה

מוסד לקליטת נער העוזה

בנעם נורuchi שכת"ר שי" פועל (בנמצא בראשית המתנדבים) להורכתה המוסד בכפר חב"ד לקליטה הנער של העולים החדשים, מוסד על טהרת הקדש לקרב את הנער העולה לאבינו שבשמיים.

ואשרי חלקם של כל אלו המשתתפים במפעל גדול זה, לטוב להם ולבני ביתם שי', בטוב הנרא והנגלה.

(אג"ק חי"ב ע' קצנו. וראה גם שם חי"ז ע' ג. חי"ע תיד. זכיך ע' קנטקם)

ב • ב

1

מוסך לילדי צ'רנוביץ

א. עלי' מבירא עמיקתא

מכין המאוורות בעולם .. הוא מה שהמדינה שאסורה את ב"ק מ"ח אדרמור'ר בשל התעסקותה בהרכצת התורה והירחות והפצת המיעינות חוץ, והוציאו גור דין, ולאחר מכן הפסיק דין של גלות בקאסטרואמא [שצער גלות "CHOOL כמעט בצער מיתה" ר"ל], הנה אותה המדינה שינתה לאחרונה את יסיסה מן הקצה אל הקצה, ושיחורה — וממשיכה לשחרר — מאות אלפי יהודים שיוכלו לנסוע למחוּוּ חפצם, כולל — לארצות הברית, עד אף לארץ ישראל. ויתירה מזה — המדינה עצמה מסיימת בזה, כולל — על ידו הוצאות של ממון (—בחלקו — שנאוסף מהמטים של כל תושבי המדינה היה).).

ובין אלה מהם שחררו ובסיוע שלהם — ישנים גם ילדים יהודים שנזוקנו מהפיזוץ בטשרנאביל (לפני כמה שנים) — והמדינה השתדרה ומשתרלה, ועל החבונם, להוציאם ולרפאותיהם.

עד כבשנה האחורונה — המדינה עורה לשלחים ממש והתירו להם לנסוע לארץ הקודש. ושם גופא — ב"כפר חב"ד", שם מטפלים בהם ומשתדרים לרפאותיהם וכו'

שכל זה מראה על العلي' מבירא עמיקתא (מדינה ההיא, שהחגנרה לחב"ד) עד, למצוות של חב"ד, — עד — כפר חב"ד, שטרמו על החידוש של חסידות חב"ד, לגנות פ nimiyot התורה ותוורת החסידות כפרטים ופרטיו פרטיים (עד נבואת יוחיאל, בן כפר שמתאר את מרכיבת המלך עם כל הפרטיהם מרוב ההתפעלות שלו בזה).

ב. הוספה בתורה ומצוות

מענה כללי שהויל הרבי לעונת (בשנת תנש"א) על מصحابים שלחו אליו ילדי צ'רנוביל הנמצאים בכפר חב"ד, כל אחד בעניינו הפרטני: "לכאו"א שי" (וain הוכן גרמא לכתוב לכאו"א שי" בפ"ע). אוכיר עה"צ להצלחתם רכה בנשיות וברוחניות.

ולכלת מחול אל חיל מתחיל תיכף ומיד כי מי חנוכה אלה ולהוסיף בנו מצוה תורה או רוחנית ליום כלימור חנוכה.

בקשתוי הרבה דכפר חב"ד שי' לחת לכאו"א מכמ רמי חנוכה ממני".
(דבור מלך, (תשנ"ט) נ' 123)

ג. ההתאקלמות בכפר

(במענה לשאלת אודוט אופן הנהננה בענייני תורה ומצוות בנגע לקבוצה "בנות צ'רנוביל" וההתאקלמוות בכפר חב"ד, ענה הרבי (כיום ט"ז מנ"א תש"נ):

ההתחלת כד' שתתקבל ע"פ טבע — שכבר קבוע 30 שנה יותר הנהננה כו (כולל — תלבושת, צניעות וכו'), ואין לנגוע בה מפני שלפלני בן פולני יש קרוביים שנתחנכו בהיפך וכו'.

ולהתענה שהוא חדש אצלם ולמשפחות כמה וכמה מהם — המענה ג' ב' פשוט שלחלק חשוב מהם אין מושג בייחודה אפילו רהشمאלים ביותר בארץ הקודש.

בכל شيء' לכל זה אהיזה בטבע ובשל הפשות דעתם דבר — צ"ל השטעל [=העمرה] בפשיות ומרגע הראשון — 1) דמוכרה להקל עליהם הה[ח]אקלמות במקומם רעתה בכל האפשרי. 2) אי אפשר לשנות הנהננה הנעור דכפר חב"ד, ואין צורך להיות ואי אפשר חילוק ביניהם, ובמילא גם לא לאחר ומן ולאחר ומן.

יקנו להם בוגדים יפים, ובמילא תתקבל הצניעות שבהכבדים.

לשלול ביקורים (עם לינה — בפרט) מוחוץ לכפר בכ"ל האפשרי, עכ"פ עד שיתאקלמו,
(קונטרס "צדיק למלך" ח"ז ע' 237)

†

בית רבקה

א. מטרתו ויעודו
בנوعם קבלתי הורעתן שעומדות לסיים בית הספר היסודי בית רבקה
ולהמשיך כלמודים בסטינר למורות בית רבקה.

יתן השiyah'ת שיכשם שמותם את בית הספר היסודי בן חננסנה להסתמינו
למורים בית רבקה ותוכינה לסייעו בהצלחה מופלה, חרוזות יראת ה' ומדות
טובות וספוגות אור וחיות חסידותיים, ומעשה הוא העיקר בהנenga טבה
בחיה היומיום וכ להשפעה טובה, כיאות לבנות ישראל של כל אחת היא בת שרה
רבקה רחל ולאה. ואין הדבר תלוי אלא ברצונן, והשיית' יצילין נפשיות
ובrhoחניות גם יתר, לשמחת הוריהם ומורייתן וכל רואיתן.

(מחכתב לתלמידות המטיילות ביה"ס היסודי בית רבקה בכפר חב"ד,
ד' תמוד תשכ"ד, נדפס באג"ק חכיג ע' רכד. וראה גם שם חכיג ע' לט)

בנوعם קבלתי מכתבן בקשר עם סיומן בי"ס היסודי בדרך מעברון לב"ס
העל יסודי דבית רבקה, ויהי רצון שי"ה בשעה טובה ומצולתה.

והרי באים אנו מומן מתן תורהנו, אשר, כירוע, הי' כוה לנשי ובנות ישראל
חלק בראש, כסיפור התורה וביאור חכמיינו ז"ל, אשר קודם נתינת התורה
ציווה הקב"ה את משה ונשא לפנונו תחילת לנשי ובנות ישראל ולכל
הסכמתן, כדיוק הכתוב: כה האמר (תחילת) לבית יעקב (אלו הנשים), ותגידי

(אח"ב) לבני ישראל (אלו האנשים). ובוראי אשר המענה "נעשה ונשמע" هي על דרך זה, שהנשים נתנו הטעות תחילת ובלכוב שלם ונפש חפצazz. ובכל שנה ושנה בזמנן הזה מתחרדים העניים בחוספת אור וכוח וסיעת מלמעלה.

ואם בכל הדורות כך, על אחת כמה וכמה כדרותינו אלו, אשר מכמה סיבות ותגאיו הוזמן הנה כמה תפקיים שהיו בעיקם מתקידי בעל הבית, הבעול והאב, עברו לזרע עקרת הבית ואם הבנים, שימושם כך מוכחה חינוך מיוחד והכנה מיוחדת לבנות ישראל. שהוא תפquitoו של הספר "בית רבקה" מיסודו של ב"ק מ"ח אדרמור' וצוקלה"ה נבג"מ זי"ע...
(ממכتب לתלמידות המשסימות ביש"ס הייסודי בית רבקה ב Kapoor חב"ד).
אסדו חג השבעות תשכ"ה, נדפס באג"ק חכ"ה (תשכ"ה) ע' קט)

★ ★ *

...מתאים לסגנון מכתבי, התקווה שמחנהנות בחיהן היום יופים כמתאים לתלמידות בית הספר וכיראת שמיים שהרי כל אחת מהן נקראת בת שרה רבקה רחל ולאה, והשיות יצלחן.
(ממכتب לתלמידות בית רבקה אשר ב Kapoor חב"ד, כתה ד' קבוצת גחלות, ד' תשכ"ב, נדפס באג"ק חכ"ב ע' ד. וראה גם שם ע' תcad. חכ"ו ע' *)

★ ★ *

...גהנתי מ"ש בפרטיות אורות הסדרים השונים בהישיבה וככית רבקה, ובוראי גם על להבא יעשה כן, וכוראי למוחר לעיר על ההשנה בהנאה התלמידים והתלמידות בעניינים דירות שמיים, ברכות וכו', שהוא יסוד בחיי היום יומיים, וכשריגלו אותם בהנ"ל הרי הרגל נעשהطبع שני.
(אג"ק ח"ד ע' שכו)

★ ★ *

פשיטה, שאין לערכו ורם אחר ומפקחו בסורי בית רבקה וכיו"ב.
(אג"ק חכ"א ע' דה)

ב. הוצאות ללמידה בו

...כיוון שוכו ללמידה בסמינרין בית רבקה, שענינו השתלמות בשטח החינוך, מצורף כוה העתק מכתב כללי שBORAI יענין אותו. ואך על פי שכחוב הוא לבני תחים, אבל יש בו נקודה — החלוק שבין חינוך אצל היהודים לבין חינוך אצל עמים אחרים — שנגע לכל אחד ואחת, ובפרט השיעיכם להינוך.

(מכתב לתלמידות כתות יב"ג'יד מדרשה לモרות

"בית רבקה" בכפר חב"ד, י"ז חשוון תש"ז)

★ ★

...פָשׁוֹט שְׁעַלִי' לְהַמְשִׁיךְ בְּלִימֹוד בֵּית סְפִירָה בֵּית רַבְקָה וּבְפִרְטָה שֶׁרֶאָתָה הַצְלָחָה כֹּה, וְלַהֲשִׁפֵּעַ גַּם עַל חֶבְרוֹתִי' בְּכַיוֹן הָאָמוֹר.
(אג"ק חט"ז ע' ש"ח)

★ ★

...אשרי חלקן שוכו להיות תלמידות ומחונכות במוסד חינוך נעלם זה [=בית רבקה].

ויהי רצון, אשר חפץ הו' בידן צליה להיות דוגמא מוצלחת ובנות ישראל למופת, לרוב נחת אמתי להורותן וטורייתן שיחיו.
ברכה להצלחה מופלגה ולכשרות טוכות.

(מכתב לתלמידות המסיימות ביום היסודי "בית רבקה" בכפר חב"ד,
אסרו זג השבועות תשכ"ה, נדפס באג"ק חב"ה (תשכ"ה) ע' קסא)

ג. הכנות הלימודים

...כיוון שכטח יהי' חילוקי ריאות בהנוגע להכנות הלימודים, הנה כבר כתבתי דעת' ברורה ומכל' שום ספק, שהחכנית צריכה להיות בתכניתบท ספר בית יעקב היותר חורים שכחם באה"ק ה"ז, וכפי וירוען כאן שהו הבית יעקב אשר בירושלים עיה"ק ה"ג. מובן שמדוברים להוסיפה על לימודיהם

בהתגונע עכ"פ צו אروم פון חסידות [=מה שמסביב לחסידות], ומובן ג"כ שביכולתם להרכות בעניין יראת שמים עוד יותר מכתי ספר בית יעקב האמור. ובמכל שכן וקל וחומר — ומה במדינתם לפנים שהדבר כי' קשור בסכנה, סכנת ההורים גם סכנת הילדיים שיזוין, בכ"ז לא חסרו מפני כל, ורק על ידי זה הצילו את ילדיהם לחיי העולם הבא וגם לחיי העולם הזה, על אחת כמה וכמה שנמצאים במקום שאין בו כל סכנה כלל...

(מחמתב לוועד לייסוד בי"ס תיכון — סמינר בכפר חב"ד, ז' מנ"א תשט"ג,

נדפס באג"ק חי"ג ע' שבנו. ראה גם אות ד')

* * *

...אין ברור מהמכתבים [=שכתבו לרבי] בתגובה לרתקנית בית ספר תיכון, שמוכרה אייה פעמים [=במכתבים הנ"ל], והרי הסמינר הוא בראשית הוסדו, ולמרות זה הצלחת — לפי ערך, על כל פנים. ואין סבירה לחתול דמות בית ספר תיכון וכו' ובمدומה שכחתי זה מבכבר, שאין זה נראה לי כלל וכלל, והרי הסמינר במצוין של סמינר למורות ולגננות, ועד הסמינר של .. תפקיד אשר בומנו זה חיוני הוא ביותר. והחשש שמדוברים, שאפשר ממשדרים המתאימים לא יסכוו שתהיינה מורות מבל' תעוזות בוגרות, יש סיכויים טובים שגם זה ישנה. והעיקר — אשר גם بلا הכרה האמורה, שטח פועל רחוב למורות ולגננות מבל' הכרה האמורה, וכן נ"ל — הרי העיקר ונונע ביותר שתה"י התאמת המורות והגננות במאה אחדו לתפקידן המכני נעלם, ואין להפחית, אפילו במורה קטנה, התאמתן זו על ידי שינוי חכנית הלימוד, שינוי צבעון הסמינר וכו'.

(מחמתב להנהגת סמינר בית רבקה והורי תכניות הסמינר אשר בכפר חב"ד, י"א תמוז תש"ה, נדפס באג"ק חי"ג ע' רצ'ן)

ד. ספרי הלימוד וצווות ההוראה

...מובן וגם פשוט, שענין שטטייל ספק בהנקודה דיראת שמים ויהודיות מסורתית — אין כדי כל להכנים כזה, וכורוגמת העניין אשר ספק ספיקא בגין פקוח נשך, ג"כ אסור הוא, והוא מובן גם בשכל הבריא שכל האושן.

שםוה מובן יחסית לספרים המסתפקים מנוקorth מכת דיראת שמים, וה"ה לטוריות אשר יש ספק איך ישפייעו על מהותוניכים בעניינים של יראת שמים. וליתר שאת אוסף עוד נקודה, שוף שכאמור לעיל יש לשולל ספרים, ומוריות כהאמור אפילו במצב דליה ברייה בספרים ומוריות אחרים, שהרי לכל בראש על ההנלה ופשטה רעל ההורים לראות שהמחוניכים שלהם יהיו נאמנים לד' ולתורתו, והרי זהו אשרם בנים וכברות, הרי בודאי עתה יש למצוא מורים וספרים לימוד אשר שלמורים יהיו מהנקורה דיראת שמים וגם חכמתם תה' ברמה מתאימה. והרי כמה מבתי ספר בית יעקב נמצאים באה"ק ח"ז, שלאחרי שעבורי תקופה התחלה וההתלבשות והספיקות, הרי על יסוד הנסיוں של כמה שנים הראו דרך לפתרון בעיות האמורויות, ובצח גם הסמינר רבייה ובקה יכול לנצל חוצאות נסיוון האמור.

ועל פי כתבים גם הם, החלטתם פה אחד שהיראה צריכה להיות קורמת לחכמה, וכדברי חכמים במשנותם, בוראו למורה להוסיף שקדימה זו היא לא רק בזמנן אלא גם במעלה ז.א. שבמקום בחירה בין מורה למורה וספר לימור, שנפק"מ בין יראתם לחכמתם הרי — על פי האמור — דין קדימה להראשונה.

(מכתב להנחת ספינר בית רבקה והורי תלמידות הסמינר אשר בכפר חב"ד, י"א תמח תש"ח, נדפס באג"ק חי"ז ע' זג)

★ ★

... בהחאתם להאמור מובן ופשוט, שבבחירה סגל המורות, לכל בראש צריך להחכון שלא ישפייע על התלמידות לרעה ח"ז בהנוגע ליראת שמים ליהדות וענין. והשפעה לモטב בואה יכולה להיות לא רק על דבר גלי אלא אפילו על ידי הנהגה וכיו"ב, ובקל וחומר, ומה בהנוגע ללמידה תורה צריך להיות הרבה דומה וכו', כהוראת חז"ל ואפילו באלו שדרעם חזקה על אחת כמה וכמה בדורן דין).

(מכתב ל懂得 ליטוד ביר"ס תיכון — ספינר בכפר חב"ד,

י"ג, מנ"א תשט"ז, נדפס באג"ק חי"ג ע' שנב)

ה. הגברת החנוך היהודית-חסידותי

מאשר הנסי קכלת מכתבים והפרטיכל של הנהלה ואסיפות ההורים, געם ליקרות כהם, אשר כולם לכטם שלם ובפה אחד, שמוכרת שבסטינר רצוי להגברת החנוך היהודי חסידיות גם יותר משה' עד עתה, וכן להוסיף בלימודי קריש, וכתוואה מוה מובן, שהרי תלוי בסוג המוריות, מעוניינים שייהיו גם המוריות מתאימים לתנ"ל, שיראת קודמת לחכמתם.

אשר בודאי ע"פ האמור, הרי כא"א הן מהנהלה והן מהמורים, יעשה כל החלוי בו להשנה המטרות האמורות, אשר אם בכל מקום ובכל זמן, אמור רוזל יגעה ומצאת, על אחת כמה וכמה כומנו זה, שראים אנו הצלחת השתרלוות בענייני תורה ויראת שמים, באם רק מתחסקים בתום לבב ובכמץ הדירוש, ובפרט שכארצנו הקדושה תבנה וחכונ על ידי משה צדקהנו, הרי כל התנ"ל פוכחה ביזור וכיור, ולכן מובן שכלי גישה והשתדרלות כראות הן בזה. (מכתב להנהלת סמינר בית רביה והורי תלמידות הסמינר אשר בכפר חב"ד, י"א תמוז תש"יח, נדפס באנו"ק חיין ע' רלאן)

ג. לימודי דא"ח

במענה למכחכו .. בו כוחב אוורות סברתו ליטור דא"ח בהסינר אשר בכפר חב"ד.

ומובן אשר נכון הרבר ביזור וכיור [כמובן אם זה נעשה על פי הצעת והסכמה הסמינר, והלימוד יהי באופן לפ' ערך הבנת התלמידות], וכבר ידוע כמה השתרלוות והמכתבים שכתב כ"ק מוח'ח אדרמו"ר בכנון דא בעית התיטרות אנגורת בנות חב"ד בריגא.

(או"ג חט"ז ע' ०)

ג. הרחבתו בריבוי תלמידות

שמחווי להודע, אשר בית הספר בית רביה בהכפר הולך ומפתחה .. הנה אין המקום העכשווי מתראים כל כך. ואף שלמותו לעורם על זה, אלא שאין מזורין אלא למזרזין, אשר בטח יעשו בזה כפי יכולתם, להזכיר להביה ספר

בית רבקה מוקם מתחאים שיוכלו להרבות נבולם כתלמידות מתאימות כדבאי,
ולהוסיף נס בן כהה שיש לקוות שחטלמידותי יוכל להיות מדריכות ומחנכות
במשך זמן לא אורך.

(מכתב להנהלת כפר חב"ד, י"ט טירון תש"יב, נדפס באג"ק

ח"ז ע' גlarg. וראה גם שם ע' דנט. חז"ג ע' גפב)

* * *

...בט"ש אודורות הקמת מוסד שיישמש המשך לאלו שנוגרים בחו"ם ספר
הרשות, הקרוב יותר אל הפועל הוא, לבוא בדברים עם השיעים לזה
אורות הכפר ובנינים המתחנים או הרחבות מסגרת הבית רבקה אשר בכפר
וממוסדות לבנים אשר בכפר — באופן שיוכלו לקלוט נס תלמידיות
אלו. ואם יתחלו להחכון ולדעת ער"ז בעוד מועד בוראי יכולו לתקן את
המגראות, שבסיכון לא נקלטו תלמידי הרשות במוסדות שכפר ונפוצו
למקומות שונים.

(אג"ק חב"א ע' שיז)

* * *

...מכאן שנוגה לי שמחה רכה הודיעה שנתתקבלו תלמידות חרישות במספר
חשוב, ובוראי ישתרלו להנגיד מספר התלמידות כהנה וכלה, וגורל חשיבות
הענין אין צרייך ביאור.

ויש עוד להוסיף בזה על פי משל הירوع של ארמור'ז הוזן בנוגע לחודש
אלול — אשר על ידי שמקבלים עוז תלמידה ועוד תלמידה מתרבה מספר
המקבליים פניו המלך בשירה באופן נעלמה ביזורה. שהרי מוכן שאף שנמצאים
בשרה, כמה אופני קבלת פנים אפשריים וכו', ואצל מלך מלכי המלכים
הקב"ה חשוב כל אחד ואחת חשיבה נעלית ביזורה. ואשריו וכוחם של כל
המשתורלים בזה. ומזה מוכן גם בן שכל השתדרות ויגעה כדיםות הэн.

(מכתב להנהלת המודרשת למורות "בית רבקה" בכפר חב"ד, ב"ה אלוול תשכ"ט,
נדפס באג"ק חכ"ה (תשכ"ח-תשכ"ט) ע' שלא)

ח. סיוע לו

בנوعם קובלתי מכתבו... בו כותב אשר נכנסו לדור בכתם החדרש בכפר חב"ד, ויהי רצון שיהי' משנה מקום משנה מול לטובה ולברכה בטוב הנראה והגנלה הן בנסיבות והן ברוחניות, ומוחרך מנוחת הנפש והרחצת הדעת יוסיפו ככל התילי בהם בהנוגע להתפתחות כפר חב"ד ולהנרגלו בו בכל העניינים, מתחאים לרצון מיסדו ומנהלו הוא כ"ק מו"ח אדרמור זוקלללה"ה נבג"מ ז"ע. ומובן אשר בכלל הנ"ל הוא התעניינות בהענין הכי גדול וחשוב הוא הסמינר לבנות, ומודתו של הקב"ה מידה כנגד מידה אלא שכמה פעמים כהה להרבות הצנורות וגם הכלים של כל אחד ואחת מתושבי הכפר חב"ד ובAMILואו, ובמ"ש והוא יכלכלך הרחב פיך ואמלאהו...

(אג"ק ח"ג ע' גז. וראה גם שם זכ"ב ע' קעג. תנט. חכ"ג ע' דיב. תנ.

זכ"ה (תשכ"ח) ע' קעט. זכ"ו ע' קעט. שיג. זכ"ז ע' קלט)

...בודאי כבר נתקבל המענה שלו להמתעניינים רביות ספר וסמינר לבנות בכפר חב"ד, ובתוח לモתר לעורר את כל אנ"ש שעלה כל אחד הוכחות והחובה לסייע בהתפתחות מוסדר זה בתוך שאר המוסדות אשר בכפר חב"ד.
(שם ע' גזח)

ט. שכר לימוד

בمعنى על מכתבה... בו כותבת על לימודי" עד עתה בסטטוט בית רבקה אשר בכפר חב"ד ואשר רצונה חוק להמשיך בלימודו אלא שדורשים מהורי" שכר לימוד, שבמצצם עתה אין כחthem לקחת על עצם התחיכות זו... בטח ידברו הורי" שי' עוד הפעם עם הנהלת כי"ס בית רבקה, שגט מצדדים מעוניינים הם להקל העול מהורי התלמידות אלא שצ"ל אפשר, שהרי הסמינר צריך לשלם להטירות וכו' וכבר הודיעה תורה ונתקנו הק' אשר הוצאות האיש היישראלי בחינוך בניו ובנותיו לתורה ומצוות, מסיעים לו במיוחר מלמעלה שיוכן לסלק כל ההתחיכות שלו.

(אג"ק חט"ז ע' שנח)

ג. בקשת נחת רוח

מ"ש אודורות המצח .. בכית רבקה, הנה נראה שעדין לא וicity להוות לי נחת מalgo העניות, למורות שהדבר בנקל, ואינו תלוי אלא ברצונם לבך. (אג"ק ח"י ע' קפ')

יא. ביקור אורחים בו

מכחבה נתקבל .. ושמחתוי לקרוא בו שכירה בכפר חב"ד .. תקוחתי שלא הסתפק ב ביקור אחד אצל אג"ש אלא מומן למן תוסיף ותהי' אצלם, ותבקר גם ב"בית רבקה" אשר שם וכוכ'. (אג"ק ח"ז ע' קעח. בתרגם חופשי מאידיש. וראה גם שם ח'יט ע' דלה)

יב. קרן לביקור התלמידיות במקומות הקדושים

זה עתה נתקבלה הידיעה .. על דבר יstor הקרן שיאפשר לת' מצטיינות כ"בית רבקה" שבכפר חב"ד — תי' — לבקר מקומות קדושים באה"ק (שcola קדוש), ות"ח ת"ח על הבשורות טובות.

ופשט שנכללו זה — כהצעת כ' — בהע"א מוסדות. ומצ"ב השתתפות "קרן השבעים" בהקרן עשר אחו (לערך);

ויהי רצון שיקויים ב ביקורים הנ"ל — כלשון תורה"ק "לثور בארץ" — וכפרא"ל (שה"ש בחלתו) מל' ויתרונו ארץ, להויסף ולהעלות את הארץ — וכਮכוואר באורך באור התורה שלח (ע' ח מג ואילך).

(מחותב ימי השליחות תש"ב)

ח

צעיריו אגודת חב"ד

...ונעט לי לראות אשר סוף סוף נתעוררו לארגן גם צעיריו אגודת חב"ד בכפר חב"ד ובאתערותא דלהתא, אשר או יש לוה קיומ יurther, ובמכוואר בדא"ה בענין אשה מזעמת תחליה يولדה זכר, ותקותי חוכה שלאחר התחלת הארגון יעוררו אותם מומן למן וווחוקום בהתאם להנשין שיש להם כבר בפועלותיהם עד עתה.

(מחכט להנהלת צעיריו אגודת חב"ד סניף תל אביב,

ד' טבת תשט"ז. נדפס באג"ק חב"א ע' שעכו)

ב • ב

ט

נשים וبنנות חב"ד

תקותי שלטוחר לעוררו על דבר ההכרה הגמור בהחפתחות מסגרת נשי ובנות חב"ד אשר בכפר חב"ד, ואשרי חלכם של כל אלו בגשימות וברווחיות המשתרדים ופועלים בזה. ויהי רצון שיבשר טוב ובפרטיות הדרישה בכל האמור.
(אג"ק חי"ג ע' קצת. וראה גם שם ח"י ע' ז)

★ ★ *

לפלא שלא נגעו בהפרטיזיל בעשאלת הסיעע להחפתחות סניף נשי ובנות חב"ד אשר בכפר חב"ד, כיוון שמתאוננות הן על העדר הסיעע מצד האנשים בהונגע להרצאות ללימוד לפניהן וכו' .. ויהי רצון שיצליחו גם בזה, וגדול הוכות אין די באך.

(מחכט להנהלת צעיריו אגודת חב"ד אשר בכפר חב"ד,

כ"ב תמוז תשט"ז. נדפס באג"ק חי"ג ע' רענו)

★ ★ *

מאשר הנני קיבלת מכתבי .. ולפלא שמקוצר כל כך במקום שאמרו להאריך בענייני כפר חב"ד בכלל ובהנוגע לנשי ובנות חב"ד בלבד, כיון שזכה אשר השגחה العليונה העמירתו על המשמר לעודדים ולהזוקם בענייני יהדות וחסידות, ובטע י מלא כהורמנות הבאתי.

(שם ע' שצנ)

,

משמעות שבת

מאשורים קיבלת מכתכם .. בו כתובים ע"ד סיור המסיבות שבת, וכוראי גם בהנוגע להבנות תי' סדרו עניין זה כמובן בהדריכת נשי ובנות חב"ד תי' אשר בכפר חב"ד.

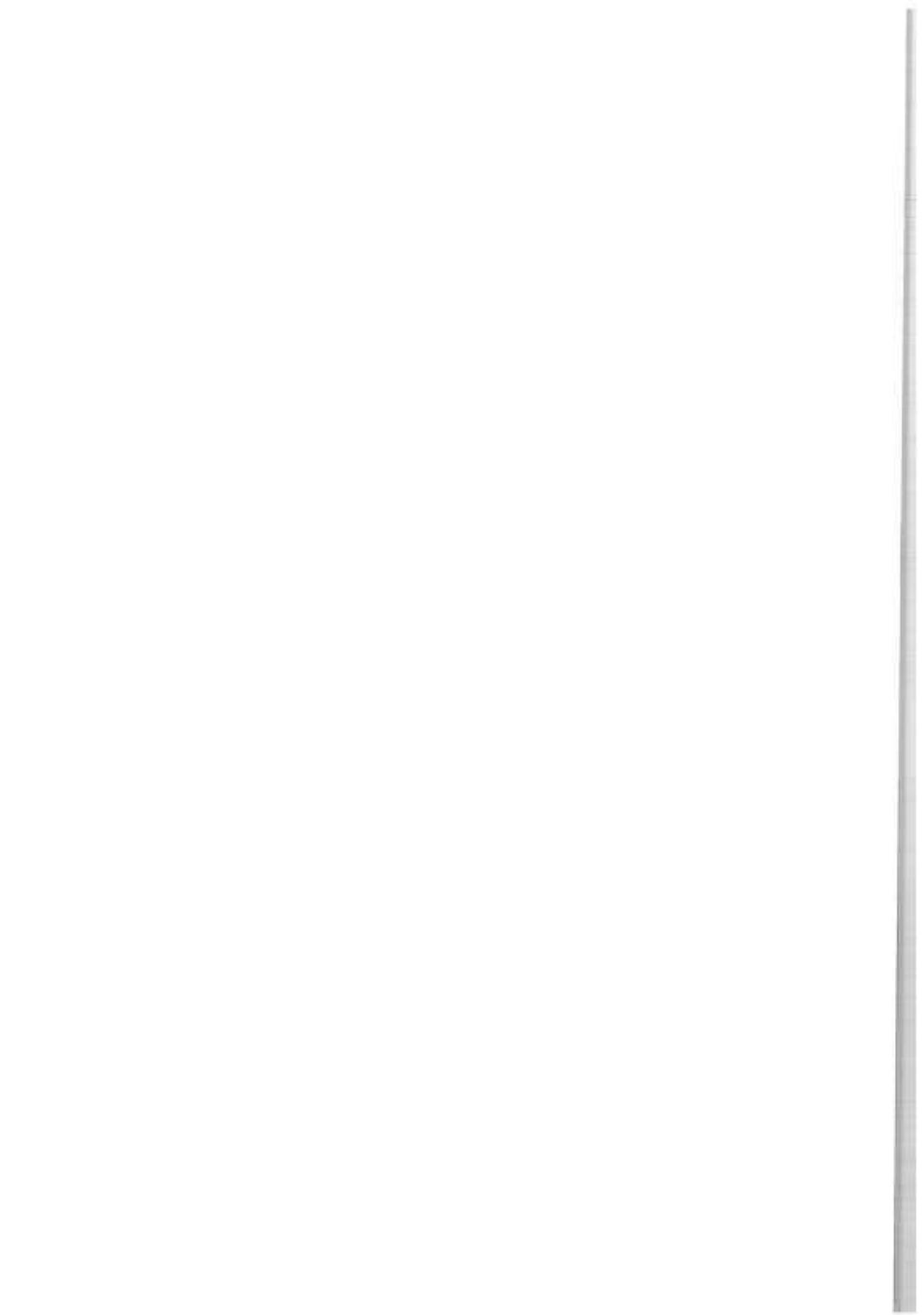
ויהי רצון, שהן המסיבות לבנים והן המסיבות לבנות יצילחו להחריר בהכנים והבנות עוד יותר ועוד יותר עניין יתרות תורה ומצוותי, מוארים באור וחום חסידותי.

ואשרי חלקם של בא"א העוסקים במלאתה שמים וזהצליחם, נוסף על הברכה והצלחה שנמשך בענייניהם הפרטניים.

(מכתב ? "ונעדת החידון" אשר בכפר חב"ד, ד' מנ"א תש"יח,

(נדפס באג"ג חי"ז ע' דפה)

פרק תשיעי

על המחי' ועל הכלכלה

אמצעי הפרנסה בכפר חב"ד

פרק תשיעי
על המחיי ועל הכלכלה
_amצעי הפלגנה בכפר חב"ד

א

مشק וחקלאות

א. החקלאות — עסק עיקרי

...לモתר להעיר אשר תקוטי ובתוכני, ולפי דעתו אי אפשר בלאו הכין אשר מעסקים העיקריים של הכפר יהי' גם כן החקלאות. ולא בדרך טפל אלא בדרך עיקר. ואם יש משפחות שטבעים שונים אינם מתאימים לחקלאות, הרי בטח יש די משפחות, ולפי מכתבם הרי עכ"פ בערך חצי הכפר, הרזות ומתחאים לחקלאות, ייש لهم לאחיזה בכל האמצעים להסתדר דוקא בחקלאות, ושאר עניינים לא יהיו אלא בתור סניף.

(אג"ק ח"ז ע' בע. וזה גס שם ע' רופט. ח"י ע' שכט.)

חט"ז ע' בע. ח"ז ע' רכו. ח"ט ע' תמד.)

* * *

...במה שכותב בהנווגע לחקלאות הכפר, בטח סיפרו לו מהשapterי בזה, שככל אלו שיוכים להו ימשיכו בזה דוקא, וכיודע גם מכתב כ"ק אדרמו"ר האמצעי (אג"ק שלו אגרת לט).
 (אג"ק חט"ז ע' שט)

* * *

نعم לי לקרוות במכתו, אשר ממשיך הוא בחקלאות. ובוודאי גם

מעודדרות שאר החקלאים אשר בכפר חב"ד, אשר שם צוה ה' את הרכבה חיים עד העולם.

(מחמכתב י"ז מנ"א תש"י"ג, נדפס ב"טקדש מלך" ח"ג ע' עב)

ב. ההצלה בחקלאות — הצלחה לכל עניין הכפר

כבר כתבתי איזה פעמים, וכופל הגני גם עתה את זה, אשר מוכראת הדבר שכפר חב"ד לא יאבד ח"ו צבונו של מושב חקלאי. אף שמדובר גם זה פשוט, שאין פירוש הדבר שלטן כלבורי של העניים דריהוקאים על כל שאר ענייני הכפר. ורי ומספיק מקום לרווחים הדידים בשטח החקלאות עם כל שאר שטחים.

ולא עוד אלא, כמו שכתבתי כמה פעמים פסק המשנה, מצוה גוררת מצוה, ועל ידי קירוב הלבבות ושיתופ פעהלה, כל עניין הנתוסף באחד משטחי הכפר, מכיא תועלת בכל שטחי הכפר. והרי גם בענייןبشر רואים את דבר המשנה, אשר השלום בעלי מחזק ברכתו של הקב"ה.

(מחמכתב ג' ג' ניינן תש"י"ח, נדפס באג"ק חכ"א ע' שצג)

לאחריו הפסיק הци ארוך נתקבל מכתבו מ"ט אלול, בו כותב שעומד בקשרו עם נציגי כפר חב"ד בהונוג לעביסות והפתחות מצב החקלאות שם. ולמזור להביע תודתי חמה עזה"פ על התענינותו בזה.

ואף שאינו מוכיר שמות האנשים שבאו עמו בקשרו, אבל בודאי כוונתו לודע הכפר, אשר הם מייצנים כל תושבי הכפר, והחקלאים בכללם, וודעים פרטី המצב שם.

ומוכן אשר צריך לדבריו במכתבו, אשר התפתחות חלק מהכפר ישפייע על שאר החלקים, ובודאי תגרל התועלות אם תהיה פעהלה משותפת מכל הסוגים אשר בכפר חב"ד, שאו בטח ישחטן ויושכל צבונו וימלא תפקידו על צד היותר טוב.

(שם ע' שנד)

ג. התפקידות בחקלאות ובלימוד התורה

...בשאלתו אודורו המתרדרתו בעתר, אם במשק אשר בכפר או באופן אחר שלא להיות קשור למשק ולחקלאות .. ומ"ש שהסתדרות כזו סותרת האפשרות דלימוד התורה. מובן שאין כן העניין, כיון שגם תקלאים ובעל משק נתחיכו בלימוד התורה, ואין הקב"ה בא בטרוניא וכו'. ובפרט שרואים מוחש כמה בעלי משק וחקלאים עוסקים בתורה ומצlichם.

ונוסף על כל שאר הטעמים, ודוקא בתקופתנו דרוש להרכבות מספר לומדי תורה העוסקים במקצועות אלו, כדי לשרש הדעה הכוונה שהרוצחים לעסוק במסק וכו' פטורים על ידי זה מכמה ענייני התורה והמצויה, ומובן שדוגמא חי בוה מועילה יותר מכמה דבריו העמולה והתעוורות, וכוכת הרבים מסייעת את העוסק בוה. וכן נוסף על שاري טעמיים...

(אג"ק חט"ז ע' קג)

ד. עסוק בוה – וגם מוה אל תנח יידך

בנוגע לשאלתך, האם לסיים את הלימורים שכבר התחלה, או לקחת משק בכפר חב"ד:

דעתי בוה היא, מכיוון שהנה כותב שכבר כמה חרדים שהנה למד ... כראוי שיחסים לימוד זה ותהיישב בכפר חב"ד, ואם בכפר לא תהיה לך מספיק עברורה בתחום זה כראוי או שייהי לך גם משק, והמקצוע שלך יהיה כהשלמה לוה. אבל ככל אופן עלייך להשתREL להתגורר בין אנ"ש בכפר, ורבך וזה יהיה לך להצלחה ב�性יות וברוחניות.

(אג"ק ח"ז ע' שכט, בתרגום חופשי מאידיש)

ה. מהכן "סיליה"

בנוגע להקמת מהכן "סיליה" – בכלל נכון העניין כיון שבוראי יספיק וישמש מהכן זה גם למושבות שבכוביבות כפר חב"ד, שע"ז יתוסף בהשפעת כפר חב"ד, נוסף על עניין הפרנסה שכברCAR.

בפרטיות, כמו כן יש לברר אצל המומחים במקצוע, ומה טוב היודעים (עכ"פ — בהשערה) החכנית של משרדים המתאיםים בנוגע להפתוחות הללו באה"ק ת"ז.

(מכתבו לונד כפר חב"ד, ז' כסלו תשכ"ב, נדפס באג"ק חכ"ב ע' סט)

ב

גידול אטרוגי קלברדי

א. היבאות השתלים מהו"ל

ימים אלו נסע מכאן הרה"ח בו' מוה"ר נחמן שי' עלבים, חתנו של הסוחר אתרוני הידוע מוה"ר רוב לוידמי שי', ובידו הצעה לחתן גרעינים וטב שתלים ויחוריים של אילני אתרוג קלבריה ולנטעם ולשתלם באה"ק ת"ז בכפר חב"ד.

ולדעתנו נכון הרverb, כי אף שיש מקום לומר שהריוק דאטרוגי קלבריה בין אג"ש, ומקורות מאדרמו"ר הוקן — הוא לא רק מחשש מורכבים מבואר בשוחת חת"ס הובא בשער הכלול, אלא עוד ואית שורצים שהיו ממשנני הארץ, אשר מבואר במר"ר אשר משנני הארץ זהוי איטליה של יון, שהוא חצי האי קלבריה ... בכ"ז אף שלא תהי מעלה האחרונה באטרוני קלבריה הנדרים בארץ הקורש ת"ז, עכ"פ תהי מעלה רחוקה אי מורכבים...

(אג"ק ח"י ט' צד)

כمعנה על מכתבו .. הנה ת"ח על הבשורות טובות מאשר היביא שתלים גרעיניים וכו' [מקלברדי] לאה"ק ת"ז, ובמ"ש שפידרו הדברים בפתח תקופה נא להתענין עוד בזה, אפשר עכ"פ חלק יש בסדר בכפר חכ"ד כי שם צוה

ה' את הברכה עד העולם. והרי ישים כמה פרודסים שם, וע"פ השמועה מצלחים, שבו מוכיח שהאדמה מתאימה לעניין זה.
(אג"ק חיר"ג ני' טז. וראה גם שם ע' ג')

ב. הגנה על האילנות

קבלתי בשורה משמחת, אשר כבר היו איזה מאות אתרוגים באלו פרי עץ הדר אשר בכפר חב"ד שהובאו מקלברי, אף שכשנה זו לא השתמשו בהם כאמור רוז"ל לא הוכשרו למלאתם שמים וכו' וכן אתרוג שאינו ערלה (תניא פרק ל"ז) ולפלא שלא הוריעו בשורה משמחת זו מהכפר. ביחס עם זה העירוני, שהстраה ההגנה על אילנות אלו מפני רוחות וכו' ע"י העמדת גדר או אילנות מתאימות וכו' ובtruth יתענינו בזה בעור מוער אלו המתעסקים בהן".

(מחכתב לזעט כפר חב"ד, י"א מ"ח תש"ב, נדפס באג"ק חיר"ט ע' ג'ח)

□ ◦ □

ג

מאפי' למצות עבודה יד

א. המאפי'

...לפלא שאין מוכרים ע"ר המאפי' בכפר חב"ד רמaza שמורה, שהגיעה לידיעה עד'ו מן הצד. ותקומי שמנצלים גם עניין זה לענייני פרנסת שכפר בכל, וכוה — ע"י הידוק הקשרים עם קונו המצאה שמורה גם בהונגע לשאר עניינים.

(מחכתב לזעט כפר חב"ד, ז' ניסן תש"ז, נדפס באג"ק חט"ז ע' י"ח)

ב. הרחבת המאפי'

האחים סטמבלר שי' מנהלי מאפיית המצאות בכפר חב"ד, שאלו (בשנה

תשמ"ה) האם להעכיר את המאפיי לבניין חדש, נדרול ומפואר, בمعנה על זה
כתוב הרב:

"נכון במאדר מאר וה' יצל'יהם ויבשרו טוב, וכפרט כשייפרסמו ע"י השלוחים
שיחיו וכיו"ב".

(דבר מלך" (תשנ"ט) נ' 174)

ג. אפיית המצאות

בנوعם הניגעתי הבשורה הטובה מהשתתפות תושבי הכפר במצוא המשא
שמורה, ובטורחתם בנופם [ב] אפיית המצאה שומרה, וכפי שכותבים לי מודרגשה
היתה השתתפות נשי ובנות חב"ד, ה' עליהן תחיהנה.

ויהי רצון, אשר ההשתתפות במצוא מילא דאסותה ומילא דמהימנותא
לאחינו בני ישראל, תוסיף בפועלות מילא זה בהונגע לתושבי הכפר
בענייניהם, שככלותם — יציאת מצרים, חירות מכל מצרים העלומות והסתירות
ויציאה למרחב האמתי הן בגשמיות והן ברוחניות...

(ומכתב לתושבי כפר חב"ד, כ"ג ניטן תש"יח,

דף באג"ק חיר"ז ע' מד. וראה גם שם חי"ב ע' תננה)

ד. היודורי ה�建

...ויצא מן הכלל הוא בנונג אפיית שמורה — אשר גם עד עתה חמיהני
להרשלות בוה, בה בשעה שמכמה טעמים, אפשר היו לפתח אפיית שמורה
בחכלית ההזרור בכפר חב"ד בממדים נברים, והרי אין בוה חשש לקולות
וכיו"ב, כיוון שהמיוחד בוה יהי הקו השני — מהדרין מן המהדרין.

(ומכתב לעוד כפר זב"ד, ז"ק כסלו תשכ"ב,

דף באג"ק חכ"ב ע' ט. וראה גם שם ע' קצד)

שהרב מרדי שמואל אשכנזי שליט"א, רבו של כפר חב"ד:

בשנת תשל"ז הייתה לי יהודות ארוכה אצל הרב בקשר למאפיית המצאות

בכפר. עד לאותה שנה היו משתמשים ביריעות פלסטיק ועליהם מרדדים את בעק המצאות, ואני החלפתי את זה לנירוסטה בטענה שוה הרבה יותר מהורר, אין חריצים והבצק לא נדך וכו'. הוקנים, שהיו מקובלים עליהם ההנחות שהביאו עוד מרוסי', לא כל כך התלהבו מהשינוי וכל הומן הקשו קושיות. טענות העיקרית הייתה שהרב הירוש"ב ה' נגר מרחם כי והמחם, ולטענתם גם הנירוסטה, במתכת, מחממת.

ביחירות שאלתי לדעתו של הרב על כך. סיפרתיו לרביו שהחלפתי את הפלסטיק בנירוסטה, הרב שאל אותי מה זה נירוסטה והסבירו שזה מה שקוראים באנגלית STAINLESS. הרב אמר:

"צריכים לרעה שכל החומרה יהיו לכ"ק אדרט"ר מהורש"ב בקשר למצות, היו אלו חומרות לעצמו ולא הוראה לרבים. ואפיו בשעה שהיתה הוראה לרבים, המודובר הוא בנוגע למאפי' שאפתה רק בערך פסח אבל לא למאפי' שאופיה במשך כמה וכמה חודשים של השנה. בכלל כדי להתייעץ עם הרב יעקב לנדא".

והרב המשיך:

"בכלל איני מומחה גROL לחימי". אבל זה מסתבר לומר, שמה שמודובר בגורם על כסף וזהות אין אלו אותן מתקנות שמודובר עליהם היום כי היوم כל המתקנות באות מעורבות), ולא זה מה שהתחכונו כשהאמרנו שמתכוות אלו מחומות".

אמרתי לרביו: "הרי יש מכתב מהרב הירוש"ב בנוגע .. שיש חשש חיים, וזה מה שמספריע לי".

שאל אותו הרביו: "היכן המכחב"? אמרתי לרביו: "אני יכול להביא לך, איני ווכר כרגע היכן הוא פורסם". שאל אותו הרביו: "האם תביא בפנוי את המכח יד"? אחר כך שאל אותו הרביו: "במה עבדו קודם? והשבתי: בפלסטיק. והרב סיכם את העניין במילים: "אתה לא צריך להסביר לי שנירוסטהبشرה יותר ומהוורת יותר מפלסטיק".

בichirot nospeth amur li horavi:

"אנשים אינם מבינים שニックיון ווфи הם דבריהם הנוגעים בנסיבות".

(שבועון "כפר חב"ד" גל'ין 685 ע' 25)

ד

מקום אש"

...כבר באה העת להבטUl הכהר לא בעל מקום קבוע כמה וכמה יהודים ותו לא מיידי, אלא גם כמו על אכזר, וציבור שהשפעה לו גם על החוץ, ולכן דרוש וגם מוכחה לספק צרכי הציבור גם בהנוגע להשפעתו על החוץ, הינו לא רק בית הכנסת וכו' אלא מקום אש"ל להמבקרים, מקום נתינת ידיעות על חב"ד ואנו"ש han באה"ק ת"ז והן בחו"ל, הן בהווה והן בעבר וכו' ויש להרכות בוה כמה נקודות, שהתחבוננות קלה יעדמו עליהן.

עוד הפעם הנני מוסיף אף שלידי לא וזה העיקר אשר כל זה יכול להיות עניין של פרנסת בכבודו, ופרנסת גשמי ורוחנית גם יחד.

(מחטב ליום כפר חב"ד, ט' שבט תשט"ז, נדפס באג"ק חיר"ב ע' רפ"ד)

...נהנחי מם"ש שראו במוחש הצלחת הגינה פורים בכפר חב"ד. ויהי רצין שההצלחה גם בשאר העניינים תהיה באופן מוחשי, ובמיוחד תביא לתוספת אומץ והשתדרות גם בשאר ענייני הכהר. ובקשר עם זה אעיר עוד הפעם על מה שכחתי כבר, שבקשר עם כל הגינה יש לסדר בכפר גם עניינים של פרנסה, וכן עירצת מני מזונות, פירות וכו' בשכיל האורחים הבאים (כין שמכבים הם בכפר כמה שעות) וכו' ב', ובהתחבוננות בטח יש להרחיב מנגנות זו, ותהי בוה חועלת רוחנית עוד רכה על התועלת בגשמיות אף שידוע

הפתגם, עונעמים גשמיות אוו בא מיר רוחניות [=הגשמיות של הולת היא רוחניות שלי]....

(מכתב למנהיגת כפר חב"ד, כ"ט ניטן תשט"ז, נדפס באג"ק ח"ב עי' תנה)

ה

שמורי בשר

בمعנה להמברך בו כותבים אשר ישנה שפוצה על דבר פтиחת בית חרשת לשמורי בשר, והכרא לי השתורל שיפתחה בכפר חב"ד, אף שלעתה אין ידועים עוד פרטים.

והנה בכלל אופין דעתני, שהנ"ל יהי עניין העומד בראשות אחרים בהנוגע להכשרה וכו' וכן כפי שכותבים זהו בית חרשת, ז.א. תוצרת במורה מורה בתוכנה שללא ינגן בה בחומרא תורה, ועוצם ההורעה שותה בכפר חב"ד תשמש ברור להכשר (בפרט אם מי שהוא מכפר חב"ד יהי מהעובדים שם וכו'), והרי לא בכל שעה ושעה תועלינה מהאות (אפילו אם ידעו הפרטים בוה וכו') — שמתעניינים האמורים אין כדי העניין כלל, ואפילו אם לא היה עוד עניינים לחששות, ובהנוגע גם לעתיד בכוון דא לדעת, שעל הכפר לשמר על העצמות שלו ככל האפשר, ובפתחת בית חרשת ע"י מי שהוא אחר בשטח כפר חב"ד, בודאי ישמש זה צנור להשפעות וכו' וד"ל.

רא"ג להצעה האמורה — בודאי ירוע להם שע"פ רוב נוגע גם לענייני בריאות, מפני השורדים של הבשר וכו'.

(מכתב לונד כפר חב"ד, ג' אדר תש"י"ה, נדפס באג"ק חט"ז עי' שייא)

...יש לשלול כמו שכחתי מכך, עניינים התלויים בקשרות, שסבירא סוף סוף ל��ולות וקולי קולות, וכ"ל.

(מכתבו לוגע כפר חב"ד, ז"ך כסלו תשכ"ב, נדפס באג"ק חכ"ב ע' ט)

1

יצירת ציונות מכוונה, בתים ופרשיות

בمعנה על מכתבים, בו כוכבים שמצויעים להם בסדר תעשי' של ציונות ע"י מכוונה בכפר, וההצעה באה מאחר שיש לו רשות בה ובן המכווניות הנצרכות, אבל אין לו ולהם ידיעה מהדורכים ואופנים שיש בהו בסדר כדי שיקנו אותם בחו"ל, שהו עיקר בוניהם — להספק ציונות לחו"ל.

הנה לדעת, כיוון שרורש הוא שהם ישתחפו בה בסכום נכון, והעיקר שאין יروع להם באיזה אופן יוכל למכור הרכמות הגודלה לפי ערך בחו"ל, איני יروع וספק גודל אם ההצעה טוביה היא גם ממשקף מסחרי. נוסף ע"ז טעם הרוחני, כי אף שירוע שכ"ק אדרמו"ר (מהורש"ב) נ"ע התיר — בעת המלחמה הראשונה, בשנת ר'דעת — להשתמש בציונות הנעשה ע"י מכונות נהנות ע"י ישראל, אבל בטח הי' זה היהר מפני דרישת השעה, כיוון שבאו הפליטים מפולין וליטה למדינת רוסיא, אבל כMOVEDן שאין בה הידור כלל. ובמילא כיוון שفرنسا אין משתקפת מוה כל כך, אלא הוצאה הקול — שבה בשעה שישנם ר' ציונות הנעשה ביה, בא ליזואוטיש ומכשורה לכתלה ובפומבי ציונות הנעשה ע"י מכוונה — בשבייל משכורת פעוטה ביותר שיש בהו. ובמילא אין כדי הדבר, לא בגשמיות ולא ברוחניות.

לעומת זה, שמעתי שיש מי שהוא מעוניין בסדר תעשיית בתים של תפלין וכן בחיכת פרשיות. ואם יש לסדר תעשי' כו' שתה' מהדורות, ואותיות הכתב יהיה צורה זו שפסק אדרמו"ר הוקן, ובטח יש למצוא באה"ק ת"ו אותו

היוודעים בוה במסורת סופר מפי סופר, אויל לרעתו יש להחנון בהצעה כו, כמובן אם מוחוקת (אויסגעהאלטען) ממשקף בסיס מסחרי.

(אג"ק ח"ז נ' רצנ)

ז

חנות לתשמייש קדושה

לכתבו ע"ד חנות (בכיתו) לתשמייש קדושה וכו' בכפר חב"ד – בכלל נפון הרבר, אלא שצורך בירור אם אין בוה מעין דהשנת גבול וכו', וכן רר אצל המתאיםים לו.

("מקדש מלך" ח"ג נ' סג)

ח

אופן פיתוח התעשיי

אופן פיתוח התעשיי בכפר חב"ד – כפי שהראה הנסיוון של העבר, כדי ללהחנון באופני העשי' שעוסקים ומעסיקים משפחות אחדות. כוונתי לשולב שני הקצוות [לא] זה של אחר ולא של עشيرות משפחות ביהר, שווה מקשה ביזה על ההתאמה, שיתוף פעולה וכו'.

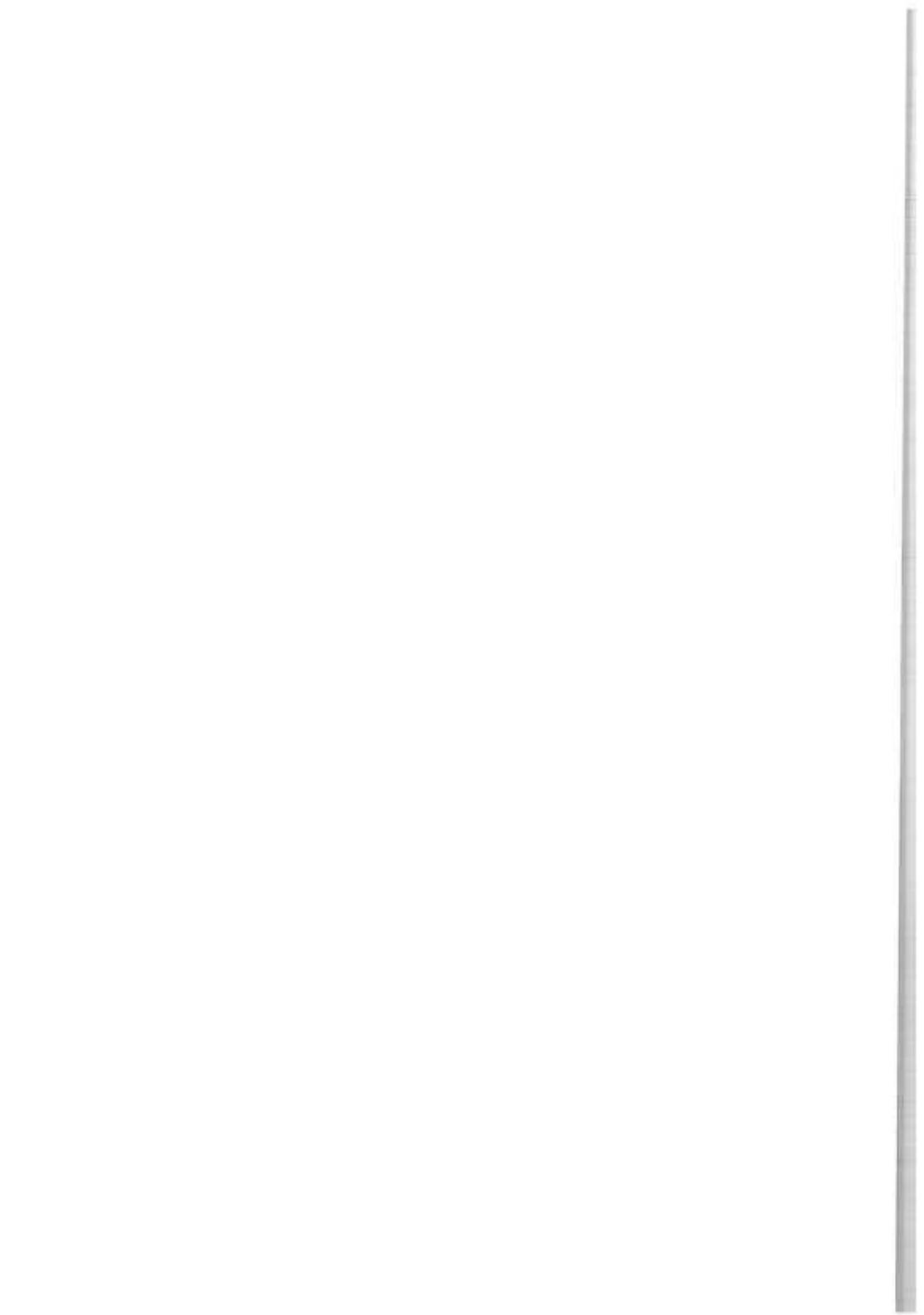
(מכתב לונד כפר חב"ד, ז"ך בסלו תשכ"ב, נדפס באג"ק חכ"ב נ' טט)

פרק עשר

דרך ארץ

ניהול תקין ומסודר

פרק עשרי

דרך ארץ

ניהול תקין ומשמעותי

א

סגנון הבנייה בכפר

א. מספר הקומות בבתים המגורים

מהונכו שבתים הפרטניים בכפר ח'ב"ד — לא יהיו גובהם יותר מאשר קומות.

(אג"ק חכ"ב ע' ר2)

ב. מספר הדירות בבניין

בשאלתם באם בהשכון החדש, יבנו בתים של ארבע דירות או רק של שתי דירות — כבר כתבתי שצורך להשתדר בכל האפשרי שלא רק בהכפר בכלל יהיה בו חלק חשוב של חקלאות וחקלאות, אלא שגם בחור לשיכון החדש יהיה אופי חקלאי. וכן הוסיףתי, שהקלאות בנדון דין הוא לאו רוקא בעבודת שרה תבואה, אלא גם ירקות וכיו"ב. ואם בהנונג לאופי החקלאי אין נפק"ט בין בית של ארבע דירות או רק שתים — הרו או יש לדון על חכנית זו בהתאם להמעלות שיש בו לגבי וו ובמ"ש בשאר ענייני הכפר. לפלא, שאין מזכירים מהנהוג אצל אלו אשר במובן הגשמי הם אצלם, והרי כמה כאלה נמצאים באה"ק ח"ז ויש להתבונן בהחותיותם מאופן הבניין וכור.

(מכתב לניהלת כפר ח'ב"ד, ז' תמוז תש"ח).

(נדפס באג"ק דיז"ג ע' רכג)

ג. בני על עמודים

...וכנוגע האם לבנות על עמודים — פשוט שכזה צריך לעשות כהוראת המהנדסים.

(אג"ק חכ"ב ע' רצ)

ד. התקנת חשמל

...שאלתי את המוכר הרימ"ט שי מהנעשה אורה הפרואושעקטאר והתאורה ברחוב, ואמר כי לפי התכנית מנורות החשמל בטח כבר תלויות הן, משא"כ הפרואושעקטאר שעדיין לא הוחל, וכנראה מהפ"כ [=מהפרט] כל הניל גם אורות החשמל אין במקומן עריין. ותקוטרי שגם בו ימחרו ככל האפשר, כיון שמט"ו מנחם אב הימים מתקצרום וכו' ...

(מחכתב להנהלת כפר חב"ד, כ"ח אלול תשע"ז, נדפס באג"ק דיז'ג ע' תפ"ד)

* * *

בנעם קבלתי הידיעה אשר הארת החשמל בכפר חכ"ד נסתדרה בפועל, וכבר החודדו לאورو ביום הבahir י"ט כסלו, וכפי שכותבים לי נסתדר העניין הודיע להשתROLות כ' ומרצו, ויישר חילו ות"ח ת"ה.

מנוג יהורי עתיק יומין לדרוש רפואים והוראות בכל דבר המתהש, וכטאו' המשנה אייהו חכם הלומד מכל אדם, והבעש"ט הוסיף עניין הלימוד מכל מאורע ובכל פוט.

אוורו של רבנו הוקן — שנייאור — הרי מיום גאולתו י"ט בכסלו התחילה להחפש בלוי הפרעות ועיכובים, ובאופן אשר גיע גם לאנשים פשוטים, אשר זוהי כללות הנקודה דתורת החסירות להמשיך ולקשר עמוק עם עומק תחת.

ועל דרך הוצאות, הנה כוח החשמל הוא מהכחות הנסתדרים שבຕבע, כי כה זה עצמו אינו בגדר השנה באחד מחמשת החושים, ורק על ידי פעולותיו ומסובביו נורעה מציאותו, ואור כח נסתור זהה האפילה ומני' חשתת

הלילה. והוא בנסיבות כעין עניין הנ"ל ברוחניות, שהנשתר שבתורה רוי רזון מהגלה על ידי החסידות ואורח חי חסידות, רוחה אפלת החומר ומאיר חושך הגשם...

(אג"ק ז"ח נ"ק א)

ה. ספסלים ועצים

...בחוודנותו זו אעורר על עור נורה, שמכמה צדדים עורוני על זה ..
הינו שאין נמצאים בכפר ספסלים בסמיכות להתחנה, וכן באמצע הדרך מהתחנה להכפר, למנוחת אורחים הבאים או המבקרים. בין כותבים שאין נמצאים [ים] שם עצים וענינים של כל, אף שענן והחסר ביותר בימי הקיץ החמים. וביחד עם זה כותבים שהחוצה כוה מועטה ביותר, אלא שכמוך התשע שנים שהכפר קיים לא התענינו בכךן דא...

בברכה לברכות טובות בכל האמור ובזה ע"ד הצלחה מופלנה בעבודתם בקרש התבוסות והפתחות כפר חב"ד בכל הכוונים.

(טפקתב ג'וד כפר חב"ד, כ"ה מ"ח תש"ה, נדפס באג"ק חט"ז נ"ק ג)

ו. גנים ופרחים

אף שומן רב לא שמעתי מכך באופן ישיר, אבל מובן שמקבל אני פרימת שלום מאנשי כפר חב"ד, שמודיעים לי גם כן מומן לזמן על דבר התענינותו הערה בענייני הכפר, וכאייש מעשי ורב פעלים הדרי זו מתבטאת בעורה טמשית, ובפרט בנונע לגנים ופרחים, שהוא ג"כ היסטמה של רמת גן.

ובהמשך לשיחתנו כשהי"י כאן, עזר מלימ לא אוכל, להוסיף שבוראי הפרחים האמתיים ענינם לא רק להזריב העין, אלא בעיקר לעשות פירות ופידי פירות טובים למאכל והכרחיהם לקיום המין. ובמובן הרוחני אצל יהודים, וכלשון השגור בפי חכמיינו ז"ל, אין פירות אלא מצוות ומעשים טובים שיפס יהודים הם ונוהנים המשך וקיים נצחי לדורות ודורי דורות.

(טפקתב ג'ומר אברהם קרייניצי, רаш העירי של רמת גן,

כ"ה אדר תשכ"ד, נדפס באג"ק זוכ"ג ע' גמן)

ג. שמות לרחובות

שה הרה"ח ר' יצחק מענדל שי'ليس, ששימש בתפקיד מוכיר וועד כפר חב"ד במשך כו"ב שנים:

באחת ההודמנויות שכוחיו להכמ אל הרבי ליחידות (בשנת תשט"ו), העלייתי בפניו הצעה לקרוא שמות לרחובות הכהן. והסבorthci כי כך יתרגנו ילדי הכהן מקטנותם לקרוא לרחובות חסידיים "רחוב הרבי", "כבר אדרמור" הוקן", "סמטה הצמח צדק" וכן הלאה.

הרבי הקשיב לדברי, ואמר כי הרעיון עצמו הוא דבר נכון וישר ("זעיר א גלייכע זאך"), אך כיוון שבנויות הכהן טרם נסתימעה וכבודאי יתנוספו עור שכונות ורחובות, אולי יצטרכו לשנות שמות של רחובות מסויימים ו"יהיה קשה להתעסק עם שמות קדושים", لكن יש להמתין בביצוע הרבה.

(שבועון "כפר חב"ד" גליון 197 ע' 46)

□ ● □

ב

ניזוח של ענייני הצבור

א. סדר ומשמעות

נורם לי צער במאד מאר העדר המשמעת ובAMILא הבלתי-סדריים השורר בהכפר. איני יודע ברור העצה לוה, ולכאורה אין צורך עזה נוספת על ההכרה, וכמובואר שהכרה עניינה ג"כ הבנה בפנימיות, והרגשה, אשר הכהן נושא על עצמו השם כפר חב"ד, וכשנתהיסדר קיבל על זה ברכת כ"ק מו"ח אדרמור, וירוע מה שאמר פה עוד בחיי חיותו בעלמא דין, אז די זאך פירט ער אליין [=שאת הדבר הוא (הכפר) הוא מנהיג בעצמו], ובAMILא צרייכים

הם להבitem על כל ענייני הכהפער שנוגע זה לחפצו ורצונו ולשםו של כ"ק מוו"ח אדרמו"ר, ואין זה עניין פרטני בלבד...

ממקtab להנחלת כפר חב"ז, יוז"ד מנ"א תש"ב, (דף באל"ק ח'ז ע' רה)

ב. החלטות הוועד הקודם

במענה למכתניות .. בכלל — אין זה סדר ונורוג **כל**, שכל ועד חדש ישנה כל העניינים שהחליטו עליהם ועד הקורמו. כי אם כן, הרי אין כל מקום לעובודה מסודרת ולהתפתחות עניינים מסודרים. ואוי אפשר זה כלל בעניינים כאלה סוג **שיהי**, אפילו אם תמציא לומר שיש לנו טעמים הכי חשובים וכו'.

ומוה מובנת הווות רעהי לתוכן מכתכם, אשר .. אין לעורך מהפהות
ובכלול וכו' וכו'. יונצלו ומנס ומרצים לכיסום הכהפר והרחכחו בכמות ובאיות,
ולא להתענין במהפהות דוקא. וכפרט בכהנ"ל — שאין כוה צורך פלך וככלך ...
(מכתב לוועד כפר חב"ד, י"א מנ"א חמ"ב, דזט בערך קהנ"ל ורשותו)

ג. תכניו הפליטים

בנושא לענייני הכפר, מוכרח הדבר, וכמו שכתבתי נס להווער, סוף סוף
 יתחילו להעתין בענייני הכפר לא ברגע המכיר אחרון כשמוצאים במצב ובמיצ'ר
 ומתחשים ודים איך להינצל מסכנה וכו', אלא בשוד מועד —LKרכם פנוי
 הרכרים. ובפרט שראוים במושב שעל ידי שיטה האמורה — כמה
 הורמניות לא ניצלו, כמה דברים אכזרו, ואין להחויר וכו'. אין כאן מקום
 להאריך בדבר המצער וublisher. והרי התוכנות בענייני הכפר התקינות
 והשיפורים, אינה דורשת אסיפות ארוכות וכיבודים, כי אם שימוש לב*אליבא*
 דאמת — לעניין *שנתהיסדר ע"י* ב"ק מוח' אדמוי' בארצנו הק' ח'ו, ונוגע
 הוא למאות אנ"ש הן ברוחניות והן בנסיבות. ויהי רצון שכיוון שנוכנסנו
 בחודש הרחמים, יתוסף ברחמי המרובים של הש"ת נס בעניין זה, וסוף סוף
 יהול שינוי עיקרי במצב הג"ל.

(מחמתב אדר"ח אלול תשע"ג)

הרי רואים הצלחה [=בחתווערוויות הנדרות הנערכות בכפר] למעלה מדרך הטבע **לגמדי** (שלמרות כל המנערות אפשר לנצל התווארוויות אלו לא רק ברוחניות אלא גם בנסיבות), ובכ"ז לא נגע ולא פגע, אין מכינים בעוד מועד, וכשנעשה ברגעים האחרוניים ה"ה נעשה באופן הנ"ל, ובנראה של אחריו ההתווערות שוכחים על כל העניין, וגם אין מנצלים קרוב הלכבות שהי' בחתווערות....

ווייח רצון, שסוף סוף יבוא הזמן ולא אצטרכ' להראות על העדר הפעולות, כי תוספנה ביוור ובוורה, ותוכן המכתחבים יהי' רק שבח להמתעסקים והו"י להשיית על הפעולות ההולכות ומתגלגלות הן ברוחניות והן בנסיבות.
(מחמכתב י"א טבת תש"ז)

ד. תשלום מסים

מאשר הניי קיבלת מכתבים ותפ"כ [=והפרטיכל], בהם כותבים בתחום לעניין המסים ולמצב הכספי הכוי דחוק .. (הרי) רצונם הטוב של כל אחד ואחד מתושבי כפר ח'ב"ד שי' לעשות בכיסום והחפתחות הכהר, שבזה כמובן גם פשוט — הנקודה דתשלום המסים והחובות בכלל וכו' ...

ווייח רצון אשר המורת מסים אלו האמורים, ישילמו כולם מתוך שמחה וטוב לבכ' הרחבה הפרנסת והרחבת הדעת בהווה ובעתיד, הנה כל אחד ואחת מתושבי הכהר ח'ב"ד, יקיים בעצמו בתכ"י, יוט שיכמו לסכום ויהי למס עובד (ב"ר פצ"ט, י) וכפירוש הפנימי בעניין המם, שתפעול עבורה האמורה العلي' למעלה מעלה כאן סוף ב"ה מכואර בדרא"ח (רשימות הツ' צ' איכה א, א. ועיין זה' רמב' ב).

(מחמכתב>Last updated כפר ח'ב"ד, כ"פ מנ"א תש"ט. נודע באג"ק חי"ח ע' תקד)

★ ★

הגיעו לכאן שמוועות מכחולות בהנווע להבלתי סדר (או הבלתי רצון) השורר בנוגע לתשלומי המסים מתושבי הכהר, ואשר מאי התשלומים, סוכלים

כמה עניינים הכלליים של הכהן, ז.א. שפטו כלם. ומובן שמדובר במעשה כוהה סדר.

ואף שבצח קשה לסלק כל החוכות בכלה אחת, אבל באסיפה מורחחת ציריך לקבוע ומני ואופני התשלומים, בהתאם למעמדו ומצוותו של כל אחד ובהתאם לנדרל חוכו. ולהסביר עוד הפעם ועוד הפעם על פי הנקורה שבמכתבי הקודמים, שמדובר בכהן חב"ד, מכש"ב וכ"ו מה שמדובר זה בכל מקומות בני ישראל, שככל אחד ואחד יבין שההוראת חורתנו תורה חיים, יחד ורביכם הלכה ברוביכם, ה"ה תועלת היחיד ותועלת הרבים. ועוד זאת אשר זוהי התועלת האמיתית של היחיד לא רק ברוחניות כי אם תועלת פשוטה גם בגשמיות, שע"ז שדרוחה לפי שעה תועלתו הפרטית, הרי מתוגדרת התועלת הכללית שהוא בכלל זה, ועוד שע"ז כדי להזכיר למחרות ולמחזרותיהם שגם אחרים יעשו כן וירחו תועלתם הפרטית בשביב תועלתם הרבים — הרי וזה ריווח גדול גם פשוטו. והאריכות אף למותר בדבר הכי פשוט ונוהג בכל עניין הצבור ואפלו בענייני שותפות...

(ממכתב גזען כפר חב"ד, ביג כסלו תש"ח, נדפס באג"ק חט"ז ע' קספה.)

וראה גם שיחות קודש תשכ"ט ח"א ע' 486)

ה. חוכות

...במ"ש אורות תשלים החוכות וכו', לפלא, כיוון שאין כפרם כפר ייחידי באה"ק ת"ז, וגם הדרים בכפרים אחרים לא תמיד רוצים או יכולים לשלים חוכותיהם, ובמיילא יש ללימוד מהתרופות שלהם, שעושים בהן במקומות אחרים, וע"ז שינויים המתאיםים לרוח כפר חב"ד — לעשות כדוניהם.

(ממכתב ט' שבט תשט"ז)

ג. נקיון

כל הנמצאים בכפר חב"ד הם שלוחיו ב"ק מו"ח אדרמור'ר ועליהם לפעול ולסייע בענייני הכהן, לא רק בעניינים הרוחניים, אלא כוונתי גם פשוט בנסיבות כגון בינויו הכהן (ברוגמת דבריו הרומכ"ס (בHALCOTHT כלי המקרא

פ"ח ה"ד) בונגע לבגדי כהונה — שם נעשו פשוט לשם יופי להשאור רושם טוב על הרואה).

כפר חב"ד שנוטר על ידי הרבי, הרי פשוט הדבר שציריך שיהי' לו פנים פשוט בנסיבות, כמוثور בדברים הכלולים לעין, הן בכינויים פרטיים, הן בכינויים ציבוריים...

(שיות קודש תשכ"ט ח"א ט' 486. בתרגום חופשי מאידיש)

ג. שמירת הבריאות

מתකלות לכאן תלונות בהונגע לבניין בכפר חב"ד לולים ורפת וכיו"ב נמקומות בלתי מתאימים לתנאי בריאות, וכי שכותבים بكل יש להשמור מנגעה בשטח הבריאות, ע"ז שיבנו את הנ"ל בשטחים אחרים.

והנה מובן שמכאן אין לקבוע שטחים המתאימים והבלתי מתאימים, והפליה היא, למה בכל דבר ודבר פונים מעבר לים, ובנראה שהועדר משפט ממונעה ברור או עכ"פ משחתת מהסברת החלטתו. ובפרט שכמה מושבות וכפרים בעי' כהאモרה, והרי יכולם למלוד מהנסיין בזה ש.

(מכתב ג'ונד כפר חב"ד, כ"ז שבת תש"ט)

ה. שמירה בטוחונית

...מכරח שיבאו תיקף בקשר עם המשדרים והאנשיים המתאים בהונגע לתומסת שמירה, ושאלוני כאן מפני מה אין גדר תיל סבוכות הכפר או וرك'יאור נמצא במקום היותר נגבה בכפר, כלבים שימושים בהם לשמירה וכי"ב. כן כדי הי' להעלות השאלה אודות הפרדים, כיון [מ]came מה מקומות העירו אשר משמשים הם מקום מחכו [ו]מקשים על החפש...
(אג"ק חי"ג ט' 18)

ט. רופא

בمعنى על מכתבו — בלי הוראת זמן הכתיבה — בו כותב אודות שאלת הרופא במקומות, ועיין ג"כ סנהדרין סוף פרק א', ובפרט ע"פ פירוש הרמב"ם

(הלוות רשות סוף פרק ד') — ומוכן שככגון דא צריכים להתרבר כולם יחד כמו בכל עניין הנוגע לרבים לכללות כפר חב"ד.

ובכל אופן, יהי רצון שיקioms ביחסבי הכהן בתוככי כלל ישראל אופן הרפואה דהרופא כל בשר ומפליא לעשות, וכדבריו בחרותו תורה חיים, אני 'ה' רופאך — ולכן — כל המחלה גו' לא אשימים עליך, שהוא אופן הרפואה הבci נעללה.

(אג"ק חי"ד נ' ח)

מאשר הני קיבלת מכתבו .. ומוכן שמצטער אני על אשר עמל בעניין רופא המתאים بعد כפר חב"ד ונדרמה שלא הי' חועלת בהשדרתו. אבל מה שכותב שלל עמל שלו הי' לחנם, מוכן שאיני מסכים לו, כיון שע"ז עורר אותם ומכתבי שלו הנמצאים בכפר מעוררים אותם גם עתה [והכוונה] אף [ל] אלו שלא כתבו מענה עליו, וסוף סוף יכiao הפירות...

(שם ע' רפז. וראה גט ע' ח)

ג. בית מרקחת

...זה איזה זמן שהחכתי עם מר דוד שי הלמן רוקח, בהנוגע לפיתוחה [בית] מרקחת בכפר חב"ד, וכנראה מכתביו אשר לא נפלהת היא. וכיון שתלי העין בפרטם ופרטיהם, מהנcone הי' שייתרכזו עמו ויירדו כל הפרטים אשר כזה, והרי גם זה נכם כמשמעות החפשות והתרחבות כפר חב"ד.

(ממכתב ליעוד כפר חב"ד, כי' אירן תשע"ג, נדפס באג"ק חי"ג ע' גו)

יא. תחכורה – רככת

...בודאי למוחר לעורם, שכרא לי השתרל שהרכבת תחעככ בכפר יותר מפעם אחת ביום [הכוונה להקמת תחנת רככת, שהרכבת העוברת

דרך הכפר תתעכב בו להעלאת והורדת נוסעים]. וכל המרבה בוה הרי זה
משמעות.

(מכתב ל הנהלת כפר חב"ד, י"ז טבת תשט"ז,
נדפס באג"ק חי"ב ע' רכג. וראה גם שם ע' צד)

יב. סניף דואר

...כיוון שהצליחו בירם העניין רעכוב הרכבת הנוספה בכפר חב"ד צריך הי'
להחנון בהונגוע לפתיחה סניף מהדורא, בתנאי מראש שייהי סגור בשכבות
וימים טובים, וכוונתי בוה אפילו בהונגוע למברקים ומכל' כל היתרדים. ובאם
אי אפשר להיות בטוח בוה, אין קרא להשתדרל לעת עתה.
(מכתב ל懂得 כפר חב"ד, כ"ב חמוץ תשט"ז, נדפס באג"ק חי"ג ע' ערה)

★ ★ *

בנעם קבלתי מכתבים .. בדף פтиחת הדורא וכו'

ויו רצון שימלא הש"ח משאלותיכם, בתוכני לבב כל ישראל לטוכה
בטוב הנראה והנגלה, אשר ישמשו בהנ"ל לבשר ולקבל בשורות טובות
בגשיות וברוחניות גם יחד, הן בעניינים הכלליים והן בעניינים הפרטניים, אשר
זה לזה מסיע ומוסיף.

(מכתב ל懂得 כפר חב"ד, ח"י אדר א' תש"ט, נדפס באג"ק חי"ח ע' רכד)

* * *

...בנעם קראתי על דבר החענינותו האישית בהתחפותה כפר חב"ד,
ועורתו החשובה להתחפותה הדורא במקומות. ובמיוחד נהניתו לראות מסגנון
麥תכו שהחענינותו באה לא רק מצד חוכמו הראשית, אלא גם מתקיך זיקת
חויבת ואחדה לאנשי הכהן, השקפת עולם ופעולותיהם, שווה מחוק תקווי
שגם להבא יוסף לחת נפשו בוה, ותבוא עליו ברכה.

(אג"ק חי"ב ע' ריג)

יג. החותמת

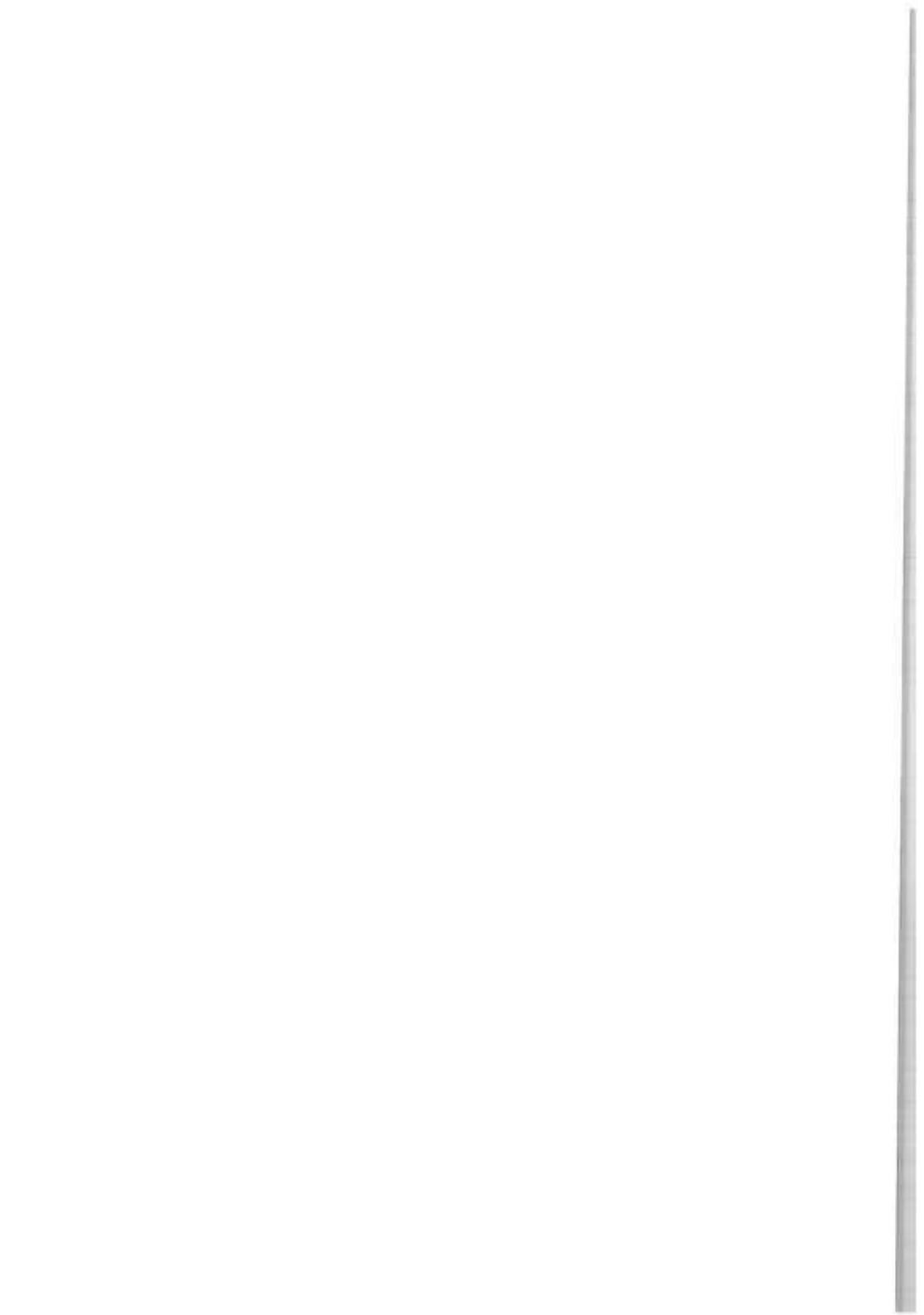
...כותבים אודורות החותמת הרשמית של הכפר, וביטה יודיעו בדיקת הנוטח.
(מכותב מנהלת כפר חב"ד, י"ז טבת תשע"ג, נדפס באג"ק חי"ב נ' רכב)

יד. העטקת ערבים

נתבל כאן מכתב אחד, אשר אף שרחוק הוא מהוני חב"ד אבל אהוב
ואוהר לענייניהם, בטענה, אשר חכוו חלק משדות הכפר לקבילן המעסיק
ערבים, ודוואן להROWSם שיעשה בדבר בחנווי הציבור וכו' ...

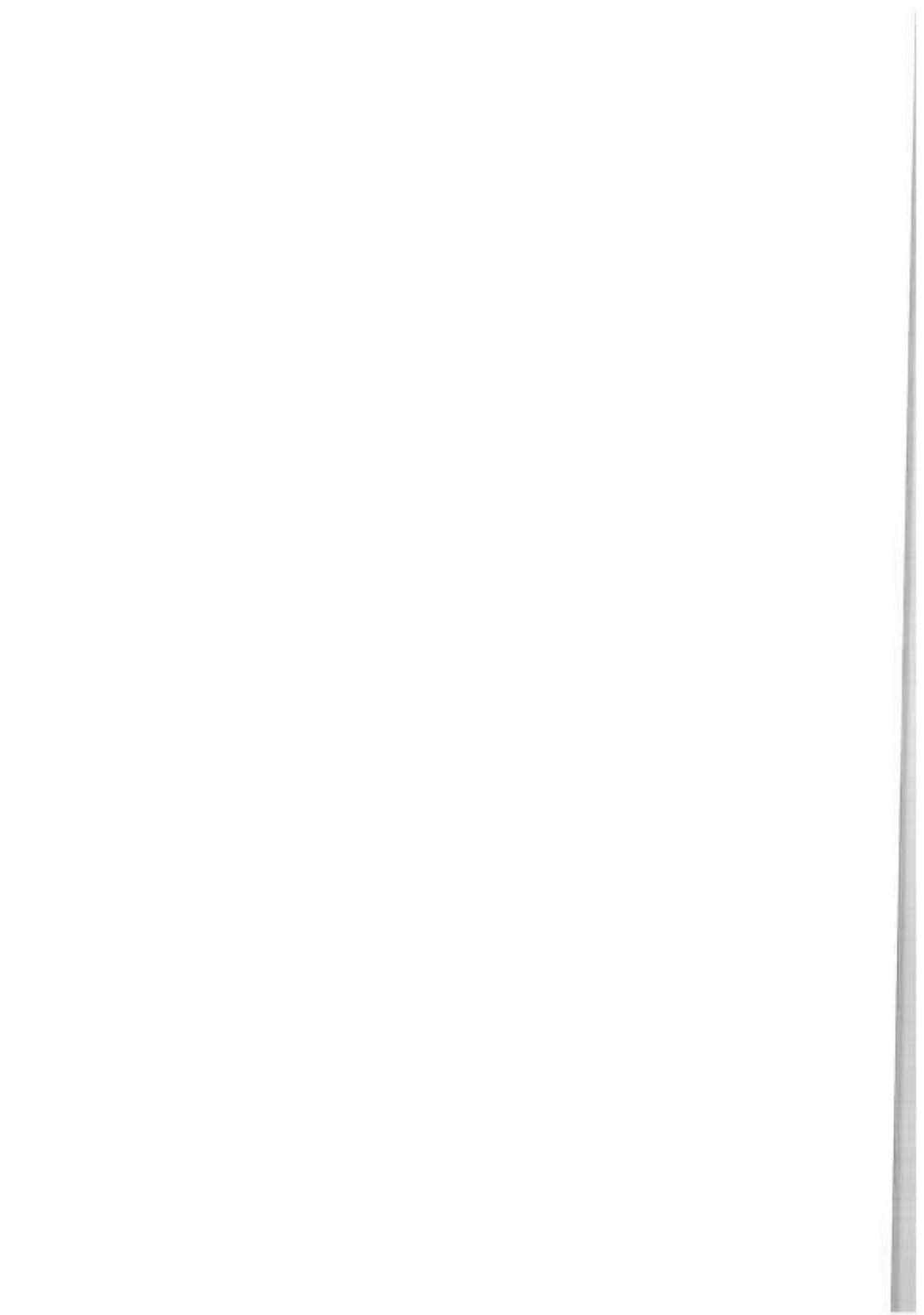
אין כאן ידיעות על נוכנות העניין, וכן האם החשש מיווסר. ובכל אופן
מעוררים שימת לבם להענין...

(מכותב מנהלת כפר חב"ד, כ"ה ניסן תש"יח, נדפס באג"ק חי"א נ' שצ)

פרק אחד עשר

הוראות והדרכות מיוחדות

פרק אחד עשר

הוראות והדרכות מיוחדות

א. שיעורי תורה

יש לראות לחוק את שיעורי התורה הנלמורים בכפר חב"ד, הן בנגלה והן בחסידות, כך שלא יימצא אף אחד וחיר מתוшиб כפר חב"ד שלא ייטול חלק באחד השיעורים בנגלה, ובאחד מהשיעורים ברא"ה .. ואלה שבאפשרותם ומסוגלים להשתתף ביזור משיעור אחד — תבוא עליהם ברכה. והשם יחברך אינו נשאר בעל חוב .. עברו לימוד התורה, וכברט לימוד התורה ברבים (ועל דרך זה בנווגע למצאות), הרי הקב"ה מוסיף בברכתו כמה פעמים ככה הן ברוחניות הן בגשמיות...)

(שיזות קודש תשכ"ט ד"א נ"י 486, בתרגום חופשי מאידיש)

ב. ספרי חסידות

...בהתעניות מיוחדת קראתי השורות ע"ד הספרי החסידות בכפר חב"ד, שבודאי הכוונה שיתאים העניין והמקום גם יתר, כוונתי שתהיי ספרי חסידות ולא ספרי על דבר חסידות, מתאים למקום כפר חב"ד, ואת אומרת מתאים לכוונת יסוד כפר זה — אורח חיים חסידייתי בחיי יומיום.

(אג"ק חכ"ה (תשכ"ה) ט' קצז)

ג. קרן גמ"ח

בשאלתכם, מהי כוונתי אודות גמ"ח בכפר חב"ד —

תמייני על השאלה, כי העניין כפשוטו — כיון שככל תושבי הכפר מתאוננים על חוסר כסף לממן כמה עניינים. אף שאין זה אלא בתרו הלואה, למה מסתפקים בקרן גמ"ח בזעיר אנפין, בה בשעה שיש אופנים לארנן קרן גמ"ח כפי הדרוש לצרכי הכפר. כמו שכתבתי גם במחצתי הקורם על יסוד

דבורי עם מר ש"ר שי שאמր לי ברורות, אשר בנקום מיוודדים ישם הנותנים הלוואות להון חורש של בעלי תעשיי קטנים וכיו"ב. כן אמר לי, שהציג לאחד [ט]קרנות הגמ"ח שכפר, שכאמ ינהלו ספרי חשבון וכיו"ב וראה שישתחף אחר המשדרים שהשפעתו עליהם [ב]סקום נכון בכדי להגדיל המפעל של הגמ"ח. ובודאי ישנן עוד אפשרויות בכך דא.

ובכל פלא שעלה דבר עניינים כאלו ציריכם להוורע בארץות הארץ, בה בשעה שכמה כפרים חדשים נתייסרו באה"ק ת"ו לאחורה, וכמה כפרים של עולים עניים מרודים. והלא אי אפשר שמקל כפרים כאלו אין ללמד דרכם ואופנים בהנוגע לנמ"ח בכפר חב"ד, ובהנוגע להנחלת העניינים הכלכליים בכלל.

בדרכי עם הרה"ח הר"א שי דרישין לא ידעת מהן"ל ולא הצעה ע"פ הידיעות Dao, שישנם משרדים שהשתתפו בקרנות גמ"ח עד ליריה בנד ליריה, [ובמיוחד מוכן] שכאמ תושבי הכפר יתן כל אחד בתור גמ"ח לאיזה שנים ליסוד קרן גמ"ח וייתתרלו במטרה הדורש אצל המשדרים הנ"ל, יהווה זה קרן שלרשותו יעמוד סכום נכון לנמ"ח.

(מכתב לעוד כפר חב"ד, ד' אייר תש"ז, נדפס באג"ק
חט"ז ע' קכט. וראה גם שם ח"ד ע' תקא)

ד. גנרטור ליום השבת

שמחתי במאור להתעוררויות לבב כמה וכמה (בן ירכו) מהתושבים כפר חב"ד — כתוככי כל תושבי כפר חב"ד — שליט"א לתיקן ג'נעעראטור עלעקטורי בשכיל כל צרכי כפר חב"ד בימי שבת קודש וכו'.

ובלי נדר אשhaft קופת כ"ק מו"ח אדרמו"ר נשיאנו — מייסד כפר חב"ד — ומנהלו — לסלק חלק העשיורי מכל ההוצאות הקשורות בזה.

והו רצון שיישו בכל זה בוריות הCY נדול, ויפת שבת אחת קורום! וכוח הרכבים מסיעתם, וברכת כ"ק מו"ח אדרמו"ר תלום ותצליהם בזה ובכלל.

המצפה ומשתוקק לבשורות טובות בזה ובכל כו"ב, וחותם בברכת פורים שמחה.

(מכتب לתושבי כפר חב"ד, עש"ק פ' זכור תשכ"ו,
נדפס באגריק חכ"ד ע' פה וראה גם שם ע' צו)

★ ★ *

...בוזואו הגעה לודיעעכם השמורה על דבר הקמת הנירטור בכפר חכ"ד, הפועל בשבחות ומים טובים.

לפענ"ד איז אדם א ניוואלדייקער עניין [=זהו עניין עצום]. והעיקר — שממנו יראו וכן יעשו, שמכפר חכ"ד יתפשט העניין בכל מקום בארץ הקודש ת"ג.

(קטע מיחידות הרה"ג ר' ברוך שמואון שניאורסון, ר"י "כוכב מיעקב — טשעבן"
(אדר שני תשכ"ג), נדפס ב"מקדש מלך" דיז' ע' שצו)

ה. אור התהועדות — גם בכוח

הגינוי השמור — אף כי בלתי ברורה כדי צרכה — אשר חלק חשוב מאנ"ש והחמיים נהנים בשבת מברכים לסעור שלא בכיהם, וכנראה שכוכונה היא לא לסעודה שלישית אלא לסעודה השני, זאת אומרת אשר בכיאתם להחפלה לבנות הכנסת הנה חוריים הם לביהם לפנות ערב או גם לאחר תפלת ערבית.

והנה אינני יורע אם גם בשנים שעברו הייתה דעת חכמים נואה מהנהגה כמו זו, וכמו שמהדר ניסא לחמו נגד הנחות העולם ובכלל בהם'שע הנהגות, הרי לאידך ניסא לא רצוי גם בהנenga בקצתו השני בתור הנהגה קבועה, אף כי לעיתים מוכרא הדבר ארויים פון ר"י כלטס [=לצאת מהכלים], כי בלאו וכי הרוי עלול האור להתחעם יותר ויותר, ומומן לזמן צריך להחוותו (אפריען). אבל ההנenga דכל מארך מסורת נפש בפועל וכו' צריכה לבוא מומן לזמן, ואין זה עניין דהנenga חמידית וכמכוואר בכמה מקומות ברא"ה.

והוא הדבר בנוגע לפרט הנ"ל, אשר אם לדעתו ישמעו — יסדרו

ההתועדות בשכת מברcin בօפן כוה שיבוא האור מהתועדות זו גם בכיתם של כל אחד ואחד מהמתועדים, והחלפת הבהיר תהי' רזק אבום השבת עצמו. וכודאי אפילו בשכת דימי החורף יש לחלק התועדות או לסדרה באופן כזה — שיוכלו לסייע סעודת שבת בbatisים, ולספר גם בבית על דבר עניין שבת מברcin בכלל, ועל דבר שבת מברכים מיוחד זה בפרט.

ותקוטי, שווה יעורר גם את הנשים והבנות לסדר מצנן התועדות בשכת מברcin, או במוואי השבת.

(מחכתב לאנ"ש והתמים דכפר חב"ד, ר' תשורי תשש"ז,

נדפס באג"ג ז"י ע' ג)

ג. התועודות — גם לדוברי עברית

...קבלה תלוות מכמה מהספרדים הרים בכפר ... שרצו ליהנות מיו התועדות ואין עלה בידם, כיוון שאינם מבינים אידיש. ומהనון שכאסיפה הכו קרויה ידנו אך לתקן העניים, והרי זה דבר בעתו כיוון שהחדש השכיעי הוא המושבע בכל.

(מחכתב להנהלת הכפר, כ"ח א' ג' תשש"ז, נדפס באג"ק ז"ג ע' תפד)

ד. משלוח מצה שמורה מהרב

שלחו לי מצה שמורה, ובקשה אשר וער הכללי של כפר חב"ד עם وعد הרותני והרה"ג הרה"ח הו"ח אי"א נו"מ כו' הרש"ז שליט"א מרא דארตรา בראשם — יחלקו לחושבי כפר חב"ד ולבחורי עסקני חב"ד אשר באה"ק ת"ז שליט"א.

וויי רצון שתפעל פועלתה, פועלת מיכלא דמהימנותא ומיכלא דאסותא במילואה ושלימותה.

(מחכתב לככל אחד ואחת אשר בכפר חב"ד, ב' ניסן תש"ב, נדפס באג"ג

חי"ט ע' רמב. וראה גם שם חטיו ע' יט. חי"ז ע' טג. חי"ח ע' רצב)

ח. נסיעה למירון בל"ג בעומר

כוראי ישתחפו גם אנשי הכהן המתאימים לזה בנסיעה למירון ביום ל'ג בעומר הבא"ל. ואלו הנשארים בכפר (או בשכבה שלפני ל'ג בעומר — גם הנו"ל — וכנסיותו ל'ג בעומר) — ימשיכו נ"כ שמחה זו בכפר חב"ד ע"י התועדיות ברכבי חסידות וברכבי הטעורות ומהם התועדיות גם נשיות וכוננות חב"ד, ר' עלייהן תחינה.

(המכתב למנהיגת כפר חב"ד, י"א איר תשע"ז, נדפס באג"ק ח"ג ע' מ)

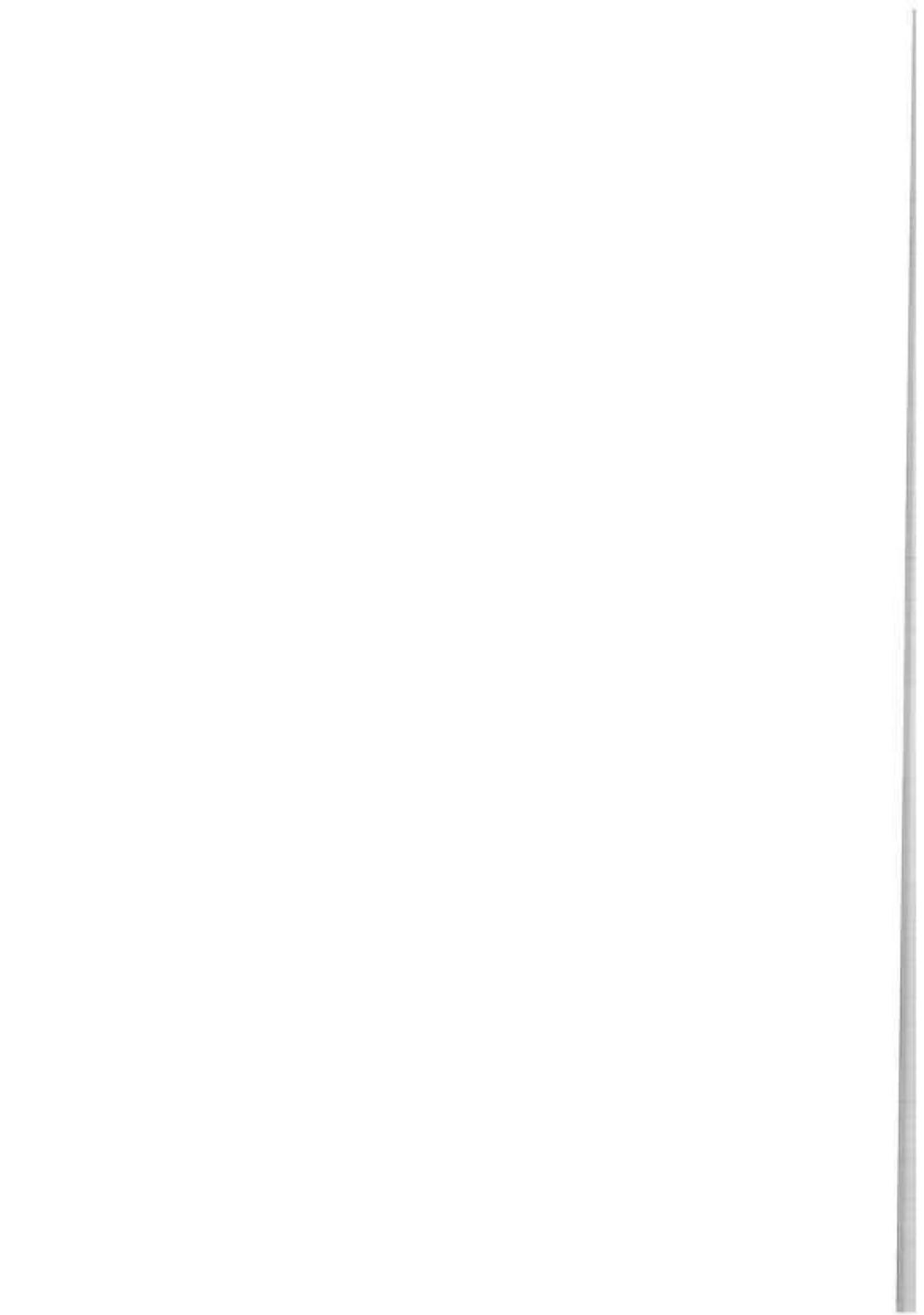
ט. הקמת התנהלותיות

לקבוצת אברכים בעלי משפחות מכפר חב"ד שבקשו את הסכמת הרבי להקים התנהלות בשליחותו, ענה הרבי:

הרי כל או"א מהם "מגויים לצבאות הויי" במקומו עתה — להפין תורה ומצוות הויי במקומו ובמוסדותיו ובסבירתו, ועל ידי זה מגן גם על כל הארץ גבולהו" — ואם רצונם להוסיף (וכדאי הוא) — יוסיפו בפועליהם במקומות.

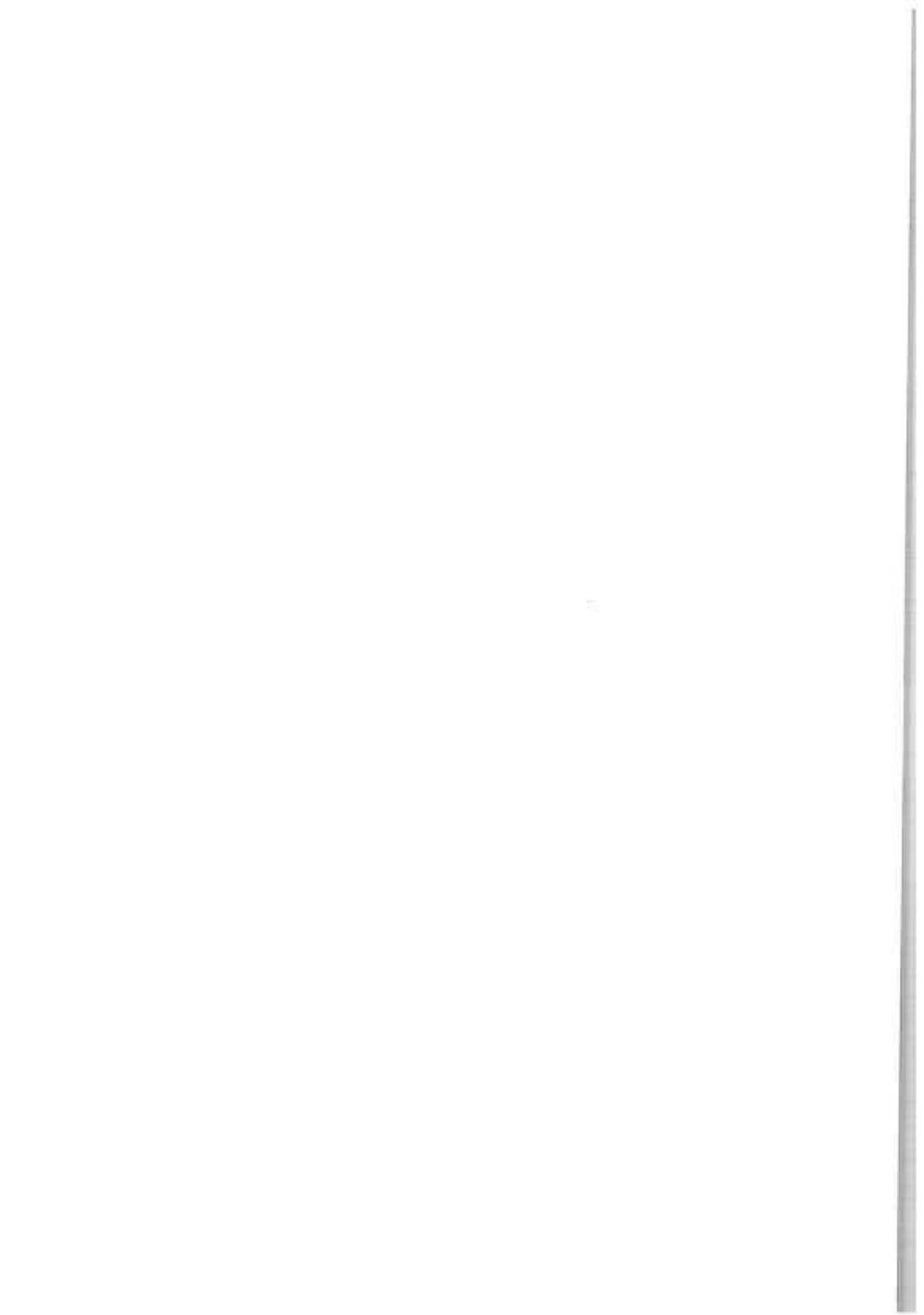
(מענה ח"י אדר שני תשל"ח)

הופפות

היסודות הרוחניים
של כפ"ח ונחה"ח
שני כתרים ועוד ...

היסודות הרוחניים של כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד

יחידות כללית

— לתוכשי כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד —

כ"ז תשרי ה'תש"ט

(הנהה הת' בלתי מוגה)

היסודות של כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד — תורה ומצוות / הנגגה נוכנה בתורה ומצוות — "כל לברכת ה'" / חסרון באהבת ישראל מפער על קבלת בריאותו של נשיא הדור / ה"הסברים" והтирוצים המונעים אהבת ישראל / ציוות לרבניים — "מאריך דאתרא" ומילוי הוראות הי"יעדים" שנבחרו בהכרעת הרוב / כוחן של נשי ובנות ישראל / כוחן של נשים בהפצת זואהבת לרען כמוך" / השלום — "כל מחזיק ברבו" / אהבת חינם וציוות ל"מרא דאתרא" ול"זועדים" — טובתו של כל אחד ואחת / ריקוד חסידי בדורן לגאולה

היסודות של כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד — תורה ומצוות

א. כידוע וمفורסם, נתמך כפר חב"ד — ולאחר מכן, כהמשך לזה, גם נחלת הר חב"ד — על ידי נשיא דורנו, כבוד קדושת מורי חמי אדמו"ר.

מיד עם היסוד, הורה נשיא דורנו את היסודות הרוחניים עליהם צריך כפר חב"ד (וכן נחלת הר חב"ד) להיות מושחת, עליהם יהי' מושחת ועליהם הנו מושחת. יסודות אלו יהיו תפקודם של התושבים, שיפיצו אותם בכל ארץ הקורש. "וממננו אורה ויצאה" — ממש יתפשט הדבר בכל הארץות כולם.

היסודות הם: לכל בראש, במובן בשם של "כפר חב"ד" — לימוד פנימיות התורה, נשמת התורה, חב"ד דתורה.

¹. ראה ראשי פרקים מוטולחות כי"ק אדמו"ר מהוריין'ץ ביהום יוסף, ובכ"מ.

וזאת, כמובן, יחד עם לימוד נגלה רתורה.

שהרי פנימיות התורה ונגלה דתורה הם בדוגמת נשמה וגוף², שכל אחד מהם וcock לשני ונשלם ע"י השני.

זה דרוש גם, כמובן ככמה מקומות³, את הקדמה עכורת התחפה.

שכל זה בנווע ל"ואהבת את ה' אלוקיך": כיצד מראה יהודי שהוא אוהב את ה' — לכל בראש ע"י שהוא עובד את ה' נחפה; לאחר מכן ע"י לימוד תורה שהוא חכמו ורצו של ה'⁴; והלימוד מכיא לידי מעשה⁵, קיום המצוות בהידור בחיי יום.

יחד עם זאת, אומר רבנו הוקי⁶, ש"ואהבת את ה' אלוקיך" חד הוא עם "ואהבת לרעך כמוך"⁷. א"כ הרי גם זה מהיסודות הראשוניים עליהם מושחת כפר חב"ד, בהמשך אליו — נחלת הר חב"ד, וכן המקומות הנוספים שיבנו לאחר מכן בעורת ה' בארץ הקודש. שכולם קשורים באהבה המשולשת — אהבת ה', אהבת התורה ואהבת "ואהבת לרעך כמוך".⁸

הנהגה נכונה בתורה ומצוות — "כלי לברכת ה'"

ב. הנהגה באופן כוה ממשכת ברכות ה' בכלל, ובפרט את הברכה המשולשת בתורה הכתובה ע"י משה רכנו. ובעניננו בפרט ובעיקר — את ברוכתו של מייסד כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד, שהיא "ברכה נשכחת" ו"פעולה נשכחת" באופן דמוסיפ והולך ואור.

בברכה זו "הכנים את עצמו" מישר כפר חב"ד, כאמור "אני נפשי בתחום

2. זה ייגן נגב, א.

3. ראה לקוית ברכה צע. ב. קונטרס עץ החיים פייא ואילך, שם פכיה ופליג.

4. תניא פ"ד (ח. סע"ב). ובכ"מ.

5. ב"ק יז. א. קידושין מ. ב.

6. ס' השוחות הישית ע' 3². אגרות קודש מהוירוי'ץ ח'ב ס"ע טה ואלך.

7. ואתחנן ג. ה.

8. קידושים ט"ז, ית.

9. ראה ס' השוחות שם.

יבית¹⁰. הוא ה"י בטוח שינגן לפני הוראות אלו, ולא יניחו לעצם לлечת שולל אחרי ה"אל ו/or אשר בקרבר¹¹, שלא יתפתן להסבירים שבאים מתחז עצמו או מבחן — מבחוץ לקרושה — אלא ינתנו לפני הוראות מייסר כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד, ובאופן דמוסיפ והולך ואור.

חדרון באהבת ישראל מפרייך לקבלת ברכותיו של נשיא הדור ג. בעורת ה', ובהתהפתחות של תושבי כפר חב"ד ותושבי נחלת הר חב"ד נבנו כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד, והם נמצאים בתחום התפתחות והתפשות, "כפורה עלתה ניצה"¹².

אבל, לצערנו, ההתפתחות אינה באותה מירה ובאותה שלימות, כפי שרצה מייסר כפר חב"ד, שהוא גם מנהלו בפועל. כיצד יתכן דבר שכזה? והרי הקב"ה נותן את ברכתו מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה¹³?! והרי ה"מצוע המחבר" — נשיא דורנו ב"ק מוח ארמור", "טובי" עין הוא יבורך¹⁴, נותן גם הוא את ברכותיו והצלחותיו, ובאופן ר"מוסיפ והולך ואור¹⁵? מروع אם כן לא נוצלו הכרכות במילואן?! ומאר מאיד ("נאר וויט") לא נוצלו במילואן!?

ההסבר היחיד שיתכן לכך: משום שבעווננותינו הרבים הי' חסר בעניין של "ואהבת לרעך כמוך"!

ה"הסבירים" והתירוצים המונעים אהבת ישראל

ד. בודאי יש לכל אחד הסבירים שהוא הצדק, וא"כ חסר לחבירו, ומדוע א"כ עליו לקיים את "ואהבת לרעך כמוך"?

10. שבת קה א (ע"פ גירושת העי). וראה לקויה שליח מה, סע"ה, אהבת יתרו ע' תחקא ואילך.

11. שבת קה, ב.

12. ל' הכתוב — וישב מ, ג.

13. ברמה של לישית רברכתי המונו.

14. משליכי בכ, ט. וראה וחץ קל, א. המשך תעריב חיב ע' אללא.

15. ראה גם "משיחת" שיפ תולדות, מבה"ח ועריך כסלו ה'תשס"ט — בקשר עם בסיס השלוחים שי' — ס"א.

אך מבוואר בחסידות — וגם בנגלה רתורה — שכל הסברים אלו באים מה"לעומת זה" שאינו רוצה להניח ליהודי לקיים את שליחותו — "לשמש את קוני"¹⁶ — מתק שמחה וטוב לבב.

ובפרט כפי שהבעש"ט פירש — ונשיא דורנו חור על כך פעמים רבות — שאהבת ישראל צריכה להיות "כמוך" בפשטות¹⁷: ברייך כפי שיודע את הטענות עצמו, ובכל זאת אין הדבר פוגע כלל באהבתו את עצמו, אך ברייך להיות גם בונגעו לוולה. ובפרט שהטענות עצמו הריהם וראי, ואילו חסרונות השני הריהם ספק בלבד — שהרי יתכן שהוא מנוי או שהוא רק מדמיין שחרר לשני, בוראי וכוראי, אם כן, שצורך להיות "על כל פשעים" (אם ישנים בכלל פשעים) תכסה אהבה¹⁸. אם האהבה (לעצמם) מכסה על פשעיו הוא, על אחת כמה וכמה שצERICA היא לכוסות על פשעי הולת, שיתכן שככל ה"פשע" אינו אלא דמיון או גזומה שלא בערך.

ובפרט שראים בעניبشر כיצד הנגנה זו (שלא באהבת ישראל) מוקתת ברכות ה' וברכות מייסר כפר חב"ד — כ"ק מו"ח נשיא דורנו!

והרי בוראי ניתנה גם הברכה (כברכות ה' שניתנו ע"י נשיא דורנו לכל יהודי, ובפרט לחשבי כפר חב"ד ונחלת הור חב"ד, אנשים נשים וטף) לקיים את הツיווי "ואהבת לרעך כמוך" בשמחה ובכבוד לבב ובטיולו.

והרי ציווי זה הוא "כל גדול בתורה"¹⁹ לכל ישראל. על אחת כמה וכמה כדי שתורת החסידות מבארת זאת באורך, וגם בדברים פשוטים. מובן א"כ מעצמו עד כמה לצERICA אהבה זו להיות בכל ה"שטורים".

וא"כ, כאשר ישנו איזושהו הסבר הגורם להתנגד בעצמו הייך "ואהבת לרעך כמוך", או שנורם שהשני יעשה הייך "ואהבת לרעך כמוך", או שעשו עצמו באילו אינו מבין מה השני רוצה ממנו, ועשה משחו כי לחת לעצמו

16. משנה וברייתא סוף קידושין.

17. ראה גם לקויש חי'ב ע' 300. שם ע' 435.

18. משלו י. יב.

19. תוריב ופרשיו קדושים יט. יות.

דין וחשבון (משמעותו רוצה تحت עצמו דין וחשבון) שווה נגר "ואהבת לרעך כמוך", הרי א"כ והוא נגר "ואהבת את ה' אלקיך" ונגר רצונו של מיסדר כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד ומנהלו בפועל!

וא"כ אין זה משנה כלל אולי הסברים יתנו לעצמו — עליו לדעתה שככל הסברים אלו אין להם עסוק עם נשיא דורנו! נשיא דורנו רואה את האמת כמו שהוא, והוא רוצה אך ורק את תוכתו האמיתית, בטוב הנרא והגנלה, של כל אחד ואחת!

וסופ סוף הרי נשיא דורנו יבצע את רצונו, שהי "ואהבת לרעך כמוך". אך — כפי שאמר נשיא דורנו כמה פעמיים²⁰ — הלא חסיד הוא פיקח, למה א"כ להמתין ולדוחות למחר דבר שאפשר לעשות היום?!

ציות לרבענים — "מאי דאתרא" ומילוי הוראות ה"זערדים" שנבחרו בהכרעת הרוב

ה. וטמיא לבוגר לפועל (והרי מרבים אך ורק בוכותם של ישראל): יש לדעת שהן בכפר חב"ד והן בנחלת הר חב"ד יושם ה"מאי דאתרא", הרבענים. ובין אם מסכימים לפסק דין ובין אם לא מסכימים לכך, אומר השולחן ערוך, שהוא רצונו של הקב"ה, שצורך לשם בקול הרבי!

ובוגר לפועל: לאחר שהרבנים אישרו את הבחירה — שהתקיימו בעבר בהוה או בעתיד, הן בכפר חב"ד והן בנחלת הר חב"ד — הרי לכל בראש יש למלא את הוראות הרבענים. וממי לא מובן שיש למלא את הוראות ה"זערדים" ה"ארגונים" או המוסדות האחרים שנתייסדו ונבחרו ע"פ הוראות הרבנים "מאי דאתרא" לפי דעת הרוב.

וגם אם קודם די" מיעוט שסביר אחרת, ויתכן שהוא מהם טעמים והסבירים לכך — הרי לאחר שהוא כבר הבחירה, או נתקטל המיעוט ושוב אינו מצויות בפני עצמו.

20. ראה ס' השיחות תש"ב ע' 6. שם ע' 111.

וא"כ, הרי מוכן שכוראי וכוראי לא יעשו, רחמנא ליצלן, שום דבר שעlolל לפגוע בפעולות הרבניים והוועד". ובאיוז אופן שיהי: הן שלא לעשות באופן גליוי, הן שלא לעשות באופן נסתר, והן שלא להעמיד אחר שאינו מבחין מה הוא עושה (או שהוא כן מבחין) שיעשה כן (פעולות שעlolל לפגוע בהנ"ל). ואם אפילו הי' כן בעבר, הרי "מה שעבר — עבר". ומכאן ולהבא ישכן השלום, שלום אמיתי.

[ומה שמנשים לכוסות על השלום בכל מיני הסברים — הרי, כאמור לעיל, כל הסברים אלו אין להם ערך עם נשיא דרוננו, אשר רואה את האמת כמו שהיא!].

ו. ומילא צרכים כולם — אנשים נשים וטף — לזכור שציריך להיות האמת והשלום אהבו²¹. ואם לכל ישראל נאמר שצ"ל "האמת והשלום אהבו", הרי על אחת כמה וכמה שציריך להיות בן במקומות שיש להם ברכה מיוחדת מנשיא דרוננו, ברכה שהולכת ונמשכת, ובאופן דמוסיף והולך ואור. אלא שנשיא דרוננו מתחנן וمبקש: "עמדו הכנן כולכם"²² לנצל את הכרכות באופן הבי טוב, בטוב הנראה והנגלה.

וה"בלי" לכך הוא, לכל בראש — כפי שטマー נשיא דרוננו²³ את מאמר הצמח צדק — אל"פ — ב"ית: אהבה — (מביאה) ברכה. [הוא פירש נם את המשך: גימ"ל — דלי"ת, אלא שאיני רוצה לחור על כך, כי כוראי לא שיק הרבר כלל, ולא יראה ולא ימצא, בכל עניין כפר חב"ד ונחלת הר חב"ד].

מה שעבר — עבר, ומכאן ולהבא שלא הי' צורך לדבר על עניינים אלו. שכן עתה נתקטל מה שפעם הי' מיעוט והי' רוב — עתה מוכರח שתהי' אחירות אמיתית, מיווסרת על אהבת ישראל אמיתית.

21. זכריה ח, יט. רמב"ם סוף הל' תענות.

22. מכ' כי אדריך תרכיז (גרופס בקונטרא לו בתחילתו — טהיהם קונטריסים חיב שעז, באנורת קודש אדרמייר מהוריינץ חיד' ע' רעט).

23. שיחת אוחשי'פ' תרציה סייד (טהיהם תש"א רוש ע' 245).

ואפילו אם נרמה שהדבר קשה לביצוע — אין זה אלא פיתוי של ה"מלך" וכן וכיסייל²⁵ המנסה להוליך שולל יהורי ולפתחתו שקשה לו לקיים "כל גודל בתורה". ובפרט ש"כלל" זה נתרеш ונתבאר ע"ז נושא דרונו במכחבי המיויחדים לכפר חב"ד, במאמריו, דבריו אלקיים חיים, ובשיחותיו הקדושות בארכובה.

ובודאי היה מעתה "כפלים לתושי"²⁶: אפילו אם פעם הי' נרמה שלא מרוצים וכו' (ואולי הי' זה יותר מודמיון), הרי מכאן ולהבא נדרש "כפלים לתושי" — לבסם ולהזק ולփיז את כל עניינו כפר חב"ד וכל עניין נחלת הר חב"ד, כמו"כ בישובים שיוקמו בע"ה באה"ק, ובאופן דמוסיפ והולך ואור, וכי המטופר בתורתנו, שהוא "תורת חיים" — הוראה בחיות: "אין דבר העומד בפני רצון"²⁷ — אם רק הי' רצון אמיתי (רצון כפי שצරיך להיות ליהודי, שהרי זהו רצון הקב"ה ורצון נושא דרונו) יוכל לבצע ואת לכל בראש בפועל. יותר על כן: יעשה זאת בקרוב מאד בפועל, ובשמחה ובטוב לבב, ובאופן דמוסיפ והולך ואור.

כהן של נשי ובנות ישראל

ז. התורה גם מספרת לנו כי לנשי ובנות ישראל יש השפעה גroleה מאד על בעליהן, וכן על הוריהן, אחיהן ו坎坷יתיהן. מובן, א"כ, שקיים כל עניינים אלו תלוי בהן. ובודאי הן תראינה דוגמא חי' בכר, ובשמחה ובטוב לבב. וכך לא תהי' ל"מלך" וכן וכיסייל" שום דרישת רגל לא בכפר חב"ד ולא בנחלת הר חב"ד.

ו"קרוב אלקיך הדבר מאיד בפרק ובלבך לעשותו"²⁸. צריך רק לרצות באמת, לא לשים לב לחישובים אישיים, ולסגור על חישובי של נושא דרונו, ב"ק מוח'ח אדרמו"ר.

24. קהילת ד, יג. קהיר-עה'פ, מדורש תהילים (באבער) ט, ה. זהיא קעט, סעיף.

25. ראה שמריר פמיין, א.

26. הובא בכ"מ — ראה סה"מ תש"ג ע' 12 ובהערה שם.

27. נצחים ל, יד.

שהרי נשיא דורנו תורה ברור, שכל יישוב יהודי (ומכל שכן יושב שנחניכסך על פי רצונו וכפי רצונו, זכה לברכותיו באופן דמוסיף והולך ואור) צריך לנוהג בדיקת כפי הוראות הרכנים "מאריך דarterא". וא"כ, כאשר הם קובעים מוסדרות או "וועדים", שנבחרו ע"פ דעת הרוב, הרי זהו "ווער" לא רק של הרוב אלא גם של המיעוט, ועד שמתכטל החילוק בין דעת הרוב לדעת המיעוט.

וכולם יחד ניצבים ב"קהל גדור" ²⁸, ומפיצים, מתוך שמחה וטוב לבב, את מצות "ואהבת את ה' אלקיך" [שהיא שורש לכל רט"ח מצוות עשה] ²⁹. והרי אחת מרמ"ח מצוות עשה הוא מצות "את ה' אלקיך תירא" ³⁰, שהיא שורש וכוללת את כל השם"ה מצוות לא תעשה] ²⁹. ובפי שהוחרר לעיל מאמר רבני הוקן (שנשיא דורנו חור עליו) ש"ואהבת את ה' אלקיך" חד הוא עם "ואהבת לרעך כמוך".

כהונת של נשים בהפעצת "ואהבת לרעך כמוך"

ח. ואם אפילו היו פעם טענות לזה על זה — הרי כי אם אנו עתה מראש השנה ויום הכיפורים, בהם מחל ה', סלח וכיiper לנו במחילה וסליחה וכפירה גמורית; וחוץ כדי כך אמר, שבוראי זה יביא למחילה וסליחה וכפירה גמורים בין איש לחברו, בין יהודי אחד לולתו. ובפרט שכולם שייכים לאלו ההלכים באורחותו של נשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדרמו"ר.

לפיכך, בנוגע למcano ולהכאה: מה שי"י — הרי מפני טעות או מפני צער וכיוצא בו, ו"אין אדם נחפס על צערו" ³¹. אך מכאן ולהכאה תראינה הנשים דוגמא חי' בכך.

ובפי שהנשים הראו ואת במשכן, שהן הן הראשונות ³² להביא מהדרבים היקרים ביותר של汗ן, ובנוריותם לב, לבניין המשכן. זאת, כדי שהמשכן יבנה

ל. 28. בכתבוב — ירמי לא, ג.

29. תניא פ"ד (ח, א).

30. ואתחנן ג, יג, עקב י, ב

31. ב"ב ט, ב, פס"ז חוקת ב, ג

32. מדרש הגיגול ורמב"ן יקהל לה, כג, וראה בהנטמן בתו"ש שם אות עא.

מה שיתור מהר ומה שיתור טוב, כרצון ה'. וכן צריך להיות בוגע לבניין ה"מקדר מעט" — בנין כל בית יהודי, ובפרט בנין הרבה בתים יהודים בעיר או במושב. ובפרט שהוא מושב חסידי, ישוב חסידי אמיתי, לפיק, מכאן ולהבא בודאי יוסיפו כולם, והנשים והבנות בראשם, בהפצת "ואהבת לרעך כמוך", באופן שיבואו למעשה בפועל בהנהגת יום יומית באופן כוה.

השלום — "כלי מחזיק ברכה"

ט. וזה יוסיף בכרכות ה' בכלל, ובמיוחד בכרכות ה' ע"י נשי דרונו לכפר חב"ד ונחלת הר חב"ד, שייהו באופן דמוסיף והולך. וימלאו תפקודם מתוך הרחבה, ובאופן דמוסיף והולך ואור — להפיץ את המיעינות בכל ארץ הקודש, "ארץ אשר עני ה' אלקך כה מרשות השנה ועד אחרית שנה"³³. ולעתות זאת מתוך הרחבה, ומתוך בני חי ומווני רוחחי, ובכלום רוחין.

וכפי שנאמר בפרשת השבוע: "אללה חולדות נח נח איש צדיק תמים הי' ברורותיו"³⁴, ומפרש ריש"³⁵: "חולדותיהם של צדיקים מעשים טובים". ועל ידי כך נעשה "ニיהא בעליונים ונוייא בתהותונם"³⁶ (פעמים "נח") — שתהי' מנוחה אמיתית ושלוה אמיתית, שזה קשור בשלום אמיתי, בין כל חושך לכל החשבים, ובין כל החשבים בין לבין עצם. וכל אחד מהחשבים וכולם יחר יהו דוגמא לשלם אמיתי לכל בני ישראל בכל מקום שם.

וכך יהיו גם דוגמא לכך שהשלום הוא "כלי מחזיק" את ברכתו של הקבר*ה'*; שהשלום מוסף בכרכה בכל הצורך מיריו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה.

33. עקב יא, יב.

34. ריש פרשת נת.

35. עזה"פ.

36. ביר פיל, ה.

37. סוף עוקצין.

אהבת חינם וציות ל"מרא דאטרא" ול"זוערים" — טובתו של כל אחד ואחת

יו"ד. וכקרוב ממש יוכל כל אחד לומר בלבו פנימה, בין לבין נשי דרונו, כי הנה מקיים וממלא (וכן יעשה גם להבאה, ובאופן דמוסיף והולך ואור) את רצון נשי דרונו, שיהי "האמת והשלום אהבו", ו"אהבת לרעך כמוך". ואפילו אם נדרשת לשם כך "אהבת חינם", הריווח מקיים את "ואהבת לרעך כמוך". ובפרט שאין זו "אהבת חינם", אלא אהבת הוא יהודי נספף שחי יחד עמו שנים רבות כל כך, ושניהם יחד שייכים לאותו "רועה נאמן", ב"ק מוש"ח אדרמור", שהוא ה"רעיא מהימנא". א"כ, אין זו "אהבת חינם" ח"ו, אלא אהבה מוצדקת "במאה אחוו" וכשלימות.

ואפילו אם יש לו ספק (אם גם במקרה כוה צ"ל כן), הריווח פועל עם כל ה"שיטורעם" ב"ואהבת לרעך" עד אפילו "כמוך". וכן דואג הוא שינהנו כך גם כל אלו שיכל להשפיע עליהם.

וכל זה מתחילה מכך שנוהנים ע"פ הוראות התורה והשולchan ערוק, ומציאות לרבני ה"מארוי דאטרא", ול"זוערים" שהרבנים קבועים קבועו. ייקבעו.

ולא לחפש בזה פירושים ורכמיים וכו'. הכוונה היא לטובתו של כל אחד ואחת, בגשמיות וברוחניות גם יחד, ואין הדבר תלוי אלא ברצון.

יא. וכשיהי רצון אמיתי, יהיו הדכר גם מתווך עונג אמיתי — לכל בראש שיהי נחת יהורי חסידותי אמיתי מהילדים והנכדים; ולקבל נחת גם מתווך בריאות טובה ופרנסה טובה ומצב רוח טוב. ולהתכוון לקבלת פניו משיח זר��נו מתווך שמחה וטוב לבב.

שכן משה צדקנו מהכה שיסיימו את ההכנות לקבלתו. שההכנה לכל בראש היא — אהבה אמיתי בין אדם לחברו ובין איש לאשתו. וכאמורו, והוא "כל גדול בתורה", יש לעשות כן אפילו אם תהי זו "אהבת חינם" (אם יש צורך בכך).

ועי"ז מתגלה מיד מה שכותב "אהבתם אתכם אמר ה'"³⁸. וכפי שמספר נשיא דרורנו³⁹ בשם רבנו הוקן, את גורל הנחת רוח והתעונג של הקב"ה כאשר הוא רואה את ילדיו נוהגים בינם לבין עצם באהבה ואחווה ורעות אמתיים, ואינם מניחים לעצם ללכת שולל אחריו פירויי ה"מלך וכן וכיסיל". אין הם מתחפשים כלל לדבריו באיזה עניין שייהי, ובפרט בעניין שהוא "כל גدول בתורה".

וכשנוהגים כך, או רואים, כגון, ש"חולדותיהם של צדיקים מעשים טובים" (כפרש"י), ובאופן דמוסיפ וחולך ואור.

ונעשה "נזה נזה" — "ניזחא בעליונים וניזחא בתתונים", מנחת עצמו, ומנוחת כל היישוב, ומנוחת כל ארץ ישראל. ומנוחה הקשורה בעונג ובשמחה אמיתיים, ובריאות טובה, ופרנסה טيبة.

ועי"ז יתרחב ויתפשט ויגרל מעלה מעלה, הן כפר חב"ד הן נחלת הר חב"ד והן היישובים האחרים, ועוד שכן יהי' בכל ארץ ישראל, הן בכנות והן באיכوت. ותהיי "שנת אורה" "שנת ברכה" "שנת גאולה", במהרה בימינו ממש ע"ז משיח צדקנו. אמן כן יהי רצון.

★ ★ *

ריוך חסידי בדרכן לנואלה

יב. מסתמא כבר קיבל כל אחד מכם دولار, שתעמור [וכות] הצדקה לכל אחד מכם ולכלום יחד (שהרי היא [הצדקה] מקרבת את הגאולה⁴⁰), שניגאל כל אחד מכל העניינים הבלתי רצויים ומכל המחשבות הבלתי רצויות.

וישידע כל אחד שאין הוא עושה בכך טובה למצחו אחר — לכל בראש הריווח עושה טובה לעצמו, לאחר מכן מכון הריווח עושה טובה לכל כפר חב"ד ולכל נחלת הר חב"ד. לאחר מכן הריווח עושה טובה לכל ישראל. לאחר מכן

38. מלאכי א, ב.

39. ס' השיחות הישית ע' 750. "התמים" חוברת ב' ע' עב (פג, ב) ואילך. וודא.

40. ביב, א. וראה תניא פלי' (מה, ב ואילך).

הרינו עושה טובות למשיח צדקנו, המכח ומצפה שיטיימו כבר את העברות של "ואהבת לרעך כמוך", יחד עם "ואהבת את ה' אלקיך", "ומיר חן ננאין"⁴¹, ומיר משיח בא.

ובאים לירושלים, "קרת מלך רב"⁴². ושם גופה — להר הבית. ושם גופא — ל"מקדש אדר' בוננו ייד"⁴³. ורוקדים שם כולם יחד ריקוד חסידי על הר הבית. וכן רוקדים גם בדרך אל הר הבית. וכן גם רוקדים בימים האחרונים של הנלות (הן היהודים שכחוו הארץ והן אלו שבארץ ישראל), שמשייםים את חורש תשרי כאשר לוקחים עמו את שמחת התורה שבאים שמחת תורה, ואת ה" Yoshmata b'hengr" שבסוכות "זמנ שמחתנו" (שלפניכן).

ומסייעים את הימים האחרונים של תשרי מתח שמחה גroleה ותעונג אמיתי והחלחות טובות, ונכנעים בריקוד לחורש חנון, שכבר בירכונו בשכת בראשית (שלפניכן), והיינו שכל הברכות ישנן כבר "במושמן" ובכטוב הנרא והנגלה.

ותה' "שנת אורה", "שנת ברכה" ו"שנת גroleה"; "שנת תשובה", "שנת חפלה" ו"שנת תורה"; יחד עם כל הברכות מידו המלאה הפتوוחה הקרוישה והרחבה של הקב"ה, בכל המctrך בגשמיות ובברוחניות גם יחד.

★ ★ ★

יג. אם ישנים באלו שעוד לא קיבלו דולר — שינשו עתה לקבל. ראוי ונכון שייעשו התהועדות חסידית, ויקבלו מיד החלטות טובות בכל האמור.

השתתפותו יהיה כאשר אהוי במקום אחר, אך ברוח — הנהני כאן. ספר השיחות תש"ם (בהוצאת ועד הנזירות התימנית, תש"ט) ח"א ע' 508. וראה גם שיחות קודש תש"ם (בהוצאת הניל, תש"ט) ח"א ע' 315. בתרגום חופשי מאידיש

□ ● □

41. ר מבים הל' תשובה פ"ז היה.

42. תהילים מה, ג.

43. בשלוח טו, ז' ובפרשיותו. וח"ג רכא, א. ווער.

שני כתרים ועוד...

airyous רבים נערכו בכפר חב"ד משך שנים קיומו. בין האירועים הגדולים בולטים במיוחד שלוש חגיגות "הכנסת ספר תורה" בהן ה' הרבי מערב בעצמו, ולשניים מהן צירף הרבי כתור תורה. על סדר השתלשות הדברים, יחד עם הנעשה מאחורי הקלעים, מסופר בעמודים הבאים (מתוך שבועון "בית משה", גליון 181 ע' 22).

א

חודש ניסן של שנת ה'תש"ח צוין בכפר חב"ד בבנייתו של בית הכנסת 'בית מנוח'. כהכנה לחגיגת חנוכת הבית פנה מי ששמו כורך בתהיליכי הבנייה של המקום, ר' זושא דיבקין, יחד עם ר' אברהם לידר, אל הרב חזוקוב וביקשו ממנו להזמין את הרבי לחגיגת חנוכת הבית.

מעברו השני של קו הטלפון נשמע קולו של הרב חזוקוב אולם הי' ברור כי הרבי מאזין אף הוא לתוכן השיחת. ר' זושא ור' אברהם מסרו כי הם מבקשים להזמין את הרבי לחנוכת בית הכנסת שזכה להיקרה על שמו, במהלך השיחה הדגישו השנאים כי הם מבקשים מהרבי שיתגלה כמלך המשיח. תשובהו של הרבי הייתה ברורה – "צריכים בכתב".

התשובה הייתה מפתיעה והעמידה את השנאים בפני בעי', הזמן הקוצר שעד לרשותם עד לחנוכת בית הכנסת, צימצם במאוד את האפשרות לשלהוח את כתב הזמנה בדוואר. בשיחה נוספת נוספה עם הרב חזוקוב התבררו הדברים. הרב חזוקוב חזר על דבריו של הרבי, ואף ביאר שכשומיניס את הרבי לאروع צrisk לעשות זאת בכתב. השיחה נסתימה בלי להותיר ברירות... מכאן החלו העניינים להתנהל במהירות.

מהלך השיחה כולה הוקלט והושמע ברחבי הכפר. ר' משה טלוניס ע"ה ניסח מכתב הזמנה לרבי בו הזכיר, כי הזמנה מהוועה גם בקשה נפשית מהרבי להתגלות כמלך המשיח. ההתרגשות בכפר הייתה עצומה. המקווה נפתח עוד

באוטו ערב ומאות תושבים מיהרו לטבול ולהתום בחרדת קודש על כתוב ההזמנה.

כשהצטברו לעלה מאלף חתימות, מיהר הוצאות המוחד – שהוקם ע"י ר' משה סלונים ע"ה, ויבלחט"א לר' זושא ריבקין ור' אברם לידר – לחשוב מי יהיה השlich שיגיש את הזמנה לרבי. שמות רבים עלו במהלך האסיפה, שמות שנשללו אחד לאחר. בסופו של דבר הוחלט, שהיות ור' זושא הוא שפועל בבניית בית הכנסת ואף ביקש לקרוא אותו על שם הרבי – יسع הוא, להגיש את כתוב הזמנה.

ר' זושא הגיע לחצרות קודשנו ביום חמישי, ובקש מהרב חודקוב להכנס למסור את החתימות לרבי, אולם בקשו נעננה בסירוב. ר' זושא מצידו התעקש למסור את החתימות באופן אישי אך בקשו נותרה בעינה. על המשך השתלשות הדברים מספר ר' זושא עצמו:

"הזמן שעמד לרשותי היה קצר. מחד, רציתי למסור את החתימות לרבי באופן אישי, ומайдן לא רציתי להפסיד את כל הקופה. בצד לי שוחחתי עם ר' איצ'קה גנצבורג וביקשתי את עצתו. ר' איצ'קה יעץ לי להשאיר את החתימות במהלך השבת ל-5777, להטמין אותם בסירטוק במהלך תפילה ערבית של מוצאי שבת ומיד לאחר ההבדלה לתיתם לרבי.

"וכך היה. כאשר הרבי יצא מה'זאל' לכיוון חזרו הך, הבחן כי וחיך. מסרתי מיד את החתימות לרבי, והוא נטל אותם והמשיך הלאה. המשכתי להמתין מחוץ לעدن התהתקון עד שהרבី יצא בדרך הביתה. הדלת נפתחה הרבי יצא במלוא חזרו, וכשהבחן כי אמר בקול רם 'א גוט וואך' פנה לבתו.

עבורה שעה. חזרתי ל-5777 מן המקום בו התאסנתי, ולהפתעתני הבחן כי האור בחדרו של הרבי דלוק. עובדה זו עוררה את סקרנותי שכן ה' זה ארוע לא שיגרתי לחלוין, שהרבី ישוב מביתו ל-5777 במוצאי שבת. המתנתה איפוא על המדרכה מול הכנסתה עד שהרבី יצא. בעבר זמן מה יצא הרבי, מתחת לזרועו הבחן בכתוב הזמנה עם החתימות. הרבי הבחן כי, חיך חיוך רחוב ואמר שוב 'א גוט וואך'."

יום ראשון בבוקר. הרבי מעביר באמצעות המזciות סכום של 600 דולרים וمبקש למסור אותם לר' זושא "בעור החתמים בלבד". ר' זושא מקבל את

הכסף אובד עצות, למעלה אלף חתומים, ורק שש מאות שטרות של דולר. ר' זושא פונה אל הרב הוזקוב וمبקש עזה כיצד לחלק את הכסף. הרב הוזקוב לא מנדב את העזה שרצה לשמעו ומפטיר שיעשה כפי שהוא מבין. ר' זושא שואל האם אפשר לקבל לפחות העתק של רשימת החתומים על מנת שיידע למי לחת את הדולרים. הרב הוזקוב מגלה טפח ומסתיר טפחים: כתוב הזמנה עם החתימות נמצאים כבר במקום שאין לו אליו גישה, קרי – בארכון הפרטי של הרב.

ר' זושא ממשיך בספר: "ביום המחרת פניתי לעורך מספר סיידורים פרטיים, כשהלפתע נודע לי כי הרבי מהפש אותו. הרבי ביקש ממני להתלוות אליו לספריה, שם חילק את הממצות לשלווחים השוננים. בנוסף אליו היו שם הרב גרשון מענדל גולדיק ממילאנו, והרב ישראאל לייבוב ע"ה. כשיטים הרבי החלק את הממצות פנה אליו ואמר: 'כיוון שאתה הגראי של בית הכנסת, תקבל ממני מתנה לחנוכת הבית'..."

"הרבי פתח קופסה שהיתה מונחת שם והוציא מתוכה כתור בספר תורה..."

"לאחר מכן ביקש ממני הרבי להתלוות אליו אל חדרו הך. הרב גראונר סגר מאחוריו את הדלת של גן עדן התיכון, כשהרב פותח בעצמו את דלת חדרו הך. נכנסנו לחדר, והרב הotecף לכיוון אחד הארוןות ושלף משם חפיסה שטרות כרוכה בגומי. בחפיסה היו 1200 דולר".

ר' זושא מקבל הוראות ברורות: את הדולרים יש לחלק רק לאלו שכבר חתמו. "אלו שיחתמו מכאן והלאה", מעיר הרב, "ייזכו לקבל ברכה מיידם המלאה והפתוחה". עם הדולרים שישארו מורה הרב להשتمש "לדברים טובים".

★ ★

ב

בשנת תשמ"א הוכנס לבית הכנסת בית מנחם ספר תורה שני שזכה אף הוא להתייחסות מיוחדת. ספר התורה נכתב ביוזמת נשי ובנות חב"ד

בירושלים, לכבוד שנת השלושים לנשיאותו של הרב. שוב חתמו אלף חסידי חב"ד, אנשי נשים וטף, על כתוב הזמנה לרבי להשתתף בחגיגת הכנסת ספר התורה ולהתגלות כמלך המשיח.

הפעם בחרית השליה למסירת החתימות קלה יותר, אין מועמד מתאים יותר מר' זושא ריבקין המלומד במשימות מעין אלו. ר' זושא מקבל את הודהה בהיסוס מה, ומודיע כי ישאל את הרבי בטרכם יקבל על עצמו את המשימה. הזמן חולף ותשובה אין. לבסוף נטל ר' זושא את מטלתו והMRI אلقיוון בית חיינו. בהיותו במתוס הגעה לביתו התשובה: "כוונתו רצויי" אבל חסה תורה על מומנס של ישראל".

בדרכו משדה התעופה ל-577 שומע ר' זושא לראשונה את התשובה. הוא חש כי עולמו חרב עליו. עד לכאן הגיעו והרבבי כביכול אייננו מעוניין שיבא... "יהיה מה יהיה", אומר ר' זושא ובחשש בולט נכנס ל-577 ומתחבא מאחוריו שורת העומדים. הרבי החלף על פניו והלך לבתו. כשהשב הרבי לתפילה ערבית התחבא ר' זושא בפינה נסתרת בכינוי לבית חיינו אך הרבי הבחן בו אמר "שלום عليיכם" וחיק. הרב גורנر מוסר לר' זושא כי הרבי ביקש שיוכנס לאחר מעריב ליחידות, וישתדל לשם כל מה שאומרים...

ר' זושא פונה לרבי גורנر בבקשת כי יכנס עמו לחדר היחידות. את בקשו הוא מסביר בעובדה כי זה עתה נחתה מטישה מעיפית והתרגשותו גדולה, והוא חשש כי חלק כלשהו ממחלק היחידות ישפט מזוכנו. השניים נכנסים לחדר היחידות, ר' זושא מניח לפני הרבי מעטפה ובה כתוב הזמנה והחתימות. מתוך המעטפה בולטת החוצה יד' לס"ת עשויה מכף טהור.

ר' זושא משחזר את מהלך היחידות: "הרבי שאל האם החתימות המצויפות חדשות או ישנות. עניתי כי המדבר בחתיימות חדשות, אולם אלו רק חתיימות מכפר חב"ד. את החתיימות מירושלים, נחלת הר חב"ד ושאר ישובי אנ"ש בארץ הקודש – לא הספקתי להביא. הרבי הגיב ואמר, כי אפשר עוד לשלווח ולצרף את שאר החתיימות.

"הרבי שאל אותי, מתי אני נושא. עניתי שא"ה מחר באربع אחר הצהרים. הרבי המשיך: "בא יהודי במיחוד מארץ ישראל – נעשה לבבורי מסיבת פרידה. מחר אחרי מנחה בשעה 3:30 נערך התוועדות קצרה, אומר כמה מילימ' ולאחר מכן תסע לשлом". הרבי הורה לי לסדר רכב שימתון לי

בחוץ על מנת שאוכל לנסוע במהירות לשדה התעופה. הרבי התענין גם האם נפשתי מהנסעה וביקש ממוני לлечת לנוח. לפני שיצאתי ביקש הרבי שאשאיר אצל את "יד הכסף", עד למחזרה בתוצאות ו אמר "תגשים שתהיה ליהודים עוד התוצאות", ישר כח גדול".

ר' זושא יוצא מחדר היחידות ומיד מקיף אותו קחל גדול המנסה לשמוע מן הנאמר בקדוש פנימה. "מחר ב-30 התוצאות", מבשר ר' זושא לקחל, שמתחל לركוד בשמחה עצומה במשך שעوت אחדות.

השעה 3:30. הזאל הגודל מלא מפה לפה. אנשים נשים וטף גודשים את המקום בהמונייהם. בשעה הייעודה נכנס הרבי שכבידו מעיטה עם החתימות כשה'יד' המוכספת בולטת מתוכה. מאחוריו הרבי צועד אחד המזיכרים אוחז בידו כתר תורה עשוי אף הוא מכסף. הרבי ניגש למקוםו ואומר שיחיה קצחה. בשיחיה מסביר הרבי את משמעות הענן של הכנסת ספר תורה. כתשובה להזמנה לבוא לארכנו הקדושה, אמר הרבי, כי על פי תורה הבעש"ט במקומ שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא, ולא רק 'כאייל' הוא נמצא, אלא הוא נמצא שם ממש.

בהמשך התוצאות אמר הרבי כי היה והוא בתפילה המנחה ו"אליהו נעה בתפילה המנחה", אם כן, יכריזו כתע כולם "ה' הוא האלקים" ויצאו מיד מן הגלות. הקחל לא הכריז, ונראה כי כאילו ממתינים לרבי. עברו כמו שנויות של שתקה, כשלאחריהם הביע הרבי מבט של אכזהה עמוקה. ההרגשה הייתה כי הוחמצה עת רצון ...

בסיום התוצאות שורכה כשעה ומחצה, נעמד הרבי מלא קומתו והעניק לר' זושא את ה'יד' והכתיר בॐרו "בשם כל הקhal". הרבי אף נתן לר' זושא בקבוק משקה על מנת שייחלק ממנו למשתתפים בחגיגה בכפר חב"ד.

מהלך התוצאות הועבר בשידור חי, הן לכפר חב"ד והן למקומות נוספים בארץ הקודש. ההתרגשות העצומה הורגשה אצל הכל. המתח גאה לקראות הגעתו של ר' זושא עם "כתר התורה" למעמד הכנסת ספר התורה.

את פניו של ר' זושא, קיבלו עם הגיעו לארץ, משלחת מיוחדת בראשותו של הרב שמואל חפר, מנהל סמינר בית רבקה. ספר התורה עצמו, הגיעו לסמינר ביום ה' אחר הצהרים, את פניו קיבלו אלפי תלמידות מוסדות חב"ד

באה"ק וכן נשים רבים. מכירת האותיות נעשתה ב'בית רבקה' ע"י ה'مرا דamatra' הרב אשכנזי, שם גם סיימו את כתיבת האותיות האחרונות. בכתיבת האותיות כובדו רבנים מכל שכבות הציבור כשבראשם רבני חב"ד מהארץ ומהעולם.

עם סיום כתיבת האותיות הועבר ספר התורה ל'טנק המבצעים', משם הושע אחר כבוד לכיוון בית הכנסת 'בית מנחם', את פניו קיבלו בכנסיה לכפר קהל המונימ, אנשים נשים וטף. ילדי צבאות ה' אחווים בהתרגשות מיוחדת קיבלו את ספר התורה ולפידים בידיהם.

השמחה בעית ההקפות הרקיעה שחקים. הי' זה מחזוה מרוגש שכמותו לא נראה זה שנים בכפר. ההתרגשות הגיעו לשיאו בעית שהגבאי כיבד את הרבי באמירת הפסוק 'אתה הראת', שכן הרבי עצמו אמר "אהיה שם ייחד עמכם ממש" – וכך אכן היה! ...

ג

תשרי תשמ"ח, ר' זושא כותב ספר תורה נוספת. הפעם הוא מנשה את כחו ביזמה חדשה. הוא מבקש מהרבי לכתוב את האותיות האחרונות.

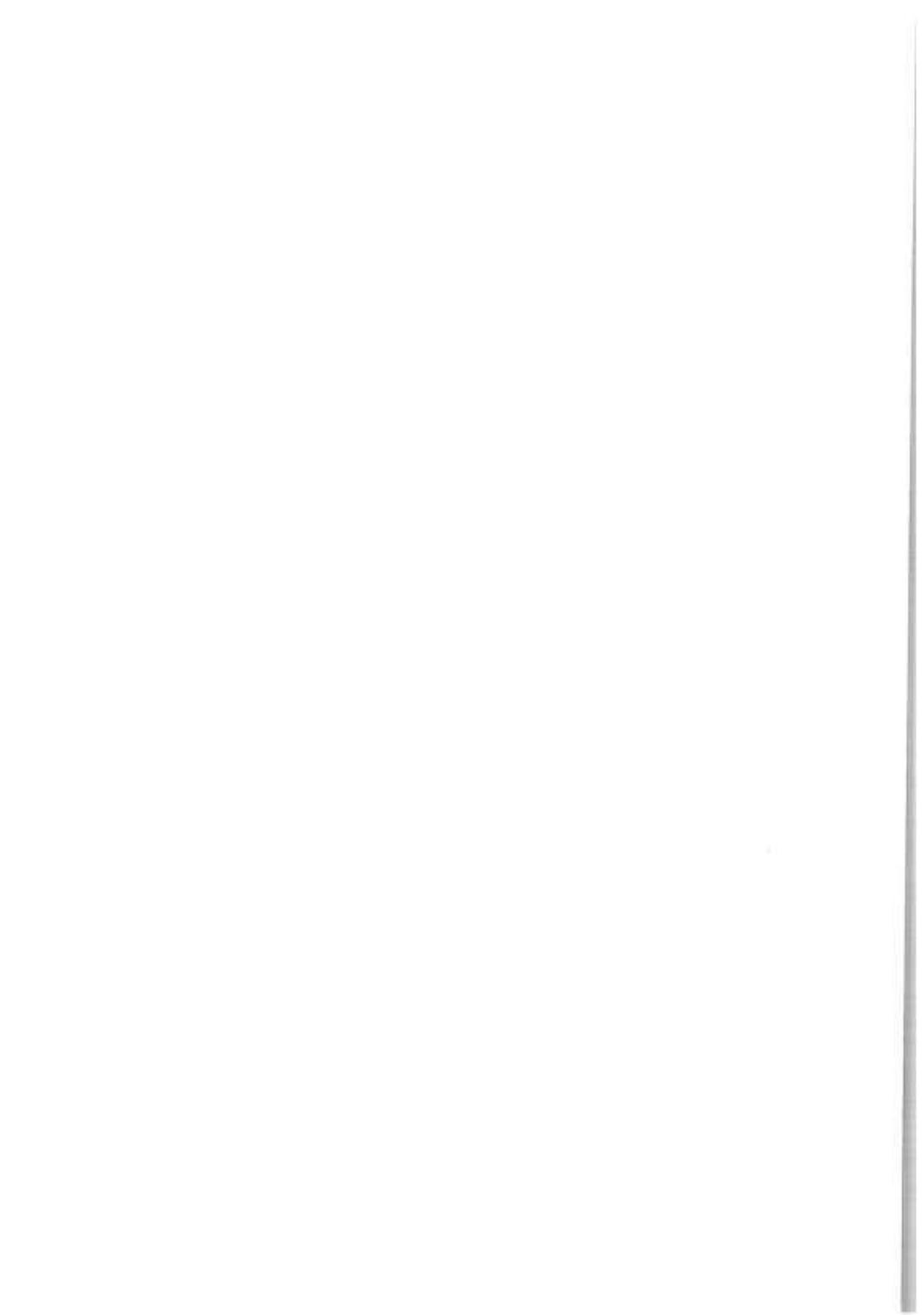
ר' זושא התגבר על הבעה ההלכתית שבהוצאת ספר תורה לח"ל, והביא אותו כאשר הגויל מחולק לשניים. ב"ג תשרי הוא עבר לפני הרבי וביקש ממנו לכתוב את האותיות האחרונות. הרבי הגיב: "מעולם לא כתבתי אותן בספר תורה, שכן אני מפחד מכך. סלח לי", הוסיף הרבי כשהוא מניח את ידו על ליבו, "אבל אני פשוט מפחד..." בהמשך, הורה הרבי להתיעץ עם רב מתי לעורר את החגיגת של הכנסת ספר התורה.

ר' זושא נכנס ליחידות. את היחידות פותח הרבי בשאלת, האם כבר החליט متى תהיה החגיגת בכפר חב"ד. ר' זושא עונה כי עדין לא התיעץ עם הרב, שכן חשב לעשות זאת עם שובו לארץ הקודש. הרבי הגיב, נעשה הכנסת ספר תורה ביום חמישי. ר' זושא מבקשת: היכן? הרבי דפק על השולחן ואמר: כאן!...

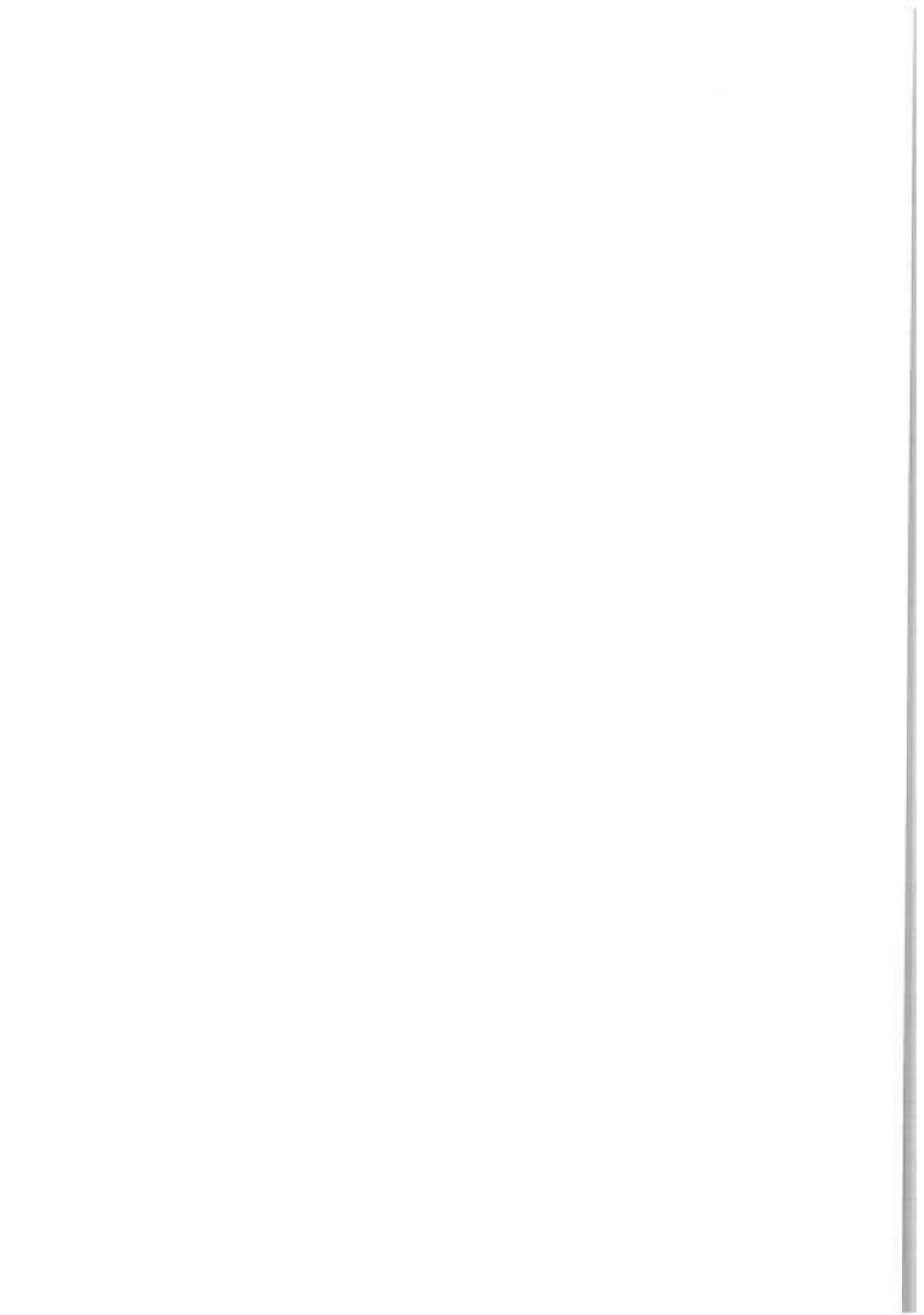
מספר ר' זושא: "הרבי הודיע שהכנסת ספר התורה תתקיים ביום חמישי, כשיישוב מהציוון הקדוש. הרבי הורה שיקראו בספר התורה ביום שישי ר'ח מר' חמוץ, בשבת בבוקר ובמנחת שבת, סך הכל, שלש פעמים, "ותהיה שבת שמחה", אמר הרבי. לאחר שיצאת מהיחידות ניגש אליו הרב גראנץ ומסר שהרבי מבקש להודיע לכל הקהלה והאורחים שבאו לתשרי, שישארו עד אחריו שבת, בכדי שלא יבואו בטענות אחרי כן ש'הפסיד' את האrodu. מפני 'שלא ידעו'.

בפועל התקיימה הכנסת ספר התורה ביום שישי, לאחר תפילה שחרית, הרבי השתתף בהקפות ואף אמר שיחה. לאחר שקראו בספר התורה שלוש פעמים הוטס הספר לארץ הקודש. אותה שבת הייתה שמחה באמת, אולם על כך יש ליחד פרק בפני עצמו ...

**תשובות
וצללים**

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
ELOCUS 5-2112

זקפת יצחק שניאורסון

לוייבזונדיזט

ס-94

כ"ה, יומשטי פרב שבת קדש אחר הצהה
לבדר ב' תכוננו אל חארך זדו', ושכתה האריך שבת לחוו'י
חש"ט, ברוקלין.

אל יזרידינו אונ"ש ותולסידי האסירים
המשיבים כתע בארכן הקדושה תכונה וחכונן.
ה' עלייהם חיים.

שלום וכרכחה!

ציהוי לחנאלת ה"סרכז לענייני תנוך" לשלוח לכם ספר

תורת.

בראשית החישובות בארכן הקדושה חכונה וחכונן. עלייכם להחכונן
היפכ וולדעת, בהרבה הרוגות והחתימות פוזיטיב, כי היחסות העיליוונגה הביראת
אתכם ואחרם כנ' כיחסים ייחודי לארכן אשר פוני' ה' אקליגנו שסתה בראשית שנה
עד אהבת שנה, ובפליטין של סלק סלבוי הפללית הקדושה ברוך הוא, אתם נמצאים
בכל פה וככל שעה.

והייחח קיבל ספר התורה אשר אני שולח לכם, לאוות זכרון תפיר.
במחכים וכלהיכנס, לסדר את כל חיחסים הפרטיים והכלליים, על פי התורה, וככ' שהרונו
ובנותיהם ייחו בדרוכה, כל' כל מסרות, ולחלאייל מרווח רוח ישראלי סכא, על
שר אחיהם כנ' ישראל ייחו, החרובים והחרוקים לעת עתה, בחשש יעכסם עליהם
לונחותם דרך העולה בית אל, היא דרכ' ליסוד התורה ביראות שמי' וקדים
חמצאות בהידור, מטהך קידור אמיה', חנוכע ספקת ישראל וסודות מסידורם אשר
על פ' חורת דברי אקלים חי'.

זה, כל אחד זאהת סוף, נר להאריך את השוקן גלגולות, אשר אתה
ואנו זמאנאים בו, באור הזוי', עד' יקיעם ה' את יערוד, על ידי נבייאין
קדושים, להסיטו קול מקשר טהור ישות, כי נח' חוי' פס' וחולץ לפניו
הו', רקע נליותנו ולנאלנו ונאולם עולם.

השם יאכזר זחי', בעזרכם ויברך אתכם זאת בני ביתכם יהוי
בכל הארץ לכט לבני חי' וסזונ' דודויחי בנסיותם וברוחניותם, וינאלנו כולנו
על ידי סמי' אדקנו', בסתרה ביסיגו, אמן.

זה וגוא למסור חוכן מחייב זה, לנזיכם כניכם ובונוחיכם יהוי
כל אחד ואחת בטרט'.

בג'ת ג'ג'ז א' א'גדת ג'ג'ז א'

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacanth 3-8250

טונחן טפנורל שניאורסון

לזיבאנזיבעס

77 איפסעהן פֿאַרְשָׁטִין

ברוקלין נ. י.

ביהה, זייא אדר ב', ה'פ'יעיד
בדוחלין

דלוים וברכה!

בכפונזה פֿאַל בְּמַהְבָּבָה כֶּג, אדר זנוי, בז' כותב עירך הקסיד
פהי', לו במקירה ביתך והחסכורה היהת באופען כזה בז' בז' נקודות
להיזק חירך כל השבג'ים וכוכי', יבסילא היהת החלטת אבשי הבהיר
והזעף ברצם לבשל פֿאַרְשָׁטִין זו ופֿאַוְאַל חווות דעתך.

ותוכה זה בטה כתבתך כתבלחת אבשי' בכל ואנשי הכהן
בפרש תלוין בז' פֿאַיסכְּבִּינְטָן לתקנת סאיון ה'ם קאנקוריינטסן אלא צ'יינ'רים
איס לערעה. אבל כל נכה לאין זה ביבר בפֿאַוְאַל ובכענ'ה, גרי מילל'יט
הכבודות והחסכורות, ע"פ מאכבר הביב'זא.ב. אהדיות ברבה בר', ר' רבכ'ילא
גב בעדרון הניגיל, כיון שבל השינויים להזכיר ובראשת הרוזד, החליטו,
שי אפ'יך לאנ'ות אופ'יך היפך פֿאַכְּר התווות בערך כי'ך פרעה,
אדכ'ויר, ובפרט פֿאַיש אט סקוט להיזק בעקבות, איז'י רואה בז' פֿאַסומן
לכאל חווות דעתי בדבר ברור. והחסיכת יגן לו פרנסתך בהרחבת באופען
הפתאים בגאנ'יות וברוחנ'יות גם דהאר.

בקשתו איז'יריך לדזה בחירותך על הבירון ה'ק, של כי'ך
סרייה אדכ'ויר ז'ז'וליליה בעביב' זייא'ן ובן את באב-שייח'יו-כל אחד
בלב'יך.

וליחס' הסדרת הבעל הבה י'ה'יר שטאי', נסחה עד דלא
ידך, לזהו בא עיי' לבסומי, ביןין, להז' תורה החב'חות, ר'יזומך זה
על כל הסנה כולה.

ראאה לעיל עי' קמד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N.Y.
Hyde Park 3-6250

חנוך מונדש שויינורטש
לענין
770 אבנטו, פרזנט
ביז'לן, נ. י.

ביה"ג, ג' כטלו תשכ"ה
ברוקלין

שלוט וברכות

בכונתו של מנהנו סב"ז ביה"ג בוחב אודום התשובה סי"י,
מציריך חוץ. ובעל פון הוא, בכונתו בפה פאנץ' ובברט העמקים, איינז'ן טבר
צייה חתירה תקומה, ואנו י"ס זה פוליטיקה אם לא, וברט החותם ברוד צאיין
לי. ובן לחתירה בפוליטיקה מאייה ס"י, קה"י (ולא עוזרף) דתני, גם לא נאץ'
איין זבן על זה. כי נמאניך אנו בדרך דעקבות יספיה, וכל רגע יק"ה. זטובן
זחון ונוף על האירק, מעלה לא ראייה עניינים כל פוליטיקה כל לא חי' בזה
תירוב הזה דבריהם הנאורים ע"פ צו"ע (אלא תלפומים רק עד אחד עוזה זה),
ולפוגים ~~הה~~ טני הגדירם

^ט שאלת הדין אלינו ביבטים אלו, נזוקן על ציהי רז"ל טבריך
לדור אה כל אחר לא-אבות, כדי בוגט אלו, ער עתה לא גבעו ידיעות
שאייש פוליטיקאי הוא. ובמילא יסבור המקפת, זו במילואה זהה-הבראה-שפוני או
שכונות, או פניות מיעומם דיכוחה, אלינו.

אם לאיזה יס"א, איין דאם א זלאטע זאן. הרי אז אסרי חלכו
זילצול לפחת חלק פער ברכין כפר חיביד באה"ק חי'ו, ולטפס איזו (אם גם
דרצה, ולא דק "הפע") לבלאום בחנות בקם סודה ארטס"ר ביפור נבר זה.

^ט צו"ע צ"ל אודום חלק הפטור בקבלת פשרה זו, הרי בזדיי שבלק
גדולא י"ס הבהיר (באטרופגן), וזה שאינה פעם הנעל-בודאי אכליה חי'ו.

בברכה לנצחך בזאתך

ראה לעיל עי קיח

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N.Y.
H.Yadith 3-9230

מנוחת מטנול שמי אורסאון

ליובאוויטש

77 איסטפין פארקוווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ט"ז איידר תשס"ג
ברוקלין

שלום וברכהנו

במעבה על מכתבך סכ"ו גיסן וסננים קדושים לך, ובכבוד
נענה על סאלותיהם בהם-בכתבבי ע"ש הנהלת כפר חב"ד, ובזה הנכני להוספי
סתמי" וдолח על שכונתך אינס מגלים כלל התפזרות הקהלה והזבור
באח"ק ת"ו בקשר עם הפטור ל"ע ול"ק, סבוראי השפיע גם על דעתם המסדרים
והමוסדות פירוגים אליום מזמן לזמן לעזרת בעניכי הכהן. בוראי שבעת
רצוין זו היה מפלאים בנסיבותיהם דעך עתה, רוזם הביקורת שבקרע עם המזב
הפסוי. וטה סרג שפכ"פ יעשה בהזה פתא, ובתקדם האפער, ובוואן המתאים.

ביבריה להוספה בעבודה בחיזוק והתפתחות כפר חב"ד, הוספה
החולכת וגדרה ובשפתה וסוכב לבב ומוכר שמה והרשות הדעת, סע"ז
התוסף המזלחה בתוצאות העכורה הן בגופיות והן בדעותיו.

המרכה לנשו"פ

ראיה לעיל עי קלן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N.Y.
Phone 5-3232

רשב"ג מנחם מיניאורנסון
ליבאצ'יך
770 אונטריאו פארקוויל
ברוקלין נ.י.

ב"ה ר' י"א סיוון תשס"ז
ברוך אלין

שלום וברכה!

במ将军 על בכתבו מכ"ה אידיר, ובכבר נענה על השאלות אשר
בו בכתבי של שם הוזע, ובהתאם לכך זו אפורה עווה"פ על החמי', שטCKERIM
כ"כ בחריזה הענינים והמאורעות בכפר חב"ד, אף שהפרטים זהה ונחותה.
ובפרט בזועם להמאורעות כי חשב לו מר שיביעו תלונות לכאן על איזה
פרטיים מהם, וזאת בהדייה ברורה, מהו מוגדם ומה לא, וק"ל, ריה"ר שעב"ג
כאן ולהבא יתוקן הדבר.

כבקשתו אזכירו על חציוון הק' של ב"ק טו"ה טהרה
אדמו"ר זצ"ל לה"ה נבג"ם זי"ע לדפו"ק ולרבנו"ש ולהצלה מופגה
בלבודתו בלבד, לחיזוק והחפשתו כפר חב"ד אשר שם צוה ה' את הברכה
חיים עד האולם, עד שיפשה מהעלם והסתור עווה"ז רוחה לו ית'.

ברכה ית' מנחם מיניאורנסון

ראיה לעיל עי סא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N.Y.
 HYaddath 3-9250

חונך מונדל שニיאורטאהן
 זיילאווישט

770 איסטסיטר פארקוויז
 ברוקלין נ. י.

ביה"ה, י"א, תכוז תכש"ז
 ברוקלין

כלום זברכה!
 בפניהם כל סתמו הבהיר ביה עתה בתקבלת הגות יהיר כהכ"ה
 אבל סתמותם לנצח לטובה בתפנויים אודורות מותם.

בעת רצון אזכה את כל אלה שברוח אודורות על המינוי
 הילך כל בזאת ברוח אדרכו זרוכלה תמייה נבגים זיאע בעל הפקידה; זיילאו
 שיבער טבות בענייניכבר הבהיר שבעל הסמחהיסודו וכנהלו (וגם בעניינים
 הפרטניים) רוחת גומחות לכל בראש.

הגבגה לעבידן האהן יצליח לאסוד לקרוות קהילת ובשם
 זוריע לבגן.

הבהכה לבכ"ה ומספרות אודורות ניצול
 זכי הגאותה ועיד התהחוות הכהן בכל
 הבירורים, בברכת הג הגאותה

RABBI MENACHEM M. SCHNEIDERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N.Y.
 HY 2-3250

מונח מונדז שיאודסאהו
 ליבאדייבץ

770 איסטן פארדווי
 ברוקלין נ.י.

ב"ה אדרת אדרת חז"ל
 ברוקליין נ.י.

שלום וברכה!

בבניהם על מכחכו מבורגשיך והקדושים:

ויהנה במאו דמליך'ה, בס"ע עזיבת חכברתו רבי הירכי כבב' תחכמי ליקמן מאניש', אשר היישיבה בכפר חב"ד היה לסוכתם וסוכתם ב"ב' הוא בסוב' הששי והוא בסוב' הרותי, אלא שסובון-כטמו בכל ענייני ברוכיה השוי"ה-שכל שירבו בכלים לקללה הברמותה וככל שהיהו כלים מנוקדים מבוררים ומזרכים יוחר, כי מרובה הברוכה, ומידה טובנו ב"כ הסופה שליל עלי שאלהו-שהזא בשלילה.

ויהי רצון שירבה רוגוב, האלקים עזה את האדם ישן
 (אלא) וחתה בעשו תשבענותם רביהם, ובאמת רוגול כל דפסים מעלי טפי.

ברוכה יתנו לך רבי מנחם מושנברען

.ב.ב.

בכ"ס למונוחי פרדי גמי, ובגראה כוונתו למקתבי הקודמים –
 הוא מפני שלא בזאת שאלת כ"א סיפוררי דבריהם.

ראיה לעיל עי' קכו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 NY 11216 3-0250

טהרת טנדול שניאורסון

לייבאַנְדִּס

מל אַיסְפָּשָׁן פֿרְנָסִין

בְּדִיקָה נ. ג.

ביה"ב, א' אייר תש"י ז
 ש"ב הוו"ח משה זלמן שי'

שלום וברכה!

במגענה על טבוחו לפני חתימת הטהרה, בזודאי ישadel בקיום פנדיקות החורה מאור שבחורה, שבאמם הכרה השעה הוא זה ב'כאו"א, א'כ'ו"כ ל'ו"ח רבוחתו נסיאלו הק' משפחתו בית הרב. ובוכו שום בעניין הפצת המעיינות בכל מקומות שידדו נבעת, חותמו זהה גודלה פי סכתה מאשר הנוחותם של שר ארגד"ש, רוקל'ן, וכיביגן פעיל'ו חותמה והוכחות כוונונבוואר' שמייהנו לו הכותות למלאות חותמו חסידיודה.

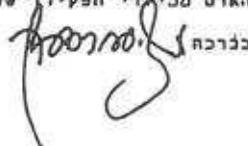
בשאלתו אורחות הסחדרו עתה, אם כתשך אשר בכפר או באופן אחר טלא להידות פטור לטשע ולחקלאות.

סקחת טעם רגאייה לי הסברא שיטחדר כתשך, מוכן שיין כוונתי ככש רמן תיוודה צער. כי איננו גובע להמשך ליטומו בישיבת שפיש הקופה בסורית, אבל התהדרותה חתוי' כניל'.

ומ"ש שהסתדרות בזו סותרה באפריל'ין עליזותה ההוראה, ובוכן אידיין כן העיינן, כיון שטן קלאלים וכבעל משק נחחייבו לימודי הרורה. רג'ין הקב"ה בא בסדרוניא וכו', ובפרק שראוים במאושם כמה בעל פק וחלאים עוטסים בחורה וסבדירות. ובודע על כל שר הספרים, ורקם בחזקופחנו דרוש להרכות מסדר לופדי חורה העוטקים במקצועיהם, כדי לארש הדיעת הבודהה שחרוזת לופסוק במשקה וכו' פסודרים ע"ז. סכתה עניני ההוראה ומהזאת, רמנון דרונבא ח'י' בזח מועיליה יחוור מסכת דבריו העמוסה וחמתעוררות, רזוכות הרבים מסכיתע את העוסק שם בזה'וּכָן' לא-זח'ו גוזף על שררי טעםם, ובכם גם אלו יאכובו הור'ם במקוחנו.

אף שמייד שוכנינו של להמשיך בהמשך, יוחר פרדי

קשת הור'ם, אבל כבר ידוע פחנס רוכחונו נסיאלו הק' שוכן שמחותם האדם לדעת מרוח החסידותם שלו כן מלוייב הו'ז לא להחניה המועלות שלו, כי אם זה גובע לעכזרה השם כדרוש, זהה הפתחה במעלות עצמו. כ"ג הוא מהחכוביות היבזהיר למנוע את האדם סכilioי חפקידן אונברא לשפטו אם קיננו, וואיל'.

 בברכתך

ראה לעיל עי' קטע

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
H. 3-9250

פתקן טנולן שניאורסון

ליאו אוניברסיטט

76 אוניברסיטת פרלינגט
סידני נ. י.
ב"ג.

ס'ז' באיירר, פארת שבתפארה,
ה'ס'ע'ה, ברוקלין, נ. י.

כל הסחותם בנהנחו אבן פינה בניין
"חוטמי טמיון" אשר בכרך תב"ד,
ולכל אחדו בני ישראל חובב תורה
ומצדה
ה, עליהם חייו

שלום רב וברכתם
להנחת אבן פינה הבניין המרכזי של היישוב "חוטמי טמיון" אשר בארכון
הקדושים
- הבה ונזכיר מחרה בימיינו על ידי משה זדקה -
הכדי שולח ברכתי לבביה ונפשית לכל השותפים במחטה של צוה וודולא
וז, ספתותם דעת הנחת אבן הפינה ואלו שהשתתפו בהכנות לו זו ואיפשרו
אותה.
קיוו, ששתתפות כל אחד ואחד מהוי השתתפות מלאה ועם געדי
השתתפות נסבונו, בוגריך ובנטהטו:
במצבו, כסופבו - להתנדב לפקחת הבניין בסוכנותם הפני גודליים
בגוף - להשתדר ולסרוח בשרה בכל הדורש להיות מתחשים ומפעילים
ום אחרים להיות משותפים לכך הם
בנטהטו - היזנו אם אפשרו לנו שמתפקידו במצוות זו תבسط לנו
שעה נוספת ליטודה בתורה ובכ"ג".
כי זהה הנדיות בנטהטו, להקריב מהוי הנשפט של היחיד - בבדי להקיין
בנין ומופס של ליפוד תורה דרבנן. ועוד, אם גם בנה ישנה להבנתה - עשר
שבכל שחתנות, כי מט לא יוסר לפיה שעה ביליזון - יתרהה על ידי זה
בליבור והבנת תורה הרבים שום בה קונה חלק בעולמו,
כי הצדקה של "זבולון" לאפרה תורה של "יוסכבר" - אין זו עדקה בלבד,
אלם גם חלק יש לו בתרותו של יושכבר.

* * *

ואם בכלל מקומות גדול למלוך קורתה ש הוא כבוד כולם, על אחת כמה וכמה
בארכון הק' ח"ו, ארץ אשר עיניו אלקיין בפה פראריאת הטנה ועד אחרית
שנה, ובפרט בכפר חב"ד שנחיזק על ידי ב' אמר אדרמו"ר זזוקללה"ה בגב"ט
ד"ע, אשר סבור נפשו לעת המזוזה תורה הנולית והונימית, תורה הקודשה ושליחת
וועל מרווח על תלמידי ישיבות חוטמי מביסים ועל המקומות-זהה הכרך - להיזמת
הסוק בתורה בספרה ובתינה, בחינות ואורו.
ומגולבלין זכות ליטי דמות ימי הספרה, ימי ההיכבה וההשתוקות לקבל
התורה, ובבדרי רז"ל בהגדה
בשעת אמר להם משה תעבדון את האלקים על ההר הזה, אמרו לו ישראל,
משה דברינו יימה עכודה זו, אמר להם לסתך ממשים זו, והיה מונין כל אחד

ראח לעיל עי כסו

- ב -

ואחד לנצחו, מכאן קבעו חכמו לפידתנו. מחשבין ג', יומם לשפתות תורתה,
חקותי שיהי' הדמן ברא לפזר ולחזק בכל אחד ואחד אהבת תורתה
זוגי ניג', ובזה - לתהנטה פורה, בכל אופנים האפורים לעיל, בגניון ובחגגה
בכבוד תורה זה - ישיבת תומכי תפיסתים בכפר חב"ד.

א ב א

ול' ירד משפטים ועבודה זו, לרריהם בסוף מעוניינו העולם ולהקדיםו לתורת
הכיפה (הגבלה והפנימית) וסודותיו, לא לעסוק "כל ימינו בדברים שחובך
אריך להן אלא נשב פנויים לכל כח בחכמה ולשנות המזווה",
בשינוי זפבורההנו אלו יקרבו בזיאו את הבואה האמתית על ידי משיח
צדcker,

אה' ימות המשיח אשר יזכיר כל ישראל לילך בדורה שבכחוב ושבכל מה ודלחת
על חפותה ה', וידה פגוזין בתורה וסכתה, ולא יחי' עטך כל העולם אל להעתה אה'
ה', בלבד.

לעומת
בכבוד ובברכהazeloth רבה-במפעלים המפוך
ביחוד ובכללות העבודה של הצעת המזוכינה
דא"ת (עד שיגיעו גם) חrage *לעומת*

לעומת בדורות ובנשפות: ראה ארחות צדיקים ג' – הרובן וגחבר במאמי כ"ג
סוד"ה אדרט"ר (ר' מאיר בר אתרט"ס. ופזר).
ה' דרכ' יט' לוז: טור וטוען יוז"ר ר'ס רמזו. הל' ח"ה לרובנו הזקן ג"ב ס"ד.
ד"ז"ל בגודה: הרובן בר"ן סוד מוחיט.
ול' ירד משפטים ועבודה ראה הניא ר"מ לוז.
כל זביזנו: רכ"מ הל' תשובה פ"ס במלחתו.
אשר יזכיר רשב"ס הל' מלכיהם סגד"א וספ"ב.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 H.Yadith 3-9250

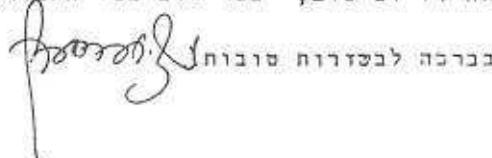
טנחת מונדרל שניאורסון
 ליוכאווירטש
 גת איסטטען פאראקיין
 ברוקלין נ. י.

ב"ה, ס" אד"ר תשי"א
 ברוקלין נ. י.

כלום וברכה!

לאחרי הפסח הבי ארוך נחקל מכתבו מג' אד"ר, בו כותב ר"פ כפזולותיו באיזה עניינים מסוימים חב"ד, וכן ר"פ כהמצב בכפר חב"ד מיסודיו ובנהנלותו של ב"ק בוג"ח אדס"ר זצוקלה"ה נבג"ל זי"א, אשר שם צווה ה' את הברכה חיים פ"ד ה'זולם.

ויהי רצון אשר בירון זונבננסן לחודש אדר אשר עלינו נאמר אנהפוך הוא למטון ולשמחה ולירום טוב, יבשך טוב בכל האמור.

ברכה לבצדנות סובות

ראתה לעיל עי מג

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacath 3-9250

מנחם מינצ'ר שוויארדספערן

ליבאנוביץ

02 איבנוביץ פאנז'ני
 גראנקלין, נ. י.

ב"ה, דב' ב"ח תככ"ה
 ברוקליין

הנחלת בית הכנסת "הראשון"
 אשר בכפר חב"ד,
 ה' עליהם ייחיו.

שלום וברכה!

נסארה הנגgi קיבלת מכתבם מכ"ז חסרי, בו בותחים
 אוזרות בחיי הבניםיות בספר חב"ד, טיסודו ובנהלתו של כ"ק
 מו"ח אדמו"ר נסיא ישראל, התפתחותם והרחבתם וכו'.

ומובן שבכבודך זה ב"ל התיעודותם כולל יתוד-גראן כ-
 בריאותו של הרה"ג הרה"ת בעל מדות וכו' שליפ"א מרוד דאמרא,

כה ידוענו עד האedor והקשרו בזה.

ובגדול זכות הרביהם אשר יכובדו בהחלה ומוניהם
 לתוכם האיכות, כיוזן לרצון ב"ק מו"ח אדמו"ר מירס ~~הט"ז~~
 ומוניהם.

בברכת הצלחה בכל ענייני בית הכנסת
 בתוכמי כללות ענייני כפר חב"ד

ראח לעיל עי קא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn 13, N.Y.

HY 2600 5-9250

מכתב ממנדל שניאורסון

לז'אנדר

770 אונסנץ אדריכלי

ברוקלין 5, נ

ב"ג, נב, פמו, פס"ה

ברונפלין

הנהלת ביתה הבוגר הראשון (היבון)
בספר תב"ד בארצנו הקדוכה
tabna ומכובן ע"י מושיה זקסן כ-
ה עליות וחיו.

שלום וברכה!

בארכי המכדי קבלה ככבודם מך, פמו, בכ' בתבניות אודו
ההוספה וההרבבה, וב%;">יקר אודו ההוספה באיכותם, כוונתו לסייעו
ת"ה הנכבדים בז'יזה הבוגרת,

וירוחענדראטה רוז"ל פה"כ אורה ה', וא' סערדי ציון מל

סבבוזה יפעב, טריום, הבדוחים בחלתה.

וזחוי רצין אשר בלשונו הפתוח כל גזירות למוציא ה', ג' ע"ב כ
לובדי מורה השם, ורב שלום (מרביהם שלום) בעילום (בלשון העלם
בפזורה בדא"ה). ותקרכנו להלבבות עוד יותר וגבור גורם, זיהוי הטלום
בריבועו ובפינלאם גם הדרשה בריבועו.

וביזון שריוני האמור מbullet מיטה הולוה-בר"ב נתפס
הפסוב, ומחייב, מפודה בריבועו, בגאות האמייחת וטפליתם.

וינחסנו ימים אלו לפניו ולכמתה.

בברכתך לך לך סב"ה

דרשות רוז'ן: ברבות (ה, א) וערין ופיסות היצ"ז לחכמים (פז, ב).

כל בניין: עין ד"ה וכל בניין, חוף ט". שלום בריבועו, מהרין:
asmor הבה במיומו. ביבם הגלומות: שנאה תנז (יומא ב, ב). לעוזן:
שופתת: לאן חדא ג' פחרש א' (ר' ג' ג' ב').

מדי שנה בערב חג הסוכות נכנסו נציגי כפר חב"ד אל הרבי ל'ג ע"ז התהנתוני ומסרו לרבו אתרגונים מפדרסי הכהן. הרבי היה אומרים ייחודה קזרה ומזהיר ברכה מיוחדת לתושבי כפר חב"ד. במרכז, משמאלי לימין: ר' אבא לוין, ר' זושא וילטובסקי, ר' וולול סלויין, ר' צבי רוטנברג, ר' גרשון סודקוביץ', ר' שמעון בקרמן.

בניין 770 ישמש תחליף עבור מי שבנכסיות שנות לא יוכל להגיע ל-777 שבנוו יורק...

ראה לעיל עי קסא

